Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ṿe-natata el Ḥoshen ha-mishpaṭ et ha-Urim ṿe-et ha-Tumim

saviv le-Shulḥan ʿarukh ... Yeshuʿa Ṿalḳ z.ts.l. baʿal sefer Meʾirat ʿenayim ... Shabetai Kohen z.ts.l. baʿal Śifte Kohen ... ṿe-nilṿeh la-hem ... Daṿid ha-Leṿi z.ts.l. ... Ṭure zahav ... ito meḥubar ... Tsevi ha-niḳra be-fi kol Ḥakham Tsevi ... be-hagahotaṿ ... aśinu zar ... la-shulḥan ... ...

Ḳaro, Yosef

ראק, ופסוי

Homburg vor der Höhe, [5]502 [1741/1742]

מינכש יקזנ תוכלה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11244

Visual Library

קנג א לפון הרמב"ם ריש פרק ז' מהל' שכנים וכתב הלב סוף כ' חזקה (משנה קי"ב ע"ח) ופסק כרב הונא (שם ע"ב) וכן בהלכות כתב הרב המגיד דעת המחבר וכן שמיטלת הטעמודין היא לאלתר ולא בטענת מכר לו מתנה אלא בטענת הלכות ומקילה וכתב עוד בפי"ח מה' שכנים דין ד' שלדעת המחבר והגאונים חכף ארקה היתקו וטודע לו ונתק הוא חזקה ולא לתרו חזקת שלשה שנים ובטענת מכר לו מתילה אלא בעוף הקרקע אלוה ארקה שהשנים הקחה"ן שם כב"ו וכן כתב הרב המגיד בפרק ז"ל מהלכות שכנים דין ד' שכן דעת רבותיו הקדמונים וזה דעת הר"ר יונה וכן דעת הרמב"ן לקמן מזה דעת הרלב"ד ז"ל שכתב בהשגו' דשם דין כ' שם בחזנה ונתלאר שם ענמרא ע"ב דה שם וכתב הרב המגיד מיומרת דכתי מכי שם וכן בבוי שוה רבו ור"ל ע"ם ז"ל וכתב הר"ם ז"ל דכיון שהנית לו לוכך של מקום תשוב כתרלה נמו בדרכנו דלין מקום תשוב פחות מד' על ד' ל"ם הטור ומור"ם יכול לעשות תרעא רחבו ר"ם בהלכות בנין מ"ם יכול לעשותו ר"ל כתות שהוא בכל תרבו יעשה' תרעא : ו ומם בעל המחבר כו' דלעי"ג דלין מיוך הוא לרייה מבעל המחבר כתב ר"ל ומכן בעל המחבר ליה דברי ר"י תרבלוני דמתיר בכה"ג ע"ם ר"י : יא אלין לו בו לא פתח כו' עד"ר שם הכתבי לשון התו' לף כ"ם שכתבו בל"ה ולפי' בעל המחבר כו' דלף שבלותו לד

שהנג

דכיון שהנית לו לוכך של מקום תשוב כתרלה נמו לו ברחבו דלין מקום תשוב פחות מד' על ד' ז וכ"כ ה"ה שם בשם הר"ם ז"ל ז שם וכתב הרב המגיד לא נזכר בגמ' בפי' ומ"ל נרלה שדי דירה בית היא דירה בעשרה שפחי' כ"ם תשמיש זה ה"ם ר"ל לפי בברחבו ט עוד פי"ל בשם ה"ר יעשיה

טור' זהב

סי' קנג סעיף ג' לבנות תחת הזיז פי' הסמ"ע סק"ו הוא דתוס לעכ"ד חדא דלשון תחת הזיז לא משמע להסיר הזיז כתו' שתליכו בפ"ת לבנות תחת הסיגיר לשם פשוט הוא דין כת להסיר בטורו ותו דא"כ מאי דלמר דתשמע הוא קייס דק התשמיש בעל ויש עוד הוכחה מתלמודא לפי פי' הכ"מ בדברי הרמב"ם תלא שאין לתרוץ ונלע"ד הדברים כמשמעותן אבל ז' עלמו אין לבעל המחבר

שם

הלכות נזקי שכנים

קנג דין הוצאת זיז ומרזב והעמדת סולם ונעיצת קורות וכו' סעיפים :

א א (א) המבקש להוציא זיז (פי' כעין כסר לולים קורה הנולא תן העליים ולחוץ) מכותלו על אויר חצר הבירו כל שהו' בעל החצר מעכב עליו שהרי מזיקו בראייה בעת שתולה בו ומשתמש בו : הגה ב וכל זמן אלא הבירו שהניחו בעל המחבר תלמוכו דין כעל הזיז משתמש בו מפני שחוזק לבעל המחבר בראייה ובעל המחבר משתמש בו (טור) :

ב ב הוציא את הזיז ג ולא מיחה בו בעל החצר לאלתר ד הרי החזיק בעל הזיז ה (ומשתמש בו ומוכיח בעל המחבר להשתמש בו) (טור) :

הגה וי"ל דכל חזקות אלו בעינן ג' שנים וכל שלא החזיק ג' שנים יכול לתקות • וכן בעינן שיבא בשנה כתו בחזקת קרקע (טור ג בשם ר"ת והר"ם) וכתו שנתבאר לעיל בסי' קמ"ו סעיף ט' • וי"ל דבזיז שאין בו שפת לא מהני חזקה כלל ויכול בעל המחבר לתקות בו כל זמן שירלה (ב) ואם לא מיחה בו והניחו מרלוכו בעל המחבר יכול להשתמש בו אבל לא בעל הזיז (טור בשם הר"מה והר"י ברלוני והר"ם) :

ג ד היה בזיז שפת החזיק באויר החצר כנגדו ואם רצה בעל חצר ו לבנות תחת הזיז ולבטל תשמישו בעל הזיז מעכב עליו ז ואם אין בזיז שפת לא החזיק באויר החצר וכל עת שירצה בעל החצר לבנות תחתיו ולבטל תשמישו של זיז אין בעל הזיז יכול לעכב עליו :

ד ה היה הזיז שהוציא רחבו שפת ומשך באויר חצירו של הבירו ארבע טפחים (או שבולא שפת כמשך לרבע טפחים בתורך הכותל) (טור) ולא מיחה בו ח החזיק בארבע על ד' ואם רצה להרחיב ארץ הזיז עד שיעשה ארבע על ד' מרחיב :

הגה אבל אם החזיק בזיז בולא שפת כמשך ד' טפחים אינו יכול להגביה כשיעור משכו אלא יכול לעצות ט ד' ולא יותר הוכיח זיז שפת כמשך ג' אינו יכול להרחיבו אלא יעשה כתו שהוא (יטור) ז ואין בעל החצר יכול לבנות באויר חצירו תחת הזיז כלום אא"ב הניח לו תחתיו וגובה אויר ד' טפחים כדי שישתמש בזיז :

הגה י ואם בעל המחבר רולה לקנות זיז בכותל חבירו (ג) בעל הכותל יכול למחות בו אפילו בזיז פחות משפח (ת טור) :

ה (ד) ש"ש מי שכתב שכל זה אינו אלא בחצר חבירו יא שאין לו בו לא פתח ולא חלון אבל בחצר של שותפו' שיש עליו פתחי' וחלונות אם רוצה להוצי' זיז

ח בפני הודיות שתכרת לאחר אבל פי' לאחר שהיתה בידו הודיות בפני שתכרתיה לאחר אבל וכה"ג בכן הגזלן לא מהני אף שהודה לפני הכן אבל אחרי הגזלן אם שהיה מודע לאחרי וכ"כ בלשר"ו בהדיא ועפ"ר :

קנג א המבקש להוציא זיז • זיז הוא כעין כסר לו רלף קורה הנולא מן העליים לחוץ ואף אם הוא פחות משפח ואינו מ"מ רלוי לשמש עליו מ"מ רלוי לתלות בו מידו ויש חיוק לחייה ולא מלי למימר אתלה בו דרך לקורבי' ולא אלקה בחצר מבילי דמייסיכן שיהפך פנוי ויבלה בו בכיון ויתבטל לגמר דמ"ה היפך פנוי דיכל שמש יפול בעומדו בקצה העליון ולא יתפס על הרלויה בנבנה נחתא ול"ם :

ב וכל זמן אלא הבירו כו' כ"כ הטור לפי שיטת הי"ר דגם לזיז שפת אין לו חזקה בפחות מג' שנים ולפמו אפילו משפח אין לו חזקה כלל וי"ל אבל מוה"ם דכתב בזה על דברי המחב' ק' הלא דברי המחב' הם דברי הרמב"ם והרמב"ם ס"ל לאפי' לזיז בלא שפת יש לו חזקה לאלתר אם לא מיחה בו ומזה לא מלי למחות בו ומשתמש בו בעל הזיז ובמ"ם הטור בשמו בס"ם זה והמחבר אחר זה חזר בס"ב ול"ל דמוה"ם כתב דין זה לבל מר כדאית ליה ומחילא לדעת הרמב"ם מיירי בשמיחה בו מיד ואח' שהיכו חוקל לו בעל הזיז אלא לכאורה יסלקנה ואחר מחלה זו אחר דאין בעל הזיז משתמש בו וק"ל : ג ולא מיחה בו בעל המחבר לאלתר כרלה דהאי לאלתר לאו דוקא הוא אלא ר"ל לאלתר מכו אתברר ליה הזיקו ומתוך כ"כ הרמב"ם בפי' המשנה וכ"כ הטו' בסי' קכ"ד הע"ז בשם הרמב"ם דס"ל ג"כ דין דריך ג"ם אלא מכו אתברר היזקו ומתוך ודוק' בלשתוס אלנו בכנו אחרו דלאלתר הוי חזקה משום דמשתמש בתברר לו היזקו מיד ועיין בריב"ם סי' תע"ח וע"ל בסי' קכ"ה מ"ם המחב' ומור"ם בשמקון של דברי אלנו וגם בסי' קכ"ד סי' ג' ועו' בהרב' מקומות' כת' ומור"ם מחילוקי דעו' הלבו' וכתבתי כלל הדברים בסי"ב בסי' הם כו' ר"ש ולוק : ד הרי החזי' בעל הזיז בכ"י ס"ם חזקה כת' דלקמי' לתרי"ף ומייעתיו דס"ל דלין חזקה לחיוק לחייה הייכו מחלון לאחר לקבוע תשמיסתיה אבל מנע לאחר וכ"ם בתשמיש זיז מהכי חזקה : ה ומשתמש בו כו' כ"כ בעו' בדין חזקת הזיז ומחילא לרמב"ם הדין כן לאלתר בלם לא מיחה בו : ו לבנות תחת הזיז ולבטל תשמישו בפרישה ודרישה הוכחתי אל' הרמב"ם והטור שהניחו ונם אל' המחבר שכתב החזיק בלוחר הבחר כנגדו דהתי תחת הזיז דקאמר אל' במקום הזיז עצמו קאמר כשובנה במקומו ממש ויכר הזיז ויבטל תשמישו לגמרי ובהא דוקי יש חילוק בין זיז שפת לפחות משפח דלפחות משפח אף שהחזיק בו כשלא מיחה בו לאלתר לענין זה דשוב לא יכול בעל המחבר למחות בעל הזיז אלא להשתמש בו כל זמן שהיה רוצה בעל המחבר בתלוכו תחת הזיז ר"ל כשבל לבנות לבנות יכול לבטל לגמרי תשמיש הזיז מ"ל כשהוא שפת דלין יכול לבטל תשמיש הזיז ע"י בנינו שיבנה במקומו אבל גם בזיז שפת ס"ל הרמ"ם דלין בעל הזיז יכול לבטל לבעל המחבר מלבנות תחתיו עד הזיז ומ"ל לא הזכיר גם הרמב"ם והמחבר ביחוק הבנין תחת הזיז בזיז שפת כ"ל בהיותו ד' שפחים בחוך לו בחשך • ושוב מצאתי כ"כ בסי' המגנות להרמב"ם בפת"ם על משנה זו ז"ל ואם יש בזיז שפחים לו חזקה ויכול בעל הזיז לחבוש לבעל החצר לבנו' סוכך לאותו זיז אלא יסור אותו ויכנסוהו בהבנין ומ"ם ועל"ר : ז ואם אין בזיז שפת לא החזיק כאויר החצר אם מכאן מוכח מדלא כתב לא החזיק כאויר אחת הזיז • דלא קיירי דוקא מאויר אחת הזיז אלא אפי' מיהו דוקא לענין שיכל לבנות במקומו אע"י ובטל תשמישו וכמ"ם ודוק : ה החזיק בחרבע על חרבע דכיון דהבית לו לוכך של מקום תשוב כתרלה לו בזיז ברחבו דלין מקום תשוב פחות מד' על ד' ל"ם : ט חרבע ולא יותר פי' כמשך כל העשה יכול לעשות חרבע רחבו ו"ם הטור ומור"ם יכול לעשותו ר"ל כתות שהוא בכל חרבו יעשה' חרבע : י ואם בעל המחבר כו' דלע"ג דלין מיוך הוא לרייה מבעל המחבר לבעל הבנ מ"מ יכול לחמות מיאמר דיוך יקבל כותלי וכן פסק הטור וכתב דלא מסתבר ליה דבריו ר"י תרבלוני דמתיר בכה"ג ע"ם ר"י : יא אלין לו בו לא פתח כו' עד"ר שם הכתבי לשון התו' לף כ"ם שכתבו בל"ה ולפי' בעל המחבר כו' דלף שבלותו לד

שהנג

דכיון שהנית לו לוכך של מקום תשוב כתרלה נמו לו ברחבו דלין מקום תשוב פחות מד' על ד' ז וכ"כ ה"ה שם בשם הר"ם ז"ל ז שם וכתב הרב המגיד לא נזכר בגמ' בפי' ומ"ל נרלה שדי דירה בית היא דירה בעשרה שפחי' כ"ם תשמיש זה ה"ם ר"ל לפי בברחבו ט עוד פי"ל בשם ה"ר יעשיה

טור' זהב

סי' קנג סעיף ג' לבנות תחת הזיז פי' הסמ"ע סק"ו הוא דתוס לעכ"ד חדא דלשון תחת הזיז לא משמע להסיר הזיז כתו' שתליכו בפ"ת לבנות תחת הסיגיר לשם פשוט הוא דין כת להסיר בטורו ותו דא"כ מאי דלמר דתשמע הוא קייס דק התשמיש בעל ויש עוד הוכחה מתלמודא לפי פי' הכ"מ בדברי הרמב"ם אלא שאין לתרוץ ונלע"ד הדברים כמשמעותן אבל ז' עלמו אין לבעל המחבר

שם

שהגג פתוח לחצר צריך לעשות מעקה גבוה ל' לאמות (וכ"ל וכשהוא גבוה כ"כ אין צריך לומר שיהא זוז לעצלה מהמעקה ויעמוד בו וירלה מסס לאין דרך שיעמוד בכך) וי"ל שמוירי שמוליח הזיז בקצן זוויות בסוף המעקה שהוא בכל שעל פני מקירו עכ"ל וכ"ל דבשאר ג"כדדי גג אף שצריך ג"כ לעשות מעקה כדי שלא יפול הנופל מסס מ"מ לוכו גבוה כל כך ועי"ל: יב וגם לבנות כנגדו כו' עפ"ל שם כתבתי דכנגדו דקאמר ר"ל במקום הזיז ממש דאף אם הזיז הוא למעה מהחצר לו בלבו בתוך מקף טפח מהחצר אסור לבנות שם שמא יעמוד עליו ויצין בתוך תלונות דחבירו וכ"מ בסי' קכ"ד ע"ס:

יג וגם מי שכתב שאותן זיזין כו' ראי' וגם מי שכתב כו' לאו לאפלוגי אלעיל קאי אלא מפני שכתב המחבר ברוב פעמים זה דגם מי שכתב שבל זה כו' ע"ז כתב מוה"ר גם מי שכתב עוד קולא אחרת בענין זה שאותן זיזין כו' וקי"ל: יד יפלקס לגחרי שם כל"ו סיום וכתב ז"ל ולפ הוא שוקף בכותל ישוב מפני עובדי הכוכבים לתפשמיש כדומה עכ"ל ובכ"ל דברי הכ"ר דבלא כך לגוף דבריהם המחבר עכ"מ אין לו הזיזים ר"ל הוא כמו לאמות דהיינו זה שהוא מקום לאמות מ"ה אין לו חזקה לאחר זמן ויכול לפלקס כשירלה לבנות ולישוב אלא בכותל ועי"ל בסי' קכ"ד ס"ו ס"ח המחבר בענין זה דלא ליכול לאחר מחוי אשום דלא ניחא ליה לירד עמו בדיר ודייר לאחר זמן וי"ל דכאן הכל מודים כיון דהכל יודעים דמלכך העולם להנות לחבירו הדל בכדו לחלריך זיזו לחבירו עד עת שיטרך לבנות שם: טו הרוצה להוליא סיכור על חצר חבירו הכנור הכנור לחזקיה הנעשו כמדת שלא ניתו ורוחקו שלא יורך גנו ע"י הסיכור יורחקו מי הנשמים מהכותל בין שמעמיד הסיכור בחצר ניתו ונופך לתוכו הנופכין מי תשמישו אל ניתו ויורחקו ע"י מהכותל וכן משמע כנמרא סס"ה (דיש דף כ"ג) ומשניהן לדברי הרמב"ם כאן ודוק: טז כך החזיק בעל החצר כו' הוכו בעוד הגג קיים אבל אם רלה לבנות מגג עליה אין בעל החצר יכול לעכב כ"כ כ"י שם בשם הרא"ש הוכל"ן ולאחוקי הרוצה לחולק ע"ז ועל"מ"ז: יז אבל אם כפל הכותל כו' אין זה דבר והסולו עם הדין שהחיל בו מולם שהחיל בלוכב זכותו של בעל החצר ומסוק בדין של בעל הגג לוחת זכותו ולוחת לוכב זכותו ולוחת לוכב ברלה אים כאן חסרון בגף ל' וכל"ל וכן אם סילק בעל הגג מדו' שלו בדר' מחוי' מוך הוה מחוי' ולוחו יכו' לחזיר' לכ' כו' ושניהן הן מדברי הרשב"ם סי' אלף קל"ד וכ"ב בל"מ ע"ס ודוק:

יח לעקור הכנור מכל זה כו' עד אין בעל החצר כו' עפ"ל שם כתבתי בביאור דברי הרמב"ם בזה אם כתב דין זה מכת פי' המחזיק שבנמרא דפי' המרוב אין לו חזקה לאחות בבעל הגג מלקבר לו לעקור מלל לגל לו שכתב כן בעל הגג

ס הרשב"ם בתשובה מבני בתמים דרך המרוב מוסמים (ב"י) בסמ' ביחוקק' ל"ם ופירושו מוגרת) לת בעוברים ובו' ספרמים יולדו בקילו' על החשלות העוברות ברשות הרבים ומקלקלות וכולי מקס"ב ע"ל הרמב"ם פרק ח' מהלכו' שכני דין ו' וכליבל בתרת דרב נתיק שם דף ו' ע"ב

שנם סתם ליטור כולם יותר מד"ט ועת"ם שם בס"ג: **כב** אם ירלה לקבלם בכלי כו' פי' כשרוצה בעל החצר לעשות בטין בתקום ירידת המים מהמזקילה שיעובר על ידו ירידת המים מגג שלו חבירו ורוצה לקבל מימי הגג בכלי בכל פעם ויסוף הכלי לו שלרף ליטו' לחזיקה של בעל הגג שיתרקק ע"י ירידת המים למקום רחוק הרשות בידו: **כג** בני ל"ה יכולין לעבר עליו ומיים שם ברשב"ם הטעם משום שהמים הנשפכין דרך מרוב מוסמין הן לת העוברים ועוד שפעמים יורדין בקילות על המשלות שעוברין בר"ה ומקלקלת וכ"ם אם מקלקלין לבוב של בעלי בתים שמת יתקלקל הבית מרוב המים שמת יבואו המים ויליטו בתים' עכ"ל ל"מ ו"ן: **כד** ולפי' לבנות על גגו כמין מריף כו' לי' הנחרת רב יוסף לחל המחזיק לטשפי ולשוכי לחזיק כמי לפריפי לחורבני ופי' רשב"ם שם מריפי לחורבני הוא בית המכוס' בעפרי ערבה והייבו מורבנת ומתוך שהטיפין מטוכין מחוד לין בעל החצר יכול להשתמש תתיהן ולפי"ה הי' לבעל הגג חזק' ועל' פירשו כמי השור סי' ח' לת שלת כתב ולייבו יכול לשמש תתיהן לת ולייבו בת לשמש תתיהן וכתב השור סי' ו' בשם הרמ"ה דבלמד יוסף דים בילו להגביה הגג עם הבית' לעים שקילו' חזק יותר לבל הרמב"ם נרלה לת פי' מריפי לחורבני הר"ם והשור הבל שהרי לחר שכתב שיכול לבנות המים הנטפים בבל לחוך הגג לקבלם ולהוריל' דרך ליטור במקום ח' כו' והייבו כשפי ושפכי הבל בגחרת פיים וכתב דיכול לבנות על גגו כמין מריף ומוכח מזה דכן פי' הוא מריפת לחורבנ' ולת הבי' שהכוס' הבריף בעפרי ערבה' שהטשפין הן מטוכין ותכופין ונרלה שהוא פי' מריפי לחורבני כפי' הר"ם והשור בין מכוס' בשיפוע הרב' ומחמת רוב השיפו' המי' יורדין בחבל' לחבר חבירו וחזק לין לבעל החבר הזק כ"כ כמו אם הגביה הגג עם הבית ומ"ה ס"ל להמ"ם דלף דכתב הרמ"בם דים לו חזקה ורשות לבנות מריף בשיפוע מ"מ לין לו חזקה ורשות להגביה הגג מחבר היה בתחלה וכמ"ם המחבר בשני' שחבר זה ומסיק המחבר שם וכתב דים מתירין גם בזה והוא מלקון שבמ"ם ומ"ל בין מכוס' בשיפוע הרב' ומחמת רוב השיפו' המי' יורדין בחבל' לחבר חבירו וחזק לין לבעל החבר הזק כ"כ כמו אם הגביה הגג עם הבית ומ"ה ס"ל להמ"ם דלף דכתב הרמ"בם דים לו חזקה ורשות לבנות מריף בשיפוע מ"מ לין לו חזקה ורשות להגביה הגג מחבר היה בתחלה וכמ"ם המחבר בשני' שחבר זה ומסיק המחבר שם וכתב דים מתירין גם בזה והוא

כב אם ירלה לקבלם בכלי כו' פי' כשרוצה בעל החבר לעשות בטין בתקום ירידת המים מהמזקילה שיעובר על ידו ירידת המים מגג שלו חבירו ורוצה לקבל מימי הגג בכלי בכל פעם ויסוף הכלי לו שלרף ליטו' לחזיקה של בעל הגג שיתרקק ע"י ירידת המים למקום רחוק הרשות בידו: **כג** בני ל"ה יכולין לעבר עליו ומיים שם ברשב"ם הטעם משום שהמים הנשפכין דרך מרוב מוסמין הן לת העוברים ועוד שפעמים יורדין בקילות על המשלות שעוברין בר"ה ומקלקלת וכ"ם אם מקלקלין לבוב של בעלי בתים שמת יתקלקל הבית מרוב המים שמת יבואו המים ויליטו בתים' עכ"ל ל"מ ו"ן: **כד** ולפי' לבנות על גגו כמין מריף כו' לי' הנחרת רב יוסף לחל המחזיק לטשפי ולשוכי לחזיק כמי לפריפי לחורבני ופי' רשב"ם שם מריפי לחורבני הוא בית המכוס' בעפרי ערבה והייבו מורבנת ומתוך שהטיפין מטוכין מחוד לין בעל החבר יכול להשתמש תתיהן ולפי"ה הי' לבעל הגג חזק' ועל' פירשו כמי השור סי' ח' לת שלת כתב ולייבו יכול לשמש תתיהן לת ולייבו בת לשמש תתיהן וכתב השור סי' ו' בשם הרמ"ה דבלמד יוסף דים בילו להגביה הגג עם הבית' לעים שקילו' חזק יותר לבל הרמב"ם נרלה לת פי' מריפי לחורבני הר"ם והשור הבל שהרי לחר שכתב שיכול לבנות המים הנטפים בבל לחוך הגג לקבלם ולהוריל' דרך ליטור במקום ח' כו' והייבו כשפי ושפכי הבל בגחרת פיים וכתב דיכול לבנות על גגו כמין מריף ומוכח מזה דכן פי' הוא מריפת לחורבנ' ולת הבי' שהכוס' הבריף בעפרי ערבה' שהטשפין הן מטוכין ותכופין ונרלה שהוא

קטן מבריו אין מקפיד עליו עכ"ל: ל אי לאמצעו כו' ואיכו דומה לזיז כל שהוא הכ"ל בר"ם זה לחמרינן דיכול לאמות ולא לא מיתה החזיק בו כו' דשם מזיקי בראייה מש"כ כאן דמלא מקפיד אלא בעמדת סולם ג"ר דאיירי דאיכו מקפיד על הכניסה והוכיח בתבירו בלא הצמד סולם ובוולא וכבסם כל"ה אי"ל לשמש בו אלא דרך רשות מבירו ואז ישאר מאכו מבירו בתשמישו ומבירו יכול לבטל כל זמן שירצה ועל"ר: לא ואין כל אחד יכול להכבר כו' כאן כ"ל מקום הנ"ה זו אלא בספרים ישנים דהעמיד מקומה בסוף הנ"ה בפעיף י"ג ע"ש וק"ל: לב ובחזקת סולם כו' עד ויש מולקי' בכל מזוקת אלו ע"ל מי' קל"ה פלא שהכריע מור"ם כדעת הרמ"בם לאין צריך ג"ם ובראה לאותה הכרעה לאו הכרעה כללית היא דל"ל ק' לאה כתב זה כתה פעמים בפלוגתא לעיל בס"ם קמ"ב גבי פותחת אלון ובסי' זה ס"ב גבי זיז ובסעי' ז' גבי מזחילה ובסעי' זה לענין מזוקת סולם ואיכך לקחזיב גם בס"ק כ"ז גבי פתיח אלון ובסוס ק' מהקזומות הללו לא כתב הכרעתו וסבת עד מי' קל"ה פלא לכן נראה לחלק ולומר לדוקא שם גבי הרקמת נפת מהכות' לו סולם מהזוכך לו מסר' מהיכן וכל איכך הרחקי' לקחזיב כתם להחזיר עושה הדל' בלו ואיכו בהכה בשל מבירו כלום אלא אחייב להרחיק מהום שמבירו כרוק עלי' לחזיק ג"ם מש"כ בחוקת זת לו מחזילה לו שהעמיד סולם בחבר אין לחזרוניש מבירו לא נעל קורו' בכות' של מבירו לבבל לו בא להשתמש בשל מבירו ובן פתיח אלון לבהב' מלו' לוי' של מבירו וכ"ה היכ' לחזיק בראייתו ז"ל עכ"ל לף אבנלוניש והרמב"ם פ"ל דגם בכל אלו אי"ל חזק' ג"ם כיון לאיכו מזיקי' בנוסו אל קרקע והתבר מת' בכל המקומות הכ"ל בחתייהו ובח"ם הרמ"ם מ"ת עור"ם בסתם' בהבי כיון דר"ת ור"י והרא"ם ויתר רבני מרבתי פ"ל דגם בכל הני בעינן ג"ם ושבנ' גם בל"ת סי' קל"ה לחבר שהזכיר בהגה ה"ם פלוגתת הרמב"ם ור"ת כתב אבי"ל בהרמ"בם מהום תמיה ועי"ל דברו אל כ"י הבריב"ם מור"ם בהרמ"בם ובו"ם דהתמ"ה הוא דוקא מומלא דבריב' בדין נזקי הרחקו' שעושה בלו ואיכו בא לבוטלו מיד מש"כ בלוקן הכ"ל שמשת' בכל מבירו דשם המיקן מיקרי מוקוק. ולדבר' שם ע"ב ובתבו ע"ם עמם זה היה כ"ל לבריב אילבא דבכל הכ"ל בעינן ג"ם ושבנה אלא אריך מוכיח בתשמישן הכ"ל כמו שניי' הוא שם בשם לבבל מבירו אחת אחת לך מחלו לו אלא על אחת לה בסה דברים אמורים כשהורה שאין פותל זה מבר לו מתנה שלו אלא של חבירו והוא מחל לו על הכנסת הקורה זו אבל אם טען כותל זה אני וחזקת ג' שני' אני וכו' ולזה הסכיש קנין

(י) לאיכו יכול לבטלו כו' ולאיכו דומה לזיז כל שהוא כו' ב שם ל"ל דשם מזיקי בראי' כו' מש"כ כאן עכ"ל הסמ"ע והב"ח כתב לאיירי ואכתב הי"ה זה כאן בחבר אלון כו בית דומה לשדה ע"ש עיין בתשו' ל"ם הקר סי' פשוט פ"ק סי' : (יא) וכחזקת סולם כו' עיין בסמ"ע ס"ק ל"ל עד (מתשבה דף לבן בתפקן מור"ם ולא הכריב ה' ובגמ' דף בלו כו' ולא"ב הוי דיכל כל ו' ע"ל) ג"ל דלגים נבר לפי מ"ם בס"ם ק"ע פשוט ע"ם וק"ל ועיין ג"ם עד דיש ד שם ובתב להקשות מבסרל זו הרבב"ם ה"ה מימרא הכ"ל דבהעמדת סולם ובעיבת שם (קף ו' קורות לאיכו מבריך ג"ם כו' לאיכו ע"ל) ובכב מובכת מיסכוד דשב"ם כן ויסף לו בבעיבת קורות ושו' בב"ח בל"ל עיי' לבאורו ובולי בתשו' מהרשל"ם סי' רס"ל ופירושו כזו הולל ובלוקן המתוכין לה

הגה לב (יא) ובחזקת סולם ובעיב' קורות י"ל דבעינן חזקה ג' שנים ושבנה (טור בדבר' הנלוכים בשם ל"ל ולאיכו הר"לף ור"ם בפ"ל מה"ח בשם התוס' ופ"ל יומה והרש"בא) ויש חולקין ז"ל שבל אלו בכל מזקות אלו (שם בשם רש"בם ובשם הנלוכים והרמב"ם שם וכן כתב הרב המגיד שם בשם הרמ"בן): שהן מחילות

יז היתה הקורה סוכת עראי כל ל' יום לא החזיק בה סתם שהרי ראובן אומר לא השבודין מחלתי והנחתיך אלא מפני שהו' עראי לג לאח' ל' יום החזיק שאין זה עראי בשתיק לגל יד ואם סוכת החג היא כל שבע' ימי החג לא החזיק יא לאחר שבעה חחזיק ואם חובר ול"ל שבנ' ולא ראש הקורה בכותל בטיט מיד יב החזיק יג והוא שיביא ראי' שראובן סייע עמו חזקת ג' שנים ולעת רבותינו או ראה ולא מיחה:

יח אמר שהחזיק בכותל זה בקורה אחת לד אינו יכול להחזיק בקורה שניה שהרי אבריך שבעת לא מחל לו אלא על אחת לה בסה דברים אמורים כשהורה שאין פותל זה מבר לו מתנה שלו אלא של חבירו והוא מחל לו על הכנסת הקורה זו אבל אם טען כותל זה אני וחזקת ג' שני' וכו' ולזה הסכיש קנין

(יז) לאיכו יכול לבטלו כו' ולאיכו דומה לזיז כל שהוא כו' ב שם ל"ל דשם מזיקי בראי' כו' מש"כ כאן עכ"ל הסמ"ע והב"ח כתב לאיירי ואכתב הי"ה זה כאן בחבר אלון כו בית דומה לשדה ע"ש עיין בתשו' ל"ם הקר סי' פשוט פ"ק ס"ל : (יא) וכחזקת סולם כו' עיין בסמ"ע ס"ק ל"ל עד (מתשבה דף לבן בתפקן מור"ם ולא הכריב ה' ובגמ' דף בלו כו' ולא"ב הוי דיכל כל ו' ע"ל) ג"ל דלגים נבר לפי מ"ם בס"ם ק"ע פשוט ע"ם וק"ל ועיין ג"ם עד דיש ד שם ובתב להקשות מבסרל זו הרבב"ם ה"ה מימרא הכ"ל דבהעמדת סולם ובעיבת שם (קף ו' קורות לאיכו מבריך ג"ם כו' לאיכו ע"ל) ובכב מובכת מיסכוד דשב"ם כן ויסף לו בבעיבת קורות ושו' בב"ח בל"ל עיי' לבאורו ובולי בתשו' מהרשל"ם סי' רס"ל ופירושו כזו הולל ובלוקן המתוכין לה

הגה לב (יא) ובחזקת סולם ובעיב' קורות י"ל דבעינן חזקה ג' שנים ושבנה (טור בדבר' הנלוכים בשם ל"ל ולאיכו הר"לף ור"ם בפ"ל מה"ח בשם התוס' ופ"ל יומה והרש"בא) ויש חולקין ז"ל שבל אלו בכל מזקות אלו (שם בשם רש"בם ובשם הנלוכים והרמב"ם שם וכן כתב הרב המגיד שם בשם הרמ"בן): שהן מחילות

יז היתה הקורה סוכת עראי כל ל' יום לא החזיק בה סתם שהרי ראובן אומר לא השבודין מחלתי והנחתיך אלא מפני שהו' עראי לג לאח' ל' יום החזיק שאין זה עראי בשתיק לגל יד ואם סוכת החג היא כל שבע' ימי החג לא החזיק יא לאחר שבעה חחזיק ואם חובר ול"ל שבנ' ולא ראש הקורה בכותל בטיט מיד יב החזיק יג והוא שיביא ראי' שראובן סייע עמו חזקת ג' שנים ולעת רבותינו או ראה ולא מיחה:

יח אמר שהחזיק בכותל זה בקורה אחת לד אינו יכול להחזיק בקורה שניה שהרי אבריך שבעת לא מחל לו אלא על אחת לה בסה דברים אמורים כשהורה שאין פותל זה מבר לו מתנה שלו אלא של חבירו והוא מחל לו על הכנסת הקורה זו אבל אם טען כותל זה אני וחזקת ג' שני' וכו' ולזה הסכיש קנין

כבל כו' עיין מ"ם סי' קל"ה פלא: שם כל ז' ימי החג בסמ"ע הבוש הנ"ה דבעינן גם ל' ובב"ח כתב ולא בעינן ל' כיון דלא בחות מבקרן לדעתי' לדעת רק לדעתי' דמלוה: סי' ת שלא אם טוען כו' הריב"ם אחבוש כ"י פוקה לו מה לאי' יש בסמיכות קורות לגיר אחר אחר הכותל אלו ותי' דמיירי הרמב"ם בכותל בתוכן כיכו לבתוכו דלא אם יש לא כמה מקרקות הפמוכות לכותל ולא"ל ושוען שוקף הו' מעת היותם בתוכן וקשה מ"ם ריב"ם בתשו' לה לא"ל כשהוזה כו' לבתוכו' בתגו לאי כבי טוען אותם אמי בכל הכותל וגרלה המשוס מקלקש מקלקש לחייבו בגרוה והדברים לחוקים ולא"ל דהריב"ם אפרם כל דברי הרמב"ם בכותל אבינו לבתוכו אלא הטעם לעיקר הקוקה מכת דשתם ומקל"ל ולא"ל אין מינו דולדלו לבו מלחיוכים לבריו אחבל לו בתיקתו אלא לאכן מהלי אלא מבל לו כל הכותל בשביל זה ועי"ל קשה בל"ל לו שוען בפו' בכותל זה אמי אותם בו הן מבל הכתיבה אם הוא נאמן וכ"ו לבשת ריב"ם כ"כ אלו הוא בעבמו לא הסכים בפו' וה שהרי כתב אלו בה מה לבריך לקוקה זו כל כיון שהכותל עוכן כיכפס כמ"ם כ"ו ע"כ בל"ל דמיירי בהרמב"ם בכותל הוזוב לו לבדו ע"ם הבדים וכמשמעות סדור הדברים הרמב"ם וגם לבאן מי שהחזיק בכותל זה כו' דקיומו מ"ם ריב ס"ו תשמע בקלי מ"ם תמלה שם אבכותל אל לשוכן לבדו ואל הרמב"ם הרמב"ן שחבים

רבינו

טורי זהב

קנר הלכות נזקי שכנים חשן משפט

מאר הטרה שפתי כהן

(יב) הואיל ונשתמש בקורה לחת כחזן כי' עיי' בב"ח סוסב ל' זה כו' וכ"כ הכ"מ בסם הריב"ם ע"ש וקלא כמסמעות הסמ"ע ע"ש : (יג) * לחזון בכה יסוד כו' עיין בתשו' מהרש"ל סי' רפ"ל :

קנד (א) לח' מהזותפין כו' עיין בתשו' ר"ם כהן ספר ב' סי' ח' ובתשו' ר"לון קניב סי' מ"ל מדיניס סנסי' אני שותף כרי (יב) הואיל ונשתמש בקורה אחרת נאמן ומשתמש בכולה אחר שישבע שבועת היסת שהוא שותף בכל הכותל : הנה וי"ל דדוקא כשאותר אחתילה היתה הכותל שותף בין שנים לא כל אם תוכה אחתילה היה על מכירו אין נעיל' קורות לחוה על הכותל עמו' לן לח"כ עשה תקרה עליה וי"ל אחין לחלק והו חזקה לחלק בלבני הכותל אם תחול אכל לא על מקו' הכותל (כל זה בשור) :

ב היו קורותיו של ראובן בתוך הכותל ובצר שמעון מקומות חפורים להכנים בהם ראשי הקורו' ל"א החזיק בהן שמעון להכנים בהם קורות ואינו יכול לטעון שהוא שותף בו שהרי אין לו בו תשמיש ויכול ראובן לטעון אני חפרתי מקומו' אלו מצרו כדי שיהיו מוכנים עד שתקנה ממני או שתבקש ממני ואמחול לך ותכנס הקורות בלא חפירות בכותל כדי שלא יתמשמש כותלי בעת החפירה :

ג לראובן החזיק בנעיצת קורות בכותל הירוע לחבירו ונפל אותו כותל וחזר הבעל ובנאו לן אין לו לטעון על אותו כותל חדש וכיון שכן אם היה רעוע ובא ראובן לשפצו ולתקנו חבירו יכול לעכב ע"ו :

הנה (יג) לחזון בכה יסוד חומתו בחלר אחצון תבירו יותר מן התומה ובא בטענה ובחזקה החזיק לחעלה כל כנגד היסוד עד דום רקיב וא"ג שהחומה לוכה רחבה לחעלה ולוכל לחומר שכונס לתוך אלו הוי ועכשיו הוא חפץ להחזיר התומה לחמומה וצריך ליטבע אלא אם הסיג נגול דעתו (מרדכי ס"פ חזקת) וכרלה לי דוקא בחקום אחיזתכה לכל בחקום שים מכתב להרחיב היסודות כמו בחדיכות אלו לח אין לו רק היסוד שהחזיק בו :

קנד חזקת הלונות ופתחים וכמה צריך להתרחק מהן ובו ל"ב סעיפים :

א (א) לא אחר מהשותפין בחצר שלקח בית בחצר אחרת אינו יכול לפתוח פתחו ב לחצר השותפים שלו : (שכל אחד מכנו החלר אין לו רשות לעשות כלום אלא כמו שכנלו לו קנלו לו ירשוהו יש לסם לנהוג בו) (שור) א אפי' בנה עליה בית לא יעשה לה (פתח) לתוך החצר לפי שמרבה עליהם את הרוח נעשה כמי שהיה לו שכן אחר ונעשו לו שכני' הרבה ב גאבל יכול הוא לבנות עליה על גב ביתו בנין חרש ובלבד שלא יהא פתיחה לחצר אלא לתוך ביתו ואצ"ל שאם רצה ג לחלוק (ביתו) לשנים חולק כיון שאינו פותח פתח אח' לחצר בר"א שאם לקח בית בחצר אחר

א לשון הרמב"ם בס"ח מ' שכנים דין מ' ומשה ב' דף כט ע"ב וכרמ"ב בנמ' סס דף כ' ע"ל ב כתב הכ"מ שם לדיוקו מפרש הרי"ף שכתב בתשו' בזה מיכול לפתחה לתוך ביתו אבל אינו לתוך חצר :

קנד א לאחר ביתו לתוך ביתו אבל אינו לתוך חצר :

ב לבנות העליה פי' לאחר, הוא בנוה כבר ע"ג ביתו וחיתה פתוחה לחבית אסור לא לא"ל פתח לאחר ולא"כ אין הרמב"ם ולא"כ ועל"ר : ב אבל יכול לבנות עליה כו' ה"ה דבוכה בית אחר ופותח לתוך ביתו אלא אורח' דמיונא לא בקש המחבר לשון הרמב"ם ולא"כ בסוף הסעיף ובמ"ב הוא אל בני החלר כיחד ואין לא' מהם רשות לבנות בלר ביתו בלתי רשות כל בני החלר אבל אם בני החלר מחלו לו אורח' ונגולו מו הכתב ג בכ"ב הרמב"ן המחבר אחר זה לאחר' קנה בית אחר בחלר אחרת דיכול לפותחו לתוך ביתו אלא הכאן קמ"ל דאפילו עליה דע"ג ביתו לא יש תקנה להחלר וק"ל : ג לחלוק ביתו לשנים פי' ואינו מוסיף בכון אחר בנוכה ביתו : לאחר'

ובהו ג"כ בחומת החחב' בס"ם כשהוה אחין כותל אלו ואל"ל מעיר לבחומת לאחן אחרי ע"ו ובקצת אל"ם לאיכו אחין בית"ם דהוא מחל לו הכנס' קורו' בחינו אחיה לאחר לכו' בחות' כחות' זו וכמ"ם הטור והחחבר כס"ם קנ"ו דלא אין בחינו כו' (וא"ם והו' מחל לו על הכנסת קורה זו דהרחב"ם חול לשעתו' דבשעת מחילה הוי לא חוקה על כן לא לחריכן אחל לו יותר וכנ"ל וזה שכת' מחבר שהרי לא אחל לו אל על קור"ל' מה אחין כן כשהו' שוען אהות אותף בהחות' לאם הכנס' לאם הכנס' בקור' אחת יש לו חזקה בכולו וכלחכנים ועל"ח) וא"ם אל"כ אם שוען כותל זה אינו אותף בו ר"ל אהן הרוזה אבל זה והכותל שבינהן אין אינו עדעין אל מי הוא וק"ל וא"ם מוכ"ם בהנ"ה ז"ל אבל אם מוכה אחתילה היתה על מכירו אין נעיל' קורות לחוה על הכותל עמו' לן לח"כ עשה תקרה עליה וי"ל אחין לחלק והו חזקה בלבני הכותל אם תחול אכל לא אל מקו' הכותל (כל זה בשור) :

ג היו קורותיו של ראובן בתוך הכותל ובצר שמעון מקומות חפורים להכנים בהם ראשי הקורו' ל"א החזיק בהן שמעון להכנים בהם קורות ואינו יכול לטעון שהוא שותף בו שהרי אין לו בו תשמיש ויכול ראובן לטעון אני חפרתי מקומו' אלו מצרו כדי שיהיו מוכנים עד שתקנה ממני או שתבקש ממני ואמחול לך ותכנס הקורות בלא חפירות בכותל כדי שלא יתמשמש כותלי בעת החפירה :

ד לראובן החזיק בנעיצת קורות בכותל הירוע לחבירו ונפל אותו כותל וחזר הבעל ובנאו לן אין לו לטעון על אותו כותל חדש וכיון שכן אם היה רעוע ובא ראובן לשפצו ולתקנו חבירו יכול לעכב ע"ו :

הנה (יג) לחזון בכה יסוד חומתו בחלר אחצון תבירו יותר מן התומה ובא בטענה ובחזקה החזיק לחעלה כל כנגד היסוד עד דום רקיב וא"ג שהחומה לוכה רחבה לחעלה ולוכל לחומר שכונס לתוך אלו הוי ועכשיו הוא חפץ להחזיר התומה לחמומה וצריך ליטבע אלא אם הסיג נגול דעתו (מרדכי ס"פ חזקת) וכרלה לי דוקא בחקום אחיזתכה לכל בחקום שים מכתב להרחיב היסודות כמו בחדיכות אלו לח אין לו רק היסוד שהחזיק בו :

קנד חזקת הלונות ופתחים וכמה צריך להתרחק מהן ובו ל"ב סעיפים :

א (א) לא אחר מהשותפין בחצר שלקח בית בחצר אחרת אינו יכול לפתוח פתחו ב לחצר השותפים שלו : (שכל אחד מכנו החלר אין לו רשות לעשות כלום אלא כמו שכנלו לו קנלו לו ירשוהו יש לסם לנהוג בו) (שור) א אפי' בנה עליה בית לא יעשה לה (פתח) לתוך החצר לפי שמרבה עליהם את הרוח נעשה כמי שהיה לו שכן אחר ונעשו לו שכני' הרבה ב גאבל יכול הוא לבנות עליה על גב ביתו בנין חרש ובלבד שלא יהא פתיחה לחצר אלא לתוך ביתו ואצ"ל שאם רצה ג לחלוק (ביתו) לשנים חולק כיון שאינו פותח פתח אח' לחצר בר"א שאם לקח בית בחצר אחר

הרמ"ם אליב' דהרמ"ם היינו דוקא בחחזיק בהכנסת הקורות נ"ם וקילר כאן ופסק לח"ם לעיל וק"ל : לן אין לבנות על אותו כותל מדם כו' . (הנ"ה וכ"כ בנ"י סס אלא דסיי' וכתב אם לא שחחזיק תחלה בתקרה ומצוכי' עכ"ל ל"מ כ"ו) והיינו משום לחזולם לה המקום שנשתעבד לו מפא"כ כשנעל הכותל שחלין בתוכה וכמ"ם המחבר בסי' קכ"ל ס"ש ועמ"ש בסמ"ע ס"ק כ"ה : לח אין לו אלא היסוד כו' דיל"ל לאל קנה לחוכן מחמצון אלא מה שהיה סריך לו לטורך היסוד להרחיבו ולא מה ג"ג בשוה לו :

קנד א אפילו בנה עליה פי' לאחר, הוא בנוה כבר ע"ג ביתו והיתה פתוחה לחבית אסור לא לא"ל פתח לאחר ולא"כ אין הרמב"ם ולא"כ בת' לאחר' לבנות העליה עתה המדם מותר כשאינו רוצה לפתחה בחלר ואחתילה נקט המחבר לשון הרמב"ם ולא"כ אין אבל יכול הוא לבנות כו' אינו ל' הרמב"ם אלא אבל אחר לאחר הרי"ף וכתב שהרמב"ם ג"כ ס"ל אבל הרמב"ן בחידושיו ועל"ר : ב אבל יכול לבנות עליה כו' ה"ה דבוכה בית אחר ופותח לתוך ביתו אלא אורח' דמיונא לא בקש המחבר לשון הרמב"ם ולא"כ בסוף הסעיף ובמ"ב הוא אל בני החלר כיחד ואין לא' מהם רשות לבנות בלר ביתו בלתי רשות כל בני החלר מחלו לו אורח' ונגולו מו הכתב ג בכ"ב הרמב"ן המחבר אחר זה לאחר' קנה בית אחר בחלר אחרת דיכול לפותחו לתוך ביתו אלא הכאן קמ"ל דאפילו עליה דע"ג ביתו לא יש תקנה להחלר וק"ל : ג לחלוק ביתו לשנים פי' ואינו מוסיף בכון אחר בנוכה ביתו : לאחר'

והכ"מ סס מדעת דבריו ז"ל נפי' הסגיא כדעת הרי"ף דיכול לבנות העליה לתוך ביתו והשעם שכל אחת פתוחה פתוח ביתו אינו עשוי להכנס סס דיורין כיון אחין סס דלך אלא עליו וכ"כ הרמב"ן ז"ל וכ"כ הכ"ו בשם ובהרשב"ל ז"ל כתב הרב' מהרש' כן

טורי זהב

דבריו כאן דבעינת קורה הוה כמו אכילת פירות בזה אלא דס"ל להרמב"ם דלא מהני לי' זה אלא לענין תשמיש דכותל כמ"ם כאן ומשתמש בכולו דבשמע דלא מהני אלא לתשמיש בחלא דבריהם אין מילוק שעבה בינהם רק מדוקה בהנחת קורתו לחניח קורתו ל' עוד ולכך מחילה בזה הדין עם כו' דמשמע דלא מהני אלא לתשמיש שוען לי אלא בכותל שקנתי מיך והא דלא' מחשמשתי בה בקורות כאלו ומשמש כו' שם מכתב תשובה בעל הכותל אבל בסיפא שוען לי אלא בכותל שקנתי מיך והא דלא' מחשמשתי בה בקורות כאלו ומשמש אותף אני ל"ל מרעתי תמי' ולא משעם לחרת בשם ריב"ם דמיירי כאן בדוגא לא' מהם אלא שבריאם מיירי שוען משעם מחילה וסיפא מיירי שוען אותף אני ל"ל מרעתי תמי' ולא משעם מחילה מחתב מזה מהרוח כמ"ם ורי"ם עמו' חזר כו' ע"ש וי"א דדוקא כו' דמיהו דעת הר"ר יונה ב"ל ל"ל אלא נתן תקרה אין לו חזקה בגוף הכותל אלא בלבנים והר"ר יונה מיירי נ"כ בכל בשבעה כמ"ם בהחיל ריב"ם כמ' ר"ל הכיולו כ"ו בסמוך מאלא אל דיעות יש בכל בשבעה הרב"ם ס"ל לאלן מועיל טעינת קורות לשום דבר זולת טעינת קורות הללו ולא' כתן עליו התקרה והר"מ ס"ל בטעינת קורות אלא בנותן הת קרה מזה יש ר"ל' אלא גם חלי לחבי הכותל והרמב"ם ס"ל דלא בטעינה לחוד הוה חזקה אפילו לחקים הכותל בכל בשבעה כי זהו כתו לטעינת קורות הדלה והרב"ם ס"ל דלא כלא תקרה ומעזינה הוי כתו דס"ל להר"ר בכותן התקרה דהיינו אזכה בחלי הלבני ולא בחלי החקים ולבני הרמ"ם קמ' עלי מכתב ו"ל דדוקא כו' אחת דבת הר"ר דמיירי בבל בשבעה היאך לומר בזה אם יוכה אחתילה היתה אל מכירו ובדבריו הלי לבני הרמ"ם דמיירי אחתילה היתה כמו אל אם שוען אלא אם שוען אלא אם אל מכירו אם מוכן ריאל אלומר אחתילה היתה כמו אל אם שוען לי

ד לאפי' לתוך ביתו אסור לפותחו פי' בית שבתר אחרת אבל לבנות ע"ג עלייתו לו לאוורי ביתו בתר זה ולפתחו לביתו אותה ד' מבואר
להתבר משובבל להחדרים המלוכים לבית זה שמוחר כבר כה רק אלא יפתחנה לחצר: ה וי"ל דאותה כו' דוקא אותה קאמר במ"ש לעיל
דמותר לחלות את ביתו אבל לא אבל לא אוכר כמן שכיתו כמבואר לקמן בסי' שע"ו וגי"ו בהטור והמחבר ע"ש: ו תע"ב שחולק ביתו ס"ק כ' וכתב
לדיוריו כו' הלי תע"ב שחולק כו' כמשך ל"מ לאחר זה לא יוכל הבני לאיסור כו' והוא מהמרדכי בס"פ מ"ש בתרא לשיטת לאע"פ ה"ה וכבר

דים לכן בית הכסא ביחד ולאיכן
בא לחלוק ביתו לתע"פי שבתוספו
ע"י החלוקה הדיורי' אין שמעון
יכול לעכב החלוק כו' ע"ש
ועפ"ז נסרך לחתוך הוא"ל אבל לא
יוכל ופ"ל לא יוכל בלא ו"ו
וק"ל: ז תע"ב דבתר אין
להקפיד בה"ג כו' ז"ל המרדכי
שם תע"ב דקי"ל כר"אבן יעקב
דתכן משמו בבדרים פ' הזותפין
היה מ' אין הסוק מודר הבלא
מלחר מהן מותר לבבם לתביו
המזותף לו עם אחרים לאומר
לתוך אל מבריך אבו בבבם ואינו
בבבם לתוך אלך ה"מ בסבר
דלהיליך דבתר לא קפיד אינם
ובדבר דלא קפדי ומוחרים
מותר גם במודר הנאה אבל
להיליך דבית קפדי אינם עכ"ל
וכן הן דברי תוי"ט שבבאן ואין
להקן מהא דאיתא בגמרא וכתבו
המחבר לתבו זה דלבש"ע לא יפת'
מ' אין הזותפין בתבר כתב לתבר
לבורך הבית שיש לו בתבר שבתו
תפני שתרבה עליו אותבו בדרך
ש"מדגם להיליך שבתבר קפדי
דשלתי בתם שיהי' לו היליך תדיר
ותשמים קבוע בתבר אין הבית שקבוע ועומד בתב' הלחר מש"ל מתחת היליך בני אדם הבאים להתבר בלחקרלו בעלמא ומה"ש יבבם מתבו
מי לא תוקני להרמב"ם דאסר לחלות אפי' את ביתו שבתבר זה מלבנים לתבים מפני שתרבה הדרך בתבר אל הזותפין ובמ"ש המחב' לתבו' הזותפין
ברים מעי' זה והלא כן יעקב מתיר לבבם לתבר דשלתי בתם שיהיה לבן היליך ותשמים קבוע וק"ל: ח ומיהו ל"ב ה"ה
בבית קפדי בדאה דהיבו אפי' לא דר הזותף עמו בבית מ"מ יכול לחלות לזה אלא להבנים לתחרים בביתו כי יקבלו את חלק ביתו בבם קבת
מתחת ריבוי הדיורים ולא אחרו דיכול לחלות את ביתו אבבנים ודיורים אלא בבהבית הוא לו לבדו ודוקא מתחת ריבוי דיורים הוא מפרשים
דאינו לחות אפי' הזותף אלינו דר עמו בבית ובמ"ש אבל בבדרים ל' מזותפין להוסיב לחרים במקומו ולא יבבה בדיורים לא מבי' ז הרמב"ם שם
הזותף האבי לעבבם עליו אפילו אותו הזותף האבי דר שם ולומר עדיך אינו יכול לדור ולא עם זה אתה רובה להבנים במקומך כי דוקא פ"ה דין ע"
בבני אוכרים הדין כן ובמ"ש הטור והמחבר לקמן בסי' ש"ו ולא בזותפים בגוף הבית דהא שם דבה יכול לחבור אלא לזה שבבנים ובתב ה"ה זו
ואם אין הזות' רובה לדור עמו יחלק עמו הבית בתרה לו בגוד לינוד מזש"ל בבני אוכרי' ובמ"ש הטור אם זה ל"ל בבור ולא * כע"ש מבית המחבר
שבתב שעם דין זה דיכול לחות בבית מבום דאין לדעת לבבות לסוכלו ולדור עם אלו כי' ע"ש כי ז"ל גם ל' המרדכי הנ"ל אינו כן ודו"ק גם ורז"ל בבלה
ים לתמוה על הנ"ל דבתב בשם המרדכי לו בתבר ועיין בבגל"מ ש"ם ודו"ק: ט ואפי' אחד מהזותפין כו' אי' ולא הזותף דבתם (מ' מדין
ביתו פ"ו) לתבר ובבבם לתבר כל עת אירבה אותה לבתו' ג"כ תלין לתבר קמ"לן דלא והטעם לאיתא בגמרא מבום דמהני לתמוה המוכר בבעי'
עד הבתם בשהיתה בביתך לא בעי אבטבוטי מתך הזותף תרחני דרך תלונך אפילו בשהתה בביתך: י לא מהני מוקה הטור מפני הלבינל)
בעשתא מבום דבאיסור עשוי ול"ל לבמרו רו"ל מדבתיב בם' בלא ויל יזרחל אוכן לבבעשו ודרו"ל אלא הוי פתחיהן מכוונין זה בבגד ומבואר בגמ'
זה ומה"ש בראה דאפילו בבים עדיים שמתל לו לו שבתן לו אטר וקבין ע"ז לא מהני כיון דיש לאיסור בדבר אבל לבהי"ל דם"ל דבתלין בבגד שם (דף ל"
תלין מהני ום"ל דהאיסור בקפיל' תלי' ומ"ה בתלין בגד תלין דלא רגולי להקפיד כ"ב מהני בהו חוק' ס"ל בעי דמהני אפי' בבת' נגד ע"ח) מפני
פתח מחילה נחורה לו אטר וקבין דלא עדיפו מקוטרת ובית הבבא ועל"ל: יא אלא ריחיק מזהבו' הא דבני בתבר הזותפין בבריקה אחרבה עליה
מזהבו ובתבר לחרת לדרך לבדרחיק עד אלא יוכל לחלות ובדמיק המחבר הטעם מבואר בתרוצי הרמב"ן ז"ל דבתבר הזותפין תע"ג הדרך ה"ב
דלבתי תוי ליה מ"מ כיון דאינו אפי' תדיר אינו יכול לעבב עליו ולומר תם אבל בי לדעתי דיאמ"לו בשיבת לאתבתרו ה"ה שם לבבם
בך לדעת יכול אפי' לבבם לתבר ולהסתבל בך אחרי הוא זותף עמו בתבר מזש"ל בפותח תלונו לתבר לחתרת כו' ועל"ר ונהו דלא דברי רבינו
הטעם ולאיסב הנ"
* כמ"ש בע"ש

הרלב"ד דבבל בו הא יהא ביתו פתוח לרוחה ותבא עליו ברבה ט ובואר שם הא דקי"ל בר"ח בן יעקב דאמר יכול לומר לתוך בל מבריך אינו נבבם (משנה
בדרים דף מ"ו ע"א) י"ל ה"ק בתבר וכו' דלהיליך דבתבר לא קפדי אינם אבל היליך דבית קפדי אינם ו שם במשנה וברמב"ם לא שם בגמרא ל מעבה
שם בבריתא ובברי מיימ ל לשון הטור ה"בפי' המשנה לא יפתח לדם פתח בבגד פתח וכו' שם דף מ' ע"ח דבלא רשות אפי' פתח אלא בבגד פתח
וכו' אסור לפתוח בתבר שם במשנה שבתבר ברים הבעיה מ טור ס"ה בשם הרשב"ם וכתב עליו הרשב"ן ז"ל ע"ג דבמרחיק מזהו אתבתרו אינו ליה כיון
שאינו רואה בדרך תשמישו תדיר אינו יכול לעבב עליו לפי שאינו יכול לומר תם אבל תתבל בי לדעת דיאמ"לו בשיבת לאתבתרו ה"ה שם לבבם
שם דין ו' בשם הרשב"ן נ שם בב"י בשם הרמב"ן

טורי זהב

וכיולא בו מזש"ל אינו יכול אינך לומר אינך בשם שבתיתי בתבר וע"ו פתח אלא מתבעל מתה שבתיתי בבר מזש"ל בדברי הרא"ש
שבתבו אלא זבה עדיין בתיו בלום אלא שרוכה זה לעשות בשלו בנין בבר יותר שבתבר דזה הוא לתחרו זמן לתבירו בזה לא שייך לומר שבתה זה
עבשיו בתידו:

סעיף ב' בהג"ה אבסנאים ודיורי' כ"ל דגם הרמ"ם ס"ל בן ובמ"ם רבינו פי' קנ"ו ס"ו בשמו דאי בעי לאונורי לבמה אינבי דדיירי בה ס"ד ולא לא
בבי' שבתב לדעת הרמ"ה אסור להבנים דיורים מבחון לביתו ולבנם זה בבתוב פי' דברי הרמ"ה שבריבים ביאור
וכ"ל דרש"ל דבא אתיר בתבי' לחלוק אחר לבנים כמ"ם רבינו בפי' לא בעי לאתיר להוסיב דיורים לדיירו לבנים אילורו שם בלותו אחר שמופיע
אבל אם אין לו אחר מ"מ יוחד אותר ליקח אבל תבנים מתבבי אבסנאי ובאמר הרמ"ה שהם אלבמרו לבנים אילורו בתבר מיוחד דיינו אפילו אינו
תוסיף בנין אחר אלא תולק מ"ל לבנים אלא אתיר בתבי' דבר זה אלא לעבות אוכר ולא לדור שם בני אדם להוסיף בנין אחר אפילו אלא לא דבה לבבנים בו
דיורין אסור מטעם שבאחר הבתוסף פחות לבינתו יכול לבהתתם בו בלתיזה מזש ומתן טוסף על שהיה לי מקדים וא"ל הלריסת רבל עבשיו יותר הרבה
מבתחלה לבתר ולא"ב פי' מ"ם לתוסיף דיורים אסור אינ"ג לתיבו שובה בנין אחר ע"ת אין לתיבור אין אחר תוסיף דיורים אסור ר"ל אחרים ע"ו שחולק
אותם אבל אלא חלוק אחרים לבתרי מותר לבנין אחינו מוסיף כו' ודיורים שבקה הרמ"ה בכל אבליו בת"ם פתוחה פירוש בני אדם הוא שבקה
דיורין בבנין הוא לבנין אחרים ובסוף גרם לי"ם בתרבו דיורין כו' שם שנים שיש לבם בשותפות כו' כמ"ם הסמ"ג בדין הב' בסק"ל בי"ל
לתוסיב אחרים בתקומו ולאי בן הוא בבנין בשעתו דבתא מבי אלבתר אלא דק"ל לבמ"ו לאמר כתב בדין הא' שם לאפי' אין הזותף דר שם עמו בבית אלא
ובבנים לבאחרים רבים בבותו ה"ב בינתא אי בעי מבי אבבר אלבן לבאחרים רבים דו"ו פשיט הזותף יכול לבתבר אלבן אפי' לבשיב ובי"ת מ"ש אבר התרבבי
לבהרשות לבאחרים לבהתתם בתלבן דבא מבי לבתבר ל"ק דשם מבי לבתבר בבבם שלא עבמו דר ג"ב שם אלא אחבית לבאחרים לבהתתם אלבן ואין הקפידא מבום

ס"ס כ"מ סנ"ה ע"כ ס"ס ס"ל ירושה וכלרך שכתב הטור פ"ו כ"ס הרמ"ן ה"ה ס"ס כ"ס הרא"ש ה"ה ס"ס כ"ס הרא"ש ולא"ה לקתני לאו דוקא אלא שהרגים בוקעים בו ע"ש ס"ו כ"ס הרי"ו בלבוש וכן כתב כסי' קנה סעיף כ"ח בהגה ק"ת תוספתא כתבות הרי"ף והרא"ש פ"ב חזקת ובמקום הרמב"ם בפ"ה ס"ס דין ז' והטור ס"ע ר"כ"ה הכ"ו ש"ס ס"ס כ"ס הרמב"ן והרשב"א ת"ל הרמב"ם ס"ס דין י"ח מזנה ונתרלא ס"ס דף ס' ע"ח א"ס כתפנה ונתרלא ב"ס כתפנה ג"כ דמפרש עעמוק בנתרלא ס"ס סוף סוף הא בעית לקטנועי מבכו ר"ה פרוזין בבית ד"כ"ו כסוף סעיף ל' ב"ס כ"ו ב"ס הריטב"א "ס דף ס' ע"ח

ופ"ח וסי' ק"ז : (ד) אסאינם נגוהים ארבע אמות כו' עיין מ"ש בסמ"ע ס"ק י"ב ולקן דבריו נכונים : (ה) אם אינם נגוהים ארבע אמות זה סעיף י"ד כו' כאן איין הנ"ה דלקמן המתחלת פתח לרש"ה : (ו) יש מי שאומר כו' עיין בתשו' רמ"א סי' ל"ב : (ז) פתח לרשות הרבים כו' ר"ל שאוסיקו בעצין אלין בני ר"ה מוזיקין אותו כנגד אמות נגוה יותר מל' וכה"ג וכן מוכח בל"מ להרא"ש ע"ש וכזה תירץ מה שהקשה הב"י על הב"ש בסי בעל הביעור וכן תירץ הב"מ ע"ש וכן מבואר להרא"ש בביעור דף ל' ע"ד כדבריהם ע"ש : (ח) היה פתח כו' וה"ה אלין יש לו כל דין פתח בזה וכ"כ הטור סעי' ל' וכמו שמוכח מדברי הסמ"ע ג"כ ופשו' : (ט) אבל היה לו כ' פתחים כו' אין זה בס"ם אלמו וגם כ"ז ל' טעה בזה ועיין בתשו' מהרא"ן בסון שהאריך בזה

להרחיק מכנגד פתחו או חלונו של חבירו ער שלא יוכל לראות בו כלל ס אבל פותח ארם לר"ה פתח בית כנגד פתח בית וחלון כנגד חלון יב (ד) ע אם אינם גבוהים ד' אמות מפני שאומר לו הריני כאחד מבני ר"ה שרואים אותך :

הגה והכל לבנות לאשן בעצי"ו אם חבירו שכנגדו יכול לעכב עליו לומר היום לו מחר לאפתח נ"כ ת"נכב עלי (ה) ע"ל סי' זה סעיף י"ד ט"ו ז"ו ולמבני כר"ה שיש למטה ממנו ג' בתים (ו) פיש מי שאומר שדינו כר"ה כ"ז א שכל שאינו מפולש אין דינו כר"ה : (ז) פתח לר"ה ויש בזה היזק לאיזה לאבר שכנגד רה"ר שכנגדו חבירו יכול לעתות כו (כ"י ומרדכי פ"ק דב"מ ול"ע מהקדוש הפוסקים °) קנאע"פ כן לא יפתח ארם יב חנות כנגר פתח ראו חלון חבירו מפני שזה הזיק קבוע תמיר שבני ר"ה עוברים ושבים ואינם מביטים בו תמיר וזה ישב בחנותו כל היום ומביט בפתח או בחלון חבירו ס לפי' צריך להרחיק ער כרי שלא יהא יכול לראות בו כלל : (י"ח אסריך ליזהר אדם מלהסתכל בבית חבירו עד שהוא נתפס כנגב ברחייה הביא יד כיון אלין לו טעמה) (כ"ם חזקת): ר (ח) ת היה פתח של אחר מהשותפין בחצר קטן אינו יכול להרחיבו שהרי שותפו אומר לו בפתח קטן אני יכול להסתר ממך בשעת תשמיש ואיני יכול להסתר ממך בפתח גדול ואם היה הפתח גדול לא יעשנו שנים שהרי אומר לו בפתח אחר אני יכול להסתר בשנים איני יכול ג אבל מי שהיה לו פתח קטן לר"ה ורצה להרחיבו או היה רחב ורצה לעשותו שנים ג אין חבירו שכנגדו מעכב עליו ואצ"ל בני ר"ה שאינם יכולים לעכב עליו (היה לו פתח גדול אבל לעשות סס פתח קטן לכל לא במקום אחר) (טור וכ"ו כ"ס הרמ"כ) :

ה א מהשותפים בחצר שהיה לו פתח לפתוח לחצר והיו לו שתי דלתות ורצה לעשותה דלת אחרת ד יש מי שאומר שאינם יכולים לעכב עליו אע"פ שנפתח כולו תמיר מה שאין כן שהיה בשתי דלתות :

הגה יז (ט) אבל היו לו שני פתחים אל שני שבילים לא לעשות פתח אחד אל אחרנא מי לחות (נתרלא פרק חזקת °) :

מצנית בדבר איסור ורלאת בני אדם עליו יותר מרגל שאים וכאדם כזה לא הוי ליה לאיסור אריך ליזהר אדם שיהא הוא ומעבמו אינו עושה מרגלא בשר ודם • לכן נראה דמוד"ם כתבו לגמרינו דאף דאין כוונת הרוחה לבאות ולהזיק בראייה אם אינם כנגב עליה והיינו אלין לו טעמה לאה הוא רוחה לתוכו אלא אתכתיב לאה כל מוד"ם לגמרינו אלין בכתפם כנגב ונם באה דסיים וכתב כיון דאין לו טעמה דכיון אלרעת בני אדם אין הבריות שעומד אם כדי לבאות והשתא"ם מתלהו בכתפם כנגב ונם באה דסיים וכתב כיון דאין לו טעמה לאה עומד אם אזי אשדוהו אלבאות כתבון • ורלאה לפי' זה הוא מהני בעל מאחר זה דכתבו אם בתה"ה (ריש דף קנ"ב) אבל לאחרו אם בנתרלא דבעל מבר יכול לאחות בבעל הנר מלאתם בזה אלא אחויק בו (וכתב"ם הטור והמחבר בס"ה קכ"ג) וכתב אם הני"ו והוא מהנתרלא ז"ל ולא יכול לאחר בעל הנר לאתתם בהזה בחזרת פנים ואם אסתכל בחנרך כיון אסתר לו לאתם בכלות אסיה בתפם כנגב דמני ר"ל בעל בחבר דבלאה ואתכלל בטעמת לאה לאות בחבירו כו' ע"ש • ועי' כתב הני' אם דכתבתו אחד לף סביה גדולה מ"מ אין מדרך בני אדם קשנים בדרך להניח מ' מהן פתוח כן ל"ל מפי' דאנ"ם ע"ש (דף ס' ע"ח) : מז יכול לעשות אם פתח קטן בלאה פטור בדוקא קשנים בדרך להניח מ' מהן פתוח כן ל"ל מפי' דאנ"ם ע"ש (דף ס' ע"ח) : מז יכול לעשות אם פתח קטן בלאה פטור בדוקא בכה"ג דהיה אם אתתלה פתח או אלין גדול הוא דיכול לעשות מאחו אם פתח או אלין קטן אבל כשהיה פתוח אם אבל הוא דוקא אם לבבר חבירו אינו יכול לבתוח אם ולעשות אם בתקונו פתח או אלין קטן דעד הנה אף אחלה בכל חבירו אינו יכול לבתוח אם ולעשות אם מחילה כשהיה לעשות מחילה והנה בו אלין או פתח קטן דע"י מעשה זה יזוזיר בו לבסוף ולא יהיה בו בה לאחות בו אלרחות עליו דהא זה הוא דוחה לבא לאיסור בחשבה ונחר ואתכה הטור והמחבר בס"ם קכ"ו נם בסיון זה כתב לאחות בו אלרחות עליו דהא זה הוא דוחה לבא לאיסור בחשבה ונחר ואתכה הטור והמחבר בס"ם כתב דבבר אותפין ל"ל מ"מ מעמדו כך אנים רבות בלא מחילה כיון דמחילה בלא עשיית אום מעשה מזיקי' זא"ל אין לא' חזקה ובמ"ם בס"ע סס"ג עו' ע"ל כסס הרא"ש וכתבתיהו בסיון וה"ה בכה"ג ועוד דבני בעל המבר לאלטנועי מיהה אפשר לו אלין לאו אפי' כשהוא בכיתו יכול לרחות בו מש"כ כשהוא פתוח לגמרי וכמ"ם לעיל בסמ"ע בס"ם דמה"ש אין הבוקה יכול לפתוח אלין בבבר אפי' כשהוא בכיתו יכול לרחות בו מש"כ כשהוא פתוח לגמרי וכמ"ם לעיל בסמ"ע בס"ם דמה"ש אין הבוקה יכול לפתוח אלין בבבר ע"ש ולו"ק: יז אבל היו לו כ' פתחי' אל כ' כ' אחות כו' הטעם דבפת' גדול הרחיי שולעות יותר מבבר היה שולעת בב' פתחי' אף

שהפסק

הטעם ז"ל דכיון שבן שותפין בנר אין בזהרין כל כך זה מזיק כו' ע"ש אלא הטעם הוא דבלה לא אמי לבזהר וכמ"ם : יב אם אינם נגוהים ארבע אמות כו' אמי'

שהתפסן שניהן הוא קטן אבל אם נמצא לבעל הבית קטנים דיכול
ג"כ לפתות כאחד כשירלה אבל יכול לעשות אבן לבית ח' ח"כ
בפתח גדול אבל אם אינו יותר דאם יכולין להוליך שם ג"כ
אבלות גדולות וכשי לבטלו מיכון עכשיו מאבר הוא כשהפתחים
פלוקין לשנים אבל אם אינו כשני לבתו
דאם ג"כ יכול לפתחן כל אלמלי
דרך שם אם שולנה וק"ל: יח
בין חלון גדולה בין קטנה כין
למעלה כו' עיין בטור ובפרישה
ובלבוש ובתמ"כתוב שם שני אבות
בסוגיא זו והמחבר המשך אחר
ל' הרא"ש ובגמ"ש בסוף פ"ו:
יט ואחל לו בצל החצר כו'
הרמב"ם והמחבר לא זו אף
קאחר לא"ם היכא דאחל לו בפי'
דמהני חזקה אבל אפי' לא אחל
לו בפירוש אבל בנ"י דעת
הסייעו ולא עוד אבל אפי' לא
פייעו אבל אילוב שיבא הבנין
ואתר הרוה החזיק והרא"ש
וסייעתו דמפרשכין נ"ם הייכו
בילוב ואתר ונם בסייעו וכת"ם
הטור והמחבר בשאו פ"ם קמ"ב
ע"ש אבל אם אחל לו בפירוש נ"כ
חזקה לא"ל חזקה מיד וכת"ם
בפי' קבלה פני ל"ו וק"ל: כ
מאחר שבבר החזיק זה בחלון
ר"ל לבל מר בדאי לי' לבהרא"ם
מיד ולהרא"ם דוקא בשאחזיק
נ"ם וכ"מסיק בסוף הנ"ה זו ולא
נא כאן אבל אחר דמהני חזקה
לחזיק לאייה: כא אסור
לעמוד בחלון כו' ע"ל בפסוק
בסמ"ע פ"ם ל"ד מ"ם שם אבלת
חזה לאה שבתב שם: כב
אבל כל זמן אחין לו חזקה כו'
אבלעל אריש הנ"ה זו קאי
דקאחר כן ראוי לבהורות מאחר
שבבר החזיק וע"ו כתב אבל כל
זמן כו' וכ"ע מה מודם מודה בזה
הנא בבר כתבו המחבר ברש"ג
ומלו להא נם כאן בחלון אינם כו
חזק לאיי' אלא אם אתחיל בזה
וכת' לאון חזקה מהני בהיזק לאיי' כו' ואפשר דבא בלמדיכו אבל אם בבעל החלון
פריך לפותתו: כג כיון דמחיל בלא עביית אום מעצ' הרא"ם כת' שעם אחר והכיולו השו' בפי' קב"ו ל"ל אלא פריך כאן חזקה דעצת' בשם הרמב"ן
דחזקה הוא כיון אבל מיתה הפסיד והייכו דוקא היכא דהמחזיק מוזק ולאיכו ביזק כגון מי אינם לו חלון פתוח לאחר אבל אם אבל כל
היכא שהמחזיק ביזק כמו שהוא מוזק יכול לומר לא אפשרי לאחר' כיון שלבו מוזיקך כמו שאתה מוזיקי והייתי ממתין אולי תפתח אתה דעת הגאונים
לתביע ונם הוא תדיר הוא זה ודאי לקוטרא ול"ל לאלון דהתם לאו היזק תדיר הוא אבל אחרת הוא עשוי ולא לאסתבל לאחר אבל אם אם הרא"ש ולבית הרא"ש
כד אין לכן חזקה אבל אם יש עדים שמחזיק זה אבל זה אבל אם אינו לא חזק לאיי' אבל אם אם דוקא בחזקת
פי' קב"ו וכ"ם דמהני מחילה לעצ' שבתב המחבר כיון דמחילה כו': כה ונפל הכותל שבתב הרא"ש בפי' קב"ג בראובן שהחזיק בגבעת קורות בכותל הירוש לאחרינו ונפל הכותל ויקר אחרינו ונבלו דאין לו לבנות קורות אבל אותו כותל בפ' כ' מה
אדם דהרשב"ם בתשובה הביאו ב"ב בפי' מחמ"ת מולק ובת' ל"ל כל שנוף הדבר אבל אם אעבור לו ובנו בעולם לא בתלק הזיעבור שבנים דין ל"ר
אלו מי שיש לו שיעבור על כותל אחרינו לבנות בו קורה אבל אם אבבר אותו קורה לא בם אבלק הזיעבור לאותו קורה לדעת הרמב"ם
אבל לבנות בו קור' ובן לא בשעבר אחר לבתיכת מים אל אותו ארבו ובן הדין לאלון העשוי לאורה אבל אם אבל הכותל לא בתלק וכדעת רבו
הזיעבור אחין הזיעבור לאותו בן אבלאותו הכותל אבל לאלון אבל אותו אחר כו' ע"ש הרי לאחרינו החילוק מבואר דבנעוצת קורה ח אם ברמב"ם
הזיעבור היה על הכותל והרי אוד' לא מחל"ב בחלון שהזיעבור היה על אחר אחרינו לבנות מאזרו ובן"ל: כו נורת הפתח לו ובפי' ה"ה
מלבן ל"ל כ"י פי' מלבן מחקוק מלמעלה ומלמטה ומיומין ומשמאל. ומי' נורת הפתח מחקוק למעלה ומן הנדרים בדלמרינן בעלמא ט טור סב"ג
קבה מכאן ובקבה מכאן ובקבה ע"ג ואין לו מחקוק למטה עכ"ל והוא מלבנרי כ"י פת"ה (דף קכ"ח ע"ח) ועל ס"ם פרי"ל: בשם תשובת
ומיד הרא"ש והכי
אמרינן בפ'

אוק' הכתי' דף ס' ע"ב בחיתר' דרב חוכא בפלה חוזר ובונה אותה וכ"כ בתשו' לבהרמב"ן סי' יז וחילק בין דין זה לדין מי שהחזיק לבקטע קורה' בכותל אחרינו
ונפל הכותל ובנאו אחין לו חזקה בכותל החדש ובתן עצים לבתכ ל"ל הרמב"ם שם בפ' ז' מה' שכנים דין ה' ומבואר בחה שבתבתי לעיל ס"ו בשם מה
שבתב ה"ה שם ב שם דף ו' ובתב ה"ה דין האחרון מיומלא דשמואל שם והרבה פירושין בחמרו שם בה ושאת רבינו בלאון רבו ז"ל ל כ"כ כ"י שהבריתו
האחרונים ובתב הכ"י שלמדו מהתוספת' שבן אחרו שבתב דבני מאיר ותבא דמתני' הייבו ר"מ דשתם מתני' ר"מ ופי' מלבן מחקוק מלמעלה
ומלמטה מימין ומשמאל ופי' נורת הפתח מחקוק מלמעלה ומן הנדרים מתשבה ל לאון הרמב"ם בפ"ז מה"ש דין ו' ובתב ה"ה בגמרא (ב"ברים דף פ')

טורי זהב

אמר רב בחין ובשחוט

בלאו הכי מלטינא מיכו' כל פעם שרוקה אותו בחבר אלא דעיקר הקפידה מעשה דלקח בשהוא יושב בביתו רוקה אותו בת"ם בנגד בהדיא ואו אין חילוק
בין מאן גדול לו קטן גם הטעמא שבתב אהרא' אולמת יותר מפתח ח' ראבר מבלן לאחוב לבבר אבל אם הוכרה בתנאות ובסם סברות בלאי מעשות
ובכ"י אהבית כ"ו בסמוך מבואר בפי' דמותר לעשות דלת ח' מן שני דלתות:

סעיף ו' בהגה כן ראוי להורות

זה לא קאי רק אמ"ם אם חזקה לבהיק לאיי' אבל אאי דמחמא אבלאתר הוי חזקה בילע ולא מערער בזה בתב בסוף
לו בעינן חזקה ג' שנים ומיהו פשוט דמחילה בפי' לו מייב עיתו הוי חזקה לאתר לפ"ע פרלעיל סי' קל"ב:

סעיף י' בהגה איזה חלון

בכ"י בתב ג"ב דפי' בתחבי אבל הוי אורה אבל אחר ובלא אחרינו בגמ' מפרש אלון העשוי לבאיר בחקום אופל
לאיי

לפתח הוי חזקה וכו' דדעת המחבר אף לפתוח לגבות הוא לגבות כגנדו וכן פרש"י ° כן הוא בעור פע"ו ג"ס בר"מ"ס ד"ה מעשה סס דף ז' ע"ל וכל זמן מקלא סס ס עוד פלו"ס סס בגת' כת קמ"ל וכו' ע"ר"מ"ס וכתב ה"ה אלא מזכר זה אינו משמש בו אלא בעצים כרקה אבל שעגה כופין לוחו פסס דין ש' וכתב ה"ה זה לזיכו חבוקר בגתל וכו' ודעת המחבר כדעת רב חסדא גלון ז"ל שכתב שלפני לעמוד הנינה כבעל הנינה מזיק משל"כ כאן דסיום סיון בהיוק וכת"ם כסס הרא"ש בסמ"ע בסכ"ג וק"ל :

לב עד תני עליתו עם"ר שכתבתי דתני לו דוקא הוא דהא לריך להקשות עוד כדי שלא ירלאו שכנגדו ועת"ם עוד מזה : **לג** סרה"ר הפקר הו' כו' אין להקשות"ל"כ לתה סתם מוה"ם בהגהתו בסמוך סי"ו וכתב זה לשונו אבל בכותב לר"ה וכדומה אתין כידו לתתו' בכלל לכולי עלמא לא הוי חזקה דהתם מוירי לענין זה שחבירו יכול לגבות בשלו אבל אפשר בגבוטו מחלא ע"ו שבבר פתח וכתב ה"ה שוכה מהפקר בהתיים מתוך חלוטו לענין זה שאין שכנגדו יכול ג"כ לפתוח חלון ולבלות תתוכו ותילוק זה מבואר בהרי' בתשוב' הרשב"א בעתתקתי לשונו שם סי"ו בלי דברי הגה"ה הנ"ל ע"ש ועל"ר ס"מ בס"ם שם וכוכתתי מילוק זה עוד מתקומו' אחרי : **לד** וה"מ בתקום אתין לחולין דזיין כו' דבר המחבר הולכת זיזין ובסעיף זה מוירי בהולכת זיזין ועוד דלעיל מוירי בפתח חלונו מבלת מבוירו הדר בגדו דהא סיים וכתב ז"ל וכשפתח זה חלונו שכנגד הקיר אלפני עליית זה שכנגדו כו' והיינו שהולין זיזו ופתח בו חלון מבלר תבוירו הדר בגדו והיינו כנגד קיר אלפני עליית זה שכנגדו אלא הנ"ל כנגד קיר עליית שכנגדו וכ"כ המחבר בסעיף שאחר זה ל' הרא"ש ומוירי בהכי דהולין חלונות בבלעה בחוש אין הבל גם בעור כתב תשובת הרא"ש ומוירי בהכי ועוד יש לדקדק דהנ"ל בקיבר וה"מ בתקום אתין אלם רשאי להולין זיזין לא ובדלה דכוונת המחבר הזה דפתח בר"ם ר"ד בהגה לפתו' ראשון בעליי שכנגד עליו' כו' כדי לבלתיהו אפי' כה"ג יכול לתקות לבל מה שסיים וכתב שם לבהרא"ש הראשון שפתח הוי כזוכ' אין הכפרת תוירו בין בפתח בכותל עליתו כנגד עליית תבוירו הדר בהבל שכנגדו בלא זיזין ובין שהולין ופתח בלר זיזו מבל תבוירו הדר בגדו גם בזה קלת' שוכ' מהפקר' וס"ל לא שהחזיק לענין זה שבוירו הדר בגדו תיכו לשאי לתולו ג"כ זיזו לפתוח בו מן הבל בתוכן שיהיה חלונו כנגד חלון זה שפתח חלה אלא אפי' בו חלון מן הבל אבל ע"י לוחו הזיז ותפיל על חלון שבזיז שהולין חלה ג"כ תיכו דשאי וע"ז מסיק המחבר וכתב וה"מ בזוכת הראשון לבהרא"ש בבל זה בתקום אתין דשאי להולין זיזין לבל בתקום שבשאי להולין זיזין לא הוה אלור אלפני עליתו הפקר כו' וכשפתח זה כנגד קיר כו' דהיינו בלר זיזו שהולין וכו' אלא כדין פתח כיון גם הא' כו' ור"ל וה"ה יכול גם הבני לעשות מה שיולה להולין זיזו ולהתפיל על חלון הראשון ולם ירלה ירחיב זיזו מבנגד זו הראשון ויפתח בו ג"כ ויתחר להראשון מה דאות אתקדי' מלוכך ותאסור עליו אלפתוח בזיז מזוס חלון פתוס לתה ותני לפתח ובריכון לעשו' בסר' ביניהם וה"ה סתם המחבר שם ולא כתב אלא כדין פתח ולא סיים לכתוב דהבני יכול ג"כ להולין זיזו ולהתפיל על הראשון מזוס אלא מתפיל לחוד תיירי אלא כמ"ם ודוק :

והוא

שהמקבל בעיר שכל אדם מוציא זיזין וגזוזטראות ואין יכולין לתקות בו וכו' וכזה לא הוי אלור הפקר וכו' מבואר בסעיף ט"ו ועיין בתשוב' הרשב"א סימן אלף ופ"ה ואלף וקל"ב ותתק"ג ובהריב"ם סימן מ"ג

טורי זהב

לתיר ולתיר אל הוא וכתב בתשובת הרשב"א שהכיון ב"ו מקומ' מי"ג בר"ח ורשב"ם שויים בזה ע"כ בלע"ד דיש"ם ובגיל מי' ל"ח ורשב"ם שעשו להכנים לוכה בתקום לוכל מי אתין לו לוכה בתקום אחר והרמ"ה כתב דבלאו הכי כו' ור"ל שהרמ"ה תולק ויש גירסאות שכתוב בהן וכ"כ הרמ"ה ר"ל בתין בהן לענין תו' לוכה ולא מהני חזקה :

בעיף ט"ו וה"מ במקום כו' דבוכו כתב זה בס"ל בשם תשובת הרא"ש בדין בין ב' שכנים שלא מוציא זיז מעליתו לר"ה כנגד קיר אלפני עליו' של חבירו כו' דהתי שעם' אחלה עשה אלא כדין והעתיק המחבר תכלית זה לענין ב' בתים אר"ה מפסיק ביניהם אף אחלון אינו ויוסב דכאן לא הוה לו לגזור כנגד הקיר אלפני עליות חבירו אלא כנגד עליית חבירו אלא דגרוך בתר הר"ם ונראה שדעת המחבר לפסוק כדעת הרשב"ם בכי"ל שהביא בשמ"ם איכול הפני לבהגהה בתלו אע"פ שפס"ם אין לו חזקה ומ"ה הבית אם בלשון זה כתב הרשב"ם כו' להורות דקי"ל הרשב"ם גם בהא דהזבירו בסעי' ט"ו בכלל :

ס"ח : (יד) בעל החלון בקרקע חזקה כו' ל' הרשב"ם בעל החלון הוא היה חזקה וחיכו יולא מחזקתו ר"ם כהן מ"ב סי' קנ"ח בשלה הרחקה אלא אם כן מחלו : (טו) מי שהיו חלונו כו' עיין בתשו' מהרי"ם סי' ק"ו : (טו) וה"מ בתקום אתין לדם רשאי להולין זיזין כו' עיין בב"ח שהגיה ע"ו וכתב דגם דעת הא' חוד' בזה וע"ם שהריך לייחס דברי הרא"ם בע"ח ע"ם : דעת

שקלו ותתיתו [° בפנים] הוה רלזה לדברו ואין לו רלזה על החלון אלא החזקה שהחזיק לבד אין זה לריך שיעבה לחרת רק שיאמר שחזקתו שעות היתה (טור בשם ר"ת והר"אש וכל זה כשהתה בעל המלר ושתק בעל החלון אבל כשבעל החלון בעצמו סתם חלונו לא הוי מחילה בתם שהתו לפי לורך שעה אלא אם כן מכיר שהיו הולה לפתוח עוד אין שכנה בנין גמור לבנות וכיולא בזה (תרבו"ם ר"ל דב"ם) ואם בעל החלון אחר אלו מתתי ולא הוי מחילה ובעל המלר אומר שהתו והוי מחילה **כח** (יד) בעל החלון בקרקע מוחזק ובעל המלר לבנות לגבות (ר"ם בשם הריטב"א) ועיין לעיל (בסעיף כ') ובסימן קנ"ה סעיף ל"ה :

יג (טו) כמי שהיו לו חלונות למשה שכתלו ובא חבירו לבנות בפניהם ואמר ליה אני אפתח לך חלונות אחרות בכותל זה למעל' מאלו חרי זה מעכב עליו ואומר לו בעת שתפתח החלונות תרעיר הכותל ותקלקל אותה ואפילו אומר אני אסתיר כל הכותל ואבנה אותו לך חדש ואעשה בו חלונות למעלה ואשכור לך בית שתדור בו עד שאבנה יכול לעכב עליו שאומ' לו אין רצוני שאטרח ממקום למקום ס אפי' אינו משתמש בו אלא בעצים לפיכך אם לא היה שם טורח כלל ואינו צריך לפנות **כט** אינו יכול לעכב עליו · ס אבל בעל החלונות שרצה לשנות מקום חלונות בין למעלה בין למטה אפילו היתה גדולה ואמר ל אפתח אחרת קטנה ואסתום זו בעל החצר מעכב עליו וכן אינו יכול להרחיב בחלון כל שהו : הגה כותל סגין לחוכן לגמעון והכותל של אחר מהן **לא** יכול לפתוח כשילה ואין חבירו יכול לעכב (מרדכי ריש ב"ב) :

יד הבא לפתוח ראשון בעלייה שכנגד עליית חבירו ל"ה"ר יונה אינו יכול לפתוח **לב** אלא עד חצי עלייתו כדי שישאר השאר לשכנגדו · ק"ולהרא"ש ולהרש"בא אין יכול חבירו לעכב עליו ולומר היום או למחר אפתח ותעכב עלי **לג** שר"ה הפקר הוא והראשון שפתח הוי כזוכה מהפקר :

טו לד (טז) ל"ה"מ במקום שאין אדם רשאי להוציא זיזין וגזוזטראו' מעלייתו לרשות הרבים אבל במקום שרשאי להוציאם לא הוי האור שלפני עלייתו הפקר אלא הוי כחצר השותפין וכשפתח זה חלונו כנגד אויר שלפני עלייה שכנגדו שלא כדין פתח כיון שגם האחר יכול להוציא בניינו לרשות הרבים : דעת

להרחיק עוד כדי שלא ירלאו שכנגדו ועת"ם עוד מזה : **לג** סרה"ר הפקר הו' כו' אין להקשות"ל"כ לתה סתם מוה"ם בהגהתו בסמוך סי"ו וכתב זה לשונו אבל בכותב לר"ה וכדומה אתין כידו לתתו' בכלל לכולי עלמא לא הוי חזקה דהתם מוירי לענין זה שחבירו יכול לגבות בשלו אבל אפשר בגבוטו מחלא ע"ו שבבר פתח וכתב ה"ה שוכה מהפקר בהתיים מתוך חלונו לענין זה שאין שכנגדו יכול ג"כ לפתוח חלון ולבלות תתוכו ותילוק זה מבואר בהרי' בתשוב' הרשב"א בעתתקתי לשונו שם סי"ו בלי דברי הגה"ה הנ"ל ע"ש ועל"ר ס"מ בס"ם שם וכוכתתי מילוק זה עוד מתקומו' אחרי : **לד** וה"מ בתקום אתין לחולין זיזין כו' דבר המחבר הולכת זיזין ובסעיף זה מוירי בהולכת זיזין ועוד דלעיל מוירי בפתח חלונו מבלת מבוירו הדר בגדו דהא סיים וכתב ז"ל וכשפתח זה חלונו שכנגד הקיר אלפני עליית זה שכנגדו כו' והיינו שהולין זיזו ופתח בו חלון מבלר תבוירו הדר בגדו והיינו כנגד קיר אלפני עליית זה שכנגדו אלא הנ"ל כנגד קיר עליית שכנגדו וכ"כ המחבר בסעיף שאחר זה ל' הרא"ש ומוירי בהכי דהולין חלונות בבלעה בחוש אין הבל גם בעור כתב תשובת הרא"ש ומוירי בהכי ועוד יש לדקדק דהנ"ל בקיבר וה"מ בתקום אתין לחולין זיזין לא ובדלה דכוונת המחבר הזה דפתח בר"ם ר"ד בהגה לפתו' ראשון בעליי שכנגד עליו' כו' כדי לבלתיהו אפי' כה"ג יכול לתקות לבל מה שסיים וכתב שם לבהרא"ש הראשון שפתח הוי כזוכ' אין הכפרת תוירו בין בפתח בכותל עליתו כנגד עליית תבוירו הדר בהבל שכנגדו בלא זיזין ובין שהולין ופתח בלר זיזו מבל תבוירו הדר בגדו גם בזה קלת' שוכ' מהפקר' וס"ל לא שהחזיק לענין זה שבוירו הדר בגדו תיכו לשאי לתולו ג"כ זיזו לפתוח בו מן הבל בתוכן שיהיה חלונו כנגד חלון זה שפתח חלה אלא אפי' בו חלון מן הבל אבל ע"י לוחו הזיז ותפיל על חלון שבזיז שהולין חלה ג"כ תיכו דשאי וע"ז מסיק המחבר וכתב וה"מ בזוכת הראשון לבהרא"ש בבל זה בתקום אתין דשאי להולין זיזין לבל בתקום שבשאי להולין זיזין לא הוה אלור אלפני עליתו הפקר כו' וכשפתח זה כנגד קיר כו' דהיינו בלר זיזו שהולין וכו' אלא כדין פתח כיון גם הא' כו' ור"ל וה"ה יכול גם הבני לעשות מה שיולה להולין זיזו ולהתפיל על חלון הראשון ולם ירלה ירחיב זיזו מבנגד זו הראשון ויפתח בו ג"כ ויתחר להראשון מה דאות אתקדי' מלוכך ותאסור עליו אלפתוח בזיז מזוס חלון פתוס לתה ותני לפתח ובריכון לעשו' בסר' ביניהם וה"ה סתם המחבר שם ולא כתב אלא כדין פתח ולא סיים לכתוב דהבני יכול ג"כ להולין זיזו ולהתפיל על הראשון מזוס אלא מתפיל לחוד תיירי אלא כמ"ם ודוק : והוא

בעיר שכל אדם מוציא זיזין וגזוזטראות ואין יכולין לתקות בו וכו' וכזה לא הוי אלור הפקר וכו' מבואר בסעיף ט"ו ועיין בתשוב' הרשב"א סימן אלף ופ"ה ואלף וקל"ב ותתק"ג ובהריב"ם סימן מ"ג

לה והוא כמקום נטוה כו' דאלו במקום כמוך אינו יכול לבטל תקתא משום דיכין בחלון המכבין בהלונו עליו עפ"ר : לו ואיהו כתב הרשב"ן כו' פי' אע"ג דיש בידו לאחוי אחרי כרב' אשיהו מזיקו עדיין על סם העתיד מ"מ אם לא בחלון חזקה בחלונו דיכול הו' להתבטל ולומר לא רציתי לאחות בו כל זמן שאינו מזיקו :

לז ואפי' למ"ל שם לו חזקה כו' ר' יוסף והריב"ם הן המ"ל דס"ל הכי דכיון דיכול לאחות יש לו חזקה עיין בריב"ם פי' תע"ח ועל"ד : לח לבל בפותח לר"ם כו' לא הוי חזקה פי' ויכול חבירו הדר בכל שבגדו לבטל כותל בית שלו ולהאפיל עליו אם אין הכה"ר רבה ל' לאחות ביניהן אעפ"י שבכה"ג אינו יכול לפתוח חלון בכנגד חלון שבגדו אפתח תקנה להרמ"ם וכמ"ם לעיל בפי"ל ושעם הסיוק שביניהן מבואר בתשובת רשב"א הביאה הכ"ר כל"ה (בתחס"ח) ואעתיק לשונו כאן תפני שהוא כלל גדול להרבה דינים שבתבו המחבר ותו"ל בפימי' הלו קל"ד וקל"ה ז"ל ששאלתם שבי בתים בשבי דרך ל"ה ואותו דרך הרבים אינו רחב ל"ה ואינו ל' ופתח חלון בבתלו שעל הדרך ובנגד אויר בית חבירו ואת"כ עמד הדבר ורבה להגביה בותלו ומאפיל על אותו חלון ובעל החלון מעכב עליו • תשובה תקנה קדומים לכם הקדמה והו' שבבר מודע אין לדם רשאי לבעבר בתעשיו קרקע חבירו שלא מדעתו ופעמי' אדם מעבר קרקע חבירו בתעשיו ואין חבירו יכול לעכב עליו • כיצד הבית והעלייה של שנים ונדם בעל העלייה ועשה אוסר בעלייתו אין בעל הבית יכול לפתוח תחתיו פתח של בתחתונים ולא לעשו רפת של בקר בתחתון שבקרקעיתו של זה בשתעבר ביתו של זה ולפיכך ביכין אמו לדעת ההקר' שם בין שני אלו והוא שכל שהוא מזיק את חבירו בתעשיו שמוכיח אותו וכיוצא בו בקרקע חבירו • בדין הוא אומ' לו ולא כל היתכן שתעשה בקרקעו ולא שתזיקני בגרוי דיבר והיינו זיזין ומרזב וכיוצא בו אבל בשאינו מזיקו כלל ולא משתמש בכלי בל עצמו אבל בתחתונים בגרוי בדבר אחר אוסר ואיכו קדומת אוסר וכיוצ' בו לפי שהו' יכול לומ' אוסרי מאלי ואין אוסרי מזיקך ומה שאתה מריך להרחיק תבות של בתחתונים מתחת אוסרי לא תתחת שבשתעבר אלך לבאלי אלא אלא שאיכך הרפת לאוסר אין יכול בעל העליי' לעבר על דף י"ז ע"ב ידו כדי אלא ויפסיד עליו עליותיו ולא לעשו כו' אוסרו לפי שזה אומ' לו בשלי אני עושה ובשאיו אינו מזיקך ואם אתה עושה לזיקך בבת לאמיך הרחק עצמך אלא תעשה אוסר בעלייתך • ואי"ב יש כאן תקוס שאלה • אחר שהדבר כן • מי שקדם לבתות תלונותיו על אלר מבר המיאר חבירו לאמעלה מל' אחות ולהכנים אוסה קדם ובה בעל בלתו אל חבירו ודריך חבירו להרחיק ממנו ל' אחות שהרי אינו מזיקו בבתים' לדבר אומך תלונותיו שלמעלה מל' אחות ובשבא לבנו' יהא חייב להרחיק כדי אלא ויפסיל עליו ויזקנו ובדרך שאחרו באוסר ובפת בקר ובתנות אל ואינ' דקי"ל בתחתונים • ותשובה הענין הזה מבני שאינו זה לא מאויר אבר חבירו ומשתמש בו ואינו רשאי להשתמש בכל זה אלא מדעתו משאי"ב דכופין על באוסר שאינו משתמש בכל בעל הבית כלל • מעתה מי שקר' ופתח חלון אל ר"ה ר"ה זרוי ובשבר ואין חבירו אבבר הבני רשאי לבטלו מדת סדום מבני שאינו פותח על רשותו שבדרך אל מלך הוא וכך לבה שבל אבת לבתות • אל הדל' יפתח שאינו פותח על רשו' חבירו ולא משתמש (שם דף כ"ט בכל חבירו כלום ולפיכך אם בא הבני לבתות חלון בכנגד אותו חלון אינו רשאי שיכול לומ' אל תזיקני בהזיק לאייתך ובדרך שבעל ע"ח) כיון העליה בעל האוסר מוכע לבה"ר תלעשו בל בתחתונים תבת אוסרו אדם • אבל אם בא להגביה כתלו חבריהו אאם בא לבנו' ואינו מכבע אעפ"י שאין בינהן ל' אחות אבל אם זה אחר לו בל שאתה משתמש בחוצר רשותי אלא מדעתי ואינו הוא הרי הוא רשאי לאחות בחבר בשאת בתיות החלון ולא מיאה והחזיק בבך ג"ם ובא מחבת שעבה והחזיק בדרך להרחיק ממנו ל' אחות אבל זה בחזק מיד אינו יכול לאחות בל אחות בל פותח אל ר"ה ובאו אחרבו אין לו חזקה אם אינו יכול בנירו אל בעל לאחות ולפיכך אפי' בא אחות שעבה אין לו חזקה וזה מבניה ואינו מכבע ובלבד אוגבים ל' אחות בדי אלא יפין ויראה עכ"ל : החלון עד

לט בדרך לפתוח אף על פי בו' עולם בסמ"ע לשון ס"ק ל"ח : מ אין תנאי זה בלום דדומה לאומר אדם זו אחעמי' אבחבו תהא בדרך לך ולא בבה זוד ל"ל למ"ם הסור ומוד"ם בהל"ה ל"ם בקמ"ע המשיל החזקה בגד זה אבאמר בבן לבאבו הבא בדין ודיין להחזיק בחוצר אבבר חבירו אבאה מבוקר דוקא לחלק זה מבא"ב הבא אדבה לעמוד בפותחות עם הבני בתו אבאים עמו בפותחות זה וכו' הבינו אבאים הבי' בבסו'

ד בתשו' והבינו לאוה מהא דבתב תורבות עשויות לבבות בדאיתא בחבו' ויש הוכחה לזה בריש פ' לא יחפור (דף י"ז ע"ב) דמקבי לבבה לאחר הבא לבמוך אינו מוחך וכולי ד בתשוב' מימון תע"ח אזהו אבל לדין הגמ' לפי דעת הבלונים והרמב"ן והבבא"ם והרבה מהאחרונים ח"כ הרי"ם בשמו ריש פ' לא יחפור וכתב בבי"ם אבבלבב"ל והבבא"ם והרי"ף ורא"ש מובריב בה ל' ונבה ה בחילוקיו בפ' לא יחפור • מבואר לעיל בעי' ל"ד ישור סב"ח בבם

(ס)

יח (יז) דעת הראב"ש שהפותח חלון לרשות חבירו שעכשיו אינו מזיקו בהיזק ראיי' אין שכנו יכול לעכב עליו בטענת שהיום או למחר יבנה הוא המקום ההוא ויזקנו זה מחלון זה בהיזק ראייה מפני שכיון שעכשיו אינו מזיקו אינו יכול לעכב עליו דוה נהנה וזה אינו חסר הוא וכיון שאינו יכול לעכב עליו אין לו חזקה וכשיבנה הלה יבפנו לסתמו כדי שלא יזיקנו בהיזק ראייה וכן יכול לבנות כנגד אותו חלון בלא הרחקה ועל פי הדברים האלה פסק בראובן שהוציא בליטת עלייתו לחוץ ופתח בו חלון ולסוף נמלך שמעון שכנו שכנגדו להוציא גם הוא בליט עלייתו ונטען ראובן שירחיק בניינו מכנגד חלונו כדי שלא יאפיל שהרי עם שמעון מפני שכיון שמנהג המקום שרשאי להוציא זיזין וגזוזטראות לרשות הרבים הוי בחצר השותפין וכשפתח ראובן חלונו כנגד האויר של עליית שמעון שלא כדין היה פתח כיון שגם שמעון הי' יכול להוציא בניינו ועד עתה לא היה שמעון מקפיד כי לא היה מזיק לו ולכן לא היה יכול למחות בידו הילכך אין חזקה לראובן ויכול בפסקי ריש שמעון לבנות כנגד חלונו ומטעם זה פסק בראובן שבא לפתוח חלון לחורבת שמעון אינו יכול למחות בו כיון שאינו מזיקו וכיון שאינו יכול למחות בו אין לו חזקה והרי"כ לפיכך אם נמצא חלון פתוח לחורבה אין לו חזקה אם לא שיביא עדים שהחזיק בו בזמן תי"ל קודם שנעשה חורבה ואדם שיש לו חלון פתוח לרשות חבירו ונחרב טוב הוא שיעמיד עדים שהחזיק בחלון זה קודם שנחרב המקום ויכתוב עדותם להיות בידו לראיה ומטעם זה פסק בגגים שהם מכוסים רעפים ואין עליהם תשמיש שיכול הרב הלך לפתוח עליו חלון ואם אחר זמן יפתח זה גגו ויכול לראות מאותו חלון לחצר כופהו לבטלו לסותמו הלכך חלון הפתוח לחצר חבירו לה והוא במקום גבוה ובא חבירו לבנות תחתיו ולעשות על הבנין גג של רעפים ואותו הבנין מונעו מלהסתכל בחצר יכול לאחות בידו מלעשות הבנין והגג כי יאמר לו היום או למחר תסתור הבנין שלך ותכופני לסתום חלוני כי תאמר אין לך חזקה כי הי' פתוח על גגי ואני לא אוכל למצא עדים שהחזקתי בו בעוד שהייתי יכול להסתכל בחצרך הא אבל הרש"בא כתב שראובן הבא לפתוח חלון על חצר שמעון במקום שאינו מזיקו עכשיו בהיזק ראייה ושמעון טוען שהוא יבנה בשלו היום או למחר ויזקנו בראייה שהרי"עם שמעון מכירה לו לעכב על ידו דלא בעי למיקם בהדי' למחר בדינא ודיינא כשיבא לבנו' ואפילו מתנה לו אם רצה לכתוב לו שטר הודא' בכך אין שומעין לו דנמצא זה צריך להיו' שומר שוברו מהעכברים ויכן דעת הראב"ד ולודה הסכים זה הרי"בש וכתב שכן דעת דלחן המלרי הרבה מהאחרונים ויכן דעת ה"ר יונה והרמ"בן והבי נקטינן • (ובמקום שיש מנהג ובו' ותלך הולכין אחר המנהג (רי"כם פי' תע"ב) לו (יח) ומיהו יש כתב הרמ"בן שלא שאינו עליו והחזיק יכול להחזיק עליו הואיל ואינו מזיקו עדיין : בזה"ע

הגה לז ואפילו למ"ל שם לו חזקה הואיל והיה יכול לאחות ה"מ בפותח לרשות חבירו וכמ"ם המחבר הוי חזקה • לאוכן אחרו לו תלונות בביתו כנגד חבירו ואינתו של חבירו ואינתו לבבו ובכל ב בם מ"ש הכות ע"ל זה לאוכן רוחה לרשות חבירו לט כדרך לפתוח תלונותיו אע"פ שבשלה בהיתר ג בם מ"כ כן כתב הרמ"ם בתשובה (הביאו העור סב"כ) מיהו אם היה בית מפסיק והיה ג"כ בל לאוכן לו ד בם מ"ל בל אחר שהיה רוחה מאותו בית לרשות חבירו ובכל ועל ידי כך רוחה מבית אחר אע"פ לפתוח ה בתשובה תלונותיו למאי שבא (ברוזין) מבית זה לו מבית אחר (עור בם) מיהו יש מולקין וסבירא אלה כך לבו לבתוך לאוסר מיקרי הזק למעלה ומאחר שעשה בהיתר על הבוזק להרחיק עצמו ועיין קבלנו מהרב לקמן סימן קכה : רבינו ומהרי"ל

יט ראובן שפתח חלון לחצר שותפין והאחר אינגו פה והתנה עם זה שהוא פה דבתם תרבות שבשיחלוקו אם יפול חלקו אצל ראובן לא יוכל למחות בו מ אין תנאי עבודו' לבבות זה כלום : (ירושלמי)

ראובן

וזו היא מחלוקת

תבי' ורבא) (שם בבבלי דף י"ז ע"ב) אבל בפותח לרשות הרבים וכדומה אסור לבבות לאחר בבתים בל בתחתונים מתחת בל בבבלי בל בבל בבל בב

קכ"ב. (יט) דאוכן יש לו בית אצל עכו"ם כו' עיין בתשו' ל"ם כהן ס"ג סי' כ"ה ובתשו' ר"ל ן' תביב סי' מ"ד ובתשו' מ"ל בחלות הסביות סי' כ"ג דף קכ"ג ע"ד וסי' כ"ג וח"ב סי' כ"ו ובתשו' ן' לב ספר ח' כלל י"ד סי' פ"ד ורים כלל ע"ו סי' פ"ה:

(ב) דהוחיל והעכו"ם כו' עיין בספר תנודת חזוב ועיין בנעל העיעור דף פ"ה ע"ח:

(כא) סתום חלונותי' כו' עיין בסמ"ע ס"ק מ"ה גם כאן ליירי אפי' כבר התחיל בה בחלונו כמה סנים וכן כתב הרשב"ח כו' עד ותיתה הלא הבר כתב ופסק המחבר לפני זה בסעי' י"ח דאסור להלוקת אפי' לבנו' בחלונו לפני חלון דאוכן כיון דהחזיק בחלונו כו' ועיין בס"ח מ"ב בזה ול"ל דבסי"ח מיירי שישראל מחחל פתח כדין עלנגו וק"ל ע"ש והב"ח הבריב דהרשב"ל חולק בזה אח"ב בסי"ח ע"ש. (כב) והבר כתבת' כו' לבריס אלו מ"ע ודו"ק: והחלון

יח (יט) ראובן ישלו בית אצל עכו"ם ופתח חלון על גגו של עכו"ם מא לאח' ימים סבר העכו"ם ביתו לישראל ובא הלוקח להגביה ביתו בענין שסותם החלון של ישראל וטוען ראובן אתה מאפיל על אורות חלוני מב כ"אע"פ שהלוקח בא מחמת עכו"ם לא אסור לו לסתום כדין ישראל עם ישראל דלא אשכחן דקאי במקום עכו"ם מג אלא לגריעותא מ: הגה וי"ח (כ) דהוחיל מד והעכו"ם היה יכול לסתמו גם הלוקח הבא מחמתו יכול לסתמו וכן כל כח העכו"ם יש לישראל הבא מחמתו וכן הורו מהר"ם והרא"ש וכן כ"ל להורות וכ"ם בתקו' דאיכא דיכא דמלכות' דאוליכן כתרה וצריך הלוקח להזהר איחזיק בקלקא העכו"ם קודם שיתן לעכו"ם המעו' כי אם יתן לו המעו' קודם החזקה אין בח"ל העכו"ם והוי ° כהפקר וזכה הישראל הבני בחלונות אלו קודם שיחזיק הישראל הבני (מרדכי פ' חזקת) וכל זה מיירי שיודע שחלוהו של עכו"ם היה קודם לחלונות אל זה אבל אם בפק אם החלונות הו קודמים והחזיק בכל החפר על הלוקח הבא לסתום להבית דאיכא (תשובת רמ"בן סי' י"ו) ואין חזק מועלת נגד עכו"ם והבא מכחו אלא כ"ל החזיק בו לאחר שלקחו מן העכו"ם (תשובת הרא"ש) ועיין לקמן סימן קכ"ה:

יט כ"ראובן שהיה לו בית אצל חצרו של עכו"ם ופתח עליו חלונות כי כן ריגיהם של עכו"ם ועתה מכר העכו"ם חצרו לשמעון ואמר שמעון לראובן מה (כא) סתום חלונותיך עד הרין עמו ואפילו שען ראובן שלקח מהעכו"ם: הגה (כב) והבר כתבת' בסמוך דיש חולקין דאוכן שהיה לו בית אבל עכו"ם והעכו"ם פתח לו חלונות לחלונו של דאוכן וקנה שמעון הבית מן העכו"ם וכל דאוכן לסתום החלונות ואח"כ אסר אבן כתב לו העכו"ם שיוכל לסתום ושמעון אומר כי הבית שקנה היה כבר של ישראל והוא החזיק בחלונות [פקודם] שמכרו לעכו"ם אם העכו"ם היה צריך לסתמו בדיניהם אז שכתוב בשער שערלה דאוכן אינו חזק בחלונות כי נעשו אלא כדין אז בדרך אחלה שמעון הבא מכח עכו"ם לא עדיף מיהו אבל אם העכו"ם לא היה צריך לסתמן גם לא הודם אחין לחלונותיו חזקה רק שכתב אני אסתום כשתלה ותיב עצמו אבל אם היה מ"מחוייב מדינא אין צריך אחשן לסתמן (תשובת הרא"ש אלף קכ"ו) ועכו"ם שהחזיק בחלונות איכא חזקה מחחר שבדיניהם איכא לחמות כאן אם כן החזקה ק איכא חזקה (סס):

כ ר' ישראל שהיה לו חלון פתוח לחצר העכו"ם ושתם אותו מבחוץ והניחו פתוח לצר

שבדיני העכו"ם כשבנה העכו"ם אח"כ ביתו בלדו היה יכול לבנות כנגדו לבנות ולהחפיל על חלונו מ"ה פסק דחלינן כתר דין תורה אפ"כ הבא דמיירי דמחחילת פתיחת החלון היה אם ביתו אל עכו"ם ומיד היה הרשות העכו"ם לבנות כנגדו ולא היה לו לישראל זה אוס חזקה מעו"ם דו"ל דגם לעל לתירי אף שמחחילת פתיחת החלון היה אם ביתו אל עכו"ם כדשמע לי' המחבר אם ל"ל דאוכן יש לו בית ופתח חלון אל גגו אל עכו"ם ובוא אחרי מסיק מו"ס וכתב עליו אם ל"ל וכל זה מיירי שיודע אחרו אל עכו"ם היה קודם עכו"ם ופתח חלון אל גגו אל עכו"ם ובוא אחרי מסיק מו"ס וכתב עליו אם ל"ל וכל זה מיירי שיודע אחרו אל עכו"ם היה קודם לחלונות אל זה. וברא"ש לייאב אחר שבקדק בלי המחבר הכתוב בסי' הסעיפי' דבסעיף י"ח כתב דאוכן פתח חלון אל גגו אל עכו"ם כו' ובסעיף י"ט כתב דאוכן פתח חלונו אל עכו"ם ובוא אל עכו"ם ובוא בסעיף י"ח כת' שבא הלוקח לבנו' כנגד החלון ובסעיף י"ט כת' שבא הלוקח להבריח לבעל החלון אם חוס חלונו. ולפי מ"ש המחבר שבא לכתוב הדינים ולא המעשים לא היה לו לבנות. ובראה דמשום חילוף הגוסחא מ"ה בתחלה הדינים והוא דבסעיף י"ח דמיירי דהחלון היה פתוח לחגר ובסתם גג אף אמינו חשופע לית בית היזק דמיי' כל כך ובמ"ש העור בר"ם קכ"ט גם בדברי המחבר אם ס"ב גם בר"ם ק"ם ע"ב ות"ה כתב דהלוקח בא להגביה ביתו בענין אם חוס כו' ולא כת' כדי לסתום כדי אלא יזיקנו בהיזק דאיכא מוכח מזה דמיירי בחלון לא היה לו היזק דאיכא מחמו אלא להגביה בענין ביתו בחכוון מ"ה פסק כאן דלא בא לסתום אבל אם בא לסתום יש לו זכו' עכו"ם ואין להלוקח להזיק בנעל החלון בידי להחפיל עליו בבנינו מאח"כ כמ"ש דמיירי דהחלון היה פתוח על חצר עכו"ם ובסתם חצר יש בו חשמים ומזיקו בראייתו בכל פעם שרואה ומ"ל כהזיקו בידים מ"ה פסק דיש כח ביד הלוקח להבריח לבעל החלון אם חוס וכ"ם אהרשות ביד הלוקח לבנות כנגדו ולא משעם שבא מכח עכו"ם ויש לו זכו' העכו"ם אחרי אין העכו"ם היה יכול לבחר לסתום אם אינו אלא כל כמיני' לבעל החלון להזיקו בידים ואף אם חוקה להזיק לאיה לבחר"ם ומיעצתו ח"מ לחוקה אם אח"כ עתה אפ"כ בזה אלא שבן אקנהו ואף אם היה רוצה לעשות כן לא היה נאחן ע"ו כיון שבניו עכו"ם אין קפידא בראיי' ואינו יכול לחזור וכהא אפי' בישראל עם ישראל היכא דאין מחלה אין חוקה ומה"ש מתי אפילו להרשב"ם ומיעצתו דס"ל דבפתיחת חלון לבניו אני דאמרינן דמקל לו ה"מ בישראל מישראל ולא בישראל עם העכו"ם דאינו קפיד בהיזק דאינו אבל בסי"ח דאינו חזיקו בראייתו תע"ג דסס נ"ב שייך לומר במקום אחרים אין מחלה אין חוזק וכמ"ש מ"מ כיון דראיתו זה העכו"ם המוב"ל בכה נגד חלונו וה אינם בחלונו בפני העכו"ם כל זמן הוחתו ביד העכו"ם אוקמינו לחזקה זו והיל כאלו מקל לו מכר לו העכו"ם גם הנאון שהביא הטור בזה דכתב הא דלא אמרי' הבא

דמלכות דיכא דיכא דאינו לאיסור מתי איכא בחכוון בסעי' ז' בהגי"ה בלא שייך לומר דיכא דמלכות דיכא דבר איסור ב זכן פסק מהור"ל ° מבואר בסי' קל"ד וע"ש ס הרשב"ם בתשובה אחרת מח"מ ובאיר סס ואם היו כותבים עליו חלונות שלא בנרשות ונמחרו כמה סנים היה כותם אותם כל זמן שיכלה ע ובאיר אם דכאן לחלון לו חזקה הרי הוא שייב לסתום אפי' שהוא מזיקו בהיזק אלא דעדיה ביטלו ובא"כ הרא"ב בסס הנאונים ולא תשיבני מתי שסוסק היזק יש לו חזקה להתם בבא מחמת טענה והיזק קבל עליו בפי' מזיקו אבל זה לא קבל מזיקו ע"כ ומשא"כ לעולם פי"ש דהיס בחלון פתוח על הגג דבלא היה בו היזק אלא ס הרשב"ם ומ"ל דאינו אל עכו"ם לסתמו ישראל הבא מחמתו הרי הוא כמוהו: כדלמרינן בפ' חזק' (סוף דף נ"ה) ק פי' לא שיכול לסתום את החלון אם אחם רוצה מזנה בפניה ר עוד ס"ל בסס תשו' לנאון

טורי זהב

סעיף י"ח ראובן שיש לו בית כו' יש כאן מקום עיון בדברי המחבר ורמ"א דיש לבקשות דהכא לחמרינן דלא אחמרינן הבא מכח העכו"ם אבל לגריעות' ובפי' מ"ה פי' לענין הרחקת כ' איתין ופי' סס"ה לענין אם חלו לוכו מחול ופי' ס"ו לענין הסמכות סנועות פסק המחבר שהי כעכו"ם ובסמ"ע פי' מ"ה תי' דשלוי התם לחין סס היזק לגנה ולא נתייאב לי חילוק בזה עוד קשה בדברי הרמ"א בפי"ש כתב דכבר בתבאר דיש חולקין ודוא תמוה דהחולקין בסי"ח ס"ל הדין עם ישראל הב' ולעל"ד ליאב כ"ו דכל היכא דישראל מחייב עכו"ם כנגד העכו"ם לא מקנא חוב שלו בכל מילי אפי' לו אף אם בא ליד ישראל דקם תחמר מפקע ניחא אהקונה אבר מעכו"ם לא ונעבר ישראל הלוה לבנים אלא ע"כ דהקונה בחקוס

מוכר

שהיה כאן. (יט) ואוכן שקנאה ממנו ועמ"ל: מא לאחר ימי' שהחזיק בו כמה סנים וכמ"ם אחר זה בסמוך ע"ם: מב אינ"פי שהלוקח בא מחמת עכו"ם כו' אפי' ובדיוכו עכו"ם אין חוקה לאוה אלא כל ל' הוא פותח לתוך רשות חבירו וכשרוסה מבירו סותם את אוה בפניו אפי' החזיק בו כמה סנים עוד: מג אלא לגריעות' אפי' כגון ישראל הקוכה שהה מהעכו"ם והחזיק בה כמה סנים ובא ישראל וערער עליו ומבוא עדיים שהה זו היתה שלו דאמרינן הבא מכח עכו"ם הרי הו כעכו"ם דאין לו חזקה בכמי ישראל כ"ל בסר וכמ"ם המחבר מי' קמ"ם פי"ד וט"ו ע"ם ובסזר סס וכאן: מד והעכו"ם היה יכול לסתומו כו' יעד יכול לסתמו אפי' לסתום אותו ע"ו הבנין שבונה לפניו אבל בלא בנין אינו יכול להבריחו שיסתם אלא עדיף מעכו"ם ובדיוכיהן אינו יכול להבריחו לסתום כ"ל לבנות בחצירו לפני החלון כשילה: מה סתום חלונותיך הדין עמו. גם כאן ליירי אפי' אם כבר החזיק בה בחלונו כמה סנים וכ"כ הרשב"ם בחשובה זו בהדי' גם המחבר דחזה דמ"ם כי כן דיוכיהן של עכו"ם ודיוכיהן אפי' פתו' כמה סנים וכל"ל ודאמת לא כבר כתב ופסק המחבר לפני זה בסעיף י"ח דאסור להלוקח אפי' לבנות בחלונו לפני חלון דאוכן כיון דהחזיק בחלונו כ"ל דאינו יכול להבריחו לסתמו ות"ל דלעולם מיירי דחלונו של ישראל היה פתוח כמה סנים קודם שבנה העכו"ם בלידו דאז שייך בה חזקה כדין ישראל אבל

מאירת עינים

בדברי העכו"ם כשבנה העכו"ם אח"כ ביתו בלדו היה יכול לבנות כנגדו ולהחפיל על חלונו מ"ה פסק דאוכן כתר דין תורה אפ"כ הבא דמיירי דמחחילת פתיחת החלון היה אם ביתו אל עכו"ם ומיד היה הרשות העכו"ם לבנות כנגדו ולא היה לו לישראל זה אוס חזקה מעו"ם דו"ל דגם לעל לתירי אף שמחחילת פתיחת החלון היה אם ביתו אל עכו"ם כדשמע לי' המחבר אם ל"ל דאוכן יש לו בית ופתח חלון אל גגו אל עכו"ם ובוא אחרי מסיק מו"ס וכתב עליו אחר שיודע אחרו אל עכו"ם היה קודם לחלונות אל זה. וברא"ש לייאב אחר שבקדק בלי המחבר הכתוב בסי' הסעיפי' דבסעיף י"ח כתב דאוכן פתח חלון אל גגו אל עכו"ם כו' ובסעיף י"ט כתב דאוכן פתח חלונו אל עכו"ם ובוא אל עכו"ם ובסעיף י"ח כת' שבא הלוקח לבנו' כנגד החלון ובסעיף י"ט כת' שבא הלוקח להבריח לבעל החלון אם חוס חלונו. ולפי מ"ש המחבר שבא לכתוב הדינים ולא המעשים לא היה לו לבנות. ובראה דמשום חילוף הגוסחא מ"ה בתחלה הדינים והוא דבסעיף י"ח דמיירי דהחלון היה פתוח לחגר ובסתם גג אף אמינו חשופע לית בית היזק דמיי' כל כך ובמ"ש העור בר"ם קכ"ט גם בדברי המחבר אם ס"ב גם בר"ם ק"ם ע"ב ות"ה כתב דהלוקח בא להגביה ביתו בענין אם חוס כו' ולא כת' כדי לסתום כדי אלא יזיקנו בהיזק דאיכא מוכח מזה דמיירי בחלון לא היה לו היזק דאיכא מחמו אלא להגביה בענין ביתו בחכוון מ"ה פסק כאן דלא בא לסתום אבל אם בא לסתום יש לו זכו' עכו"ם ואין להלוקח להזיק בנעל החלון בידי להחפיל עליו בבנינו מאח"כ כמ"ש דמיירי דהחלון היה פתוח על חצר עכו"ם ובסתם חצר יש בו חשמים ומזיקו בראייתו בכל פעם שרואה ומ"ל כהזיקו בידים מ"ה פסק דיש כח ביד הלוקח להבריח לבעל החלון אם חוס וכ"ם אהרשות ביד הלוקח לבנות כנגדו ולא משעם שבא מכח עכו"ם ויש לו זכו' העכו"ם אחרי אין העכו"ם היה יכול לבחר לסתום אם אינו אלא כל כמיני' לבעל החלון להזיקו בידים ואף אם חוקה להזיק לאיה לבחר"ם ומיעצתו ח"מ לחוקה אם אח"כ עתה אפ"כ בזה אלא שבן אקנהו ואף אם היה רוצה לעשות כן לא היה נאחן ע"ו כיון שבניו עכו"ם אין קפידא בראיי' ואינו יכול לחזור וכהא אפי' בישראל עם ישראל היכא דאין מחלה אין חוקה ומה"ש מתי אפילו להרשב"ם ומיעצתו דס"ל דבפתיחת חלון לבניו אני דאמרינן דמקל לו ה"מ בישראל מישראל ולא בישראל עם העכו"ם דאינו קפיד בהיזק דאינו אבל בסי"ח דאינו חזיקו בראייתו תע"ג דסס נ"ב שייך לומר במקום אחרים אין מחלה אין חוזק וכמ"ש מ"מ כיון דראיתו זה העכו"ם המוב"ל בכה נגד חלונו וה אינם בחלונו בפני העכו"ם כל זמן הוחתו ביד העכו"ם אוקמינו לחזקה זו והיל כאלו מקל לו מכר לו העכו"ם גם הנאון שהביא הטור בזה דכתב הא דלא אמרי' הבא

דמלכות דיכא דיכא דאינו לאיסור מתי איכא בחכוון בסעי' ז' בהגי"ה בלא שייך לומר דיכא דמלכות דיכא דבר איסור ב זכן פסק מהור"ל ° מבואר בסי' קל"ד וע"ש ס הרשב"ם בתשובה אחרת מח"מ ובאיר סס ואם היו כותבים עליו חלונות שלא בנרשות ונמחרו כמה סנים היה כותם אותם כל זמן שיכלה ע ובאיר אם דכאן לחלון לו חזקה הרי הוא שייב לסתום אפי' שהוא מזיקו בהיזק דאינו דעדיה ביטלו ובא"כ הרא"ב בסס הנאונים ולא תשיבני מתי שסוסק היזק יש לו חזקה להתם בבא מחמת טענה והיזק קבל עליו בפי' מזיקו אבל זה לא קבל מזיקו ע"כ ומשא"כ לעולם פי"ש דהיס בחלון פתוח על הגג דבלא היה בו היזק דאינו אל עכו"ם לסתמו ישראל הבא מחמתו הרי הוא כמוהו: כדלמרינן בפ' חזק' (סוף דף נ"ה) ק פי' לא שיכול לסתום את החלון אם אחם רוצה מזנה בפניה ר עוד ס"ל בסס תשו' לנאון

טורי זהב

סעיף י"ח ראובן שיש לו בית כו' יש כאן מקום עיון בדברי המחבר ורמ"א דיש לבקשות דהכא לחמרינן דלא אחמרינן הבא מכח העכו"ם אבל לגריעות' ובפי' מ"ה פי' לענין הרחקת כ' איתין ופי' סס"ה לענין אם חלו לוכו מחול ופי' ס"ו לענין הסמכות סנועות פסק המחבר שהי כעכו"ם ובסמ"ע פי' מ"ה תי' דשלוי התם לחין סס היזק לגנה ולא נתייאב לי חילוק בזה עוד קשה בדברי הרמ"א בפי"ש כתב דכבר בתבאר דיש חולקין ודוא תמוה דהחולקין בסי"ח ס"ל הדין עם ישראל הב' ולעל"ד ליאב כ"ו דכל היכא דישראל מחייב עכו"ם כנגד העכו"ם לא מקנא חוב שלו בכל מילי אפי' לו אף אם בא ליד ישראל דקם תחמר מפקע ניחא אהקונה אבר מעכו"ם לא ונעבר ישראל הלוה לבנים אלא ע"כ דהקונה בחקוס

מוכר

הבית מכח העכו"ם כו' אוירי בית לבנות לפני החלון ולכותלו דקיימו בלא הזיקו כעל החלון בראייתו ע"ם ועמ"ש עוד מזה *כל מה כתי
בפרישה ודריסה גם בסמ"ע לעיל סי' מ"ה סי"ז דפסק המחבר עמו דהבית מכח העכו"ם הרי הוא כעכו"ם ופזר וכ"כ בסי' ס"ו אלא יוקבו
בכלים וגם מור"ם פתם וכתב כן בסי' ס"ז סי"ז וכתבתי שם לכולם הם מעמתת דהיכח דהיזראל בא להזיק לחבלוקת בדיוק ולהפקיע העכו"ם
מחזקו יש לו דין עכו"ם ע"ם ודוק : מו הכותל כולו לפנים סי' שיר הכותל הנשאר כמו שהיה פתוח לגד פנים בראייתו
ועפ"ר : מז גילה בדעתו לצד פנים לאחר זמן מכר העכו"ם חצרו לישראל ואותו הישראל בונה כותל נזרמן כמ"ש לעיל
ס"ז נקרה כו' המחבר לעמתו דס"ל דאין להלוקת דין העכו"ם המוכ' דאלו להרי"ף בלא"כ יכול לבנות כמנהגו כמו העכו"ם מיקו"ל דשאלו הכח דמיירי דלא היה ידוע דמכר העכו"ם קדמוהו דבזה הר"ף מודה וכמ"ש מו"כס
כפרישה י"ח ע"ם ועפ"ר : מח ועוד יכול הקונה כו' וצ"ל לא"ש מו"כס לפני זה כפ"ס"ל דאם בעל החלון יאמר אלו פתחתי כו' עד דעל בעל המכר להכיח דאיה דשאלו הכח דאין העכו"ם לפניהו ואיכא לאימר אלו היה לפניהו הוה מגיח דאיה אחת פתחה - והיותר נראה דאם אוירי אחרי פגיעין עדיין בתוך החלון אלא הסילה בעל החלון והן דאייה אלא בא לפתוח לגמרי דבהכי אוירי אם נכון אוירי דלא היה גיכר אם היה אם פגיעין מעולם וכו"ל אבל' בסי' זה בא"ה בהנ"ה סי"ל לבת' דהולכין אחר מנהג המדינה דאם נהגו להחזיק בלא פגיעין הוה חזקה ועפ"ר : מט ולפתוח לגלתר הוי חזקה פי' כשפתחו זה שבלו : נ מי שהית' לו חלון בכתלו ובא חבירו ועשה חצר בכלו כו' המחבר תפס לי' הרמב"ם דל"פ דשכנים דכתב מקפיד ג"ל הרמב"ם נ"כ כן משמע מלי' שכתב ועשה חצר בכלו דהחלון הי' קודם לעשוי' חבירו המחבר וק' מה היה מתחלה לו היה מקום הפקד וקאמר כאן אם פ"ו דין כ' דזה החזיק כתוב חלונו מהמקבר אוב לין חבירו בלא לגזרו ב"ל אחרון אלו לגזרו אלו לגזרו אם פ"ו דין כ' ק' לאה בריתו וכתבו שהרי הזיק זה שהרי כשעה שפתח חלונו לא היה היזק וה"ל שהרי זכה זה שהפקר ועוד דאמרו"ם מפיק בתסב"ובריית' וכתב ז"ל ולכל זה בנוהה חלון שע"ג חצר הל"ל בנוהה חלון ע"ג הפקר ועוד דל"ק לאה כת' הרמ"כס דיוכו בפותח חלון לתקום הפקר לגעיל ר"ם ה"ל לאכתב פתח' מי שהחזיק בחלונו ויהיה בתשתנו הן שפתחו לתקום הפקר הן שפתחו לחצר חבירו שהיה מוקד' והחזיק עליו בחלונו דין ג' הכתב לפל הר כלקות לית כלל שהרי ס"ל לבלי והמחבר שנם לבהרמ"כס יש חזקה לחיות לאייה (וגם השוב שכת' הלי דיכא בסל"ב כל' זה ה"ה אע"פ דלוכן שהחזיק בחלונו הפתוח לחצר שתעון כו' משמע מלשו' דאוירי שהחצר היה כבר) ולו מיירי שפתח החלון לתורבת חבירו ק"ל אלא מזכר קושיות הכ"ל גם ק' הא פתח המחבר וכת' בשם"ו הכתות לתורבה אין לו חזקה ומכ"ם דא"ל דאוירי לפתחו לל"ה דא"כ לא אלי עליו כפי' בגמרא ספיר הגהו מור"ם שכתב הכל זה כו' . וגם אין אייך לומר ובא חבירו ועשה חצר בכלו כו' דמשמע תכף בכל החלון גם מבחוץ וכתב פשוט הוא דא"ל הרמיק מהכותל בלות' כשהבנין מתוך וכל"ה עמתו ולאי אין לעשו' חצר לו בנין כותל . ע"כ נראה לכ"ל דהלו' ובא חבירו ועשה שהרי הרמק' חצר לא"ל הוא לא אלא מוירי מתי כשפתח חלון לחצר חבירו המוקד' לו והחזיק בו כב"ל והכי הן הכונת דבריו מי שהיתה לו חלון בכתלו כ"ל אינה אלא שהיה חלון בהיתר בכתלו בתוך אוסן שיהיה ובא חבירו ועשה חצר בכלו וזה מזיקו כדי אלא ברייתו עליו מחלונו ואל"ל סתום אי שהרי כו' ואם הערעור בזיכון הוא מכח סרוכה לבנות נגד חלונו כו' מריך להרמיק וכו' ודוק : יפיל
נא ולהגביה הבנין ל"ל הא"מ כתב דא"ל הא לפני כל"ל הייכו דוקא כשאלא הרמיק הכותל אלא כדומו ויתר מכאן מעט אבל אם וכל"ל אם
הרמיק' ריוחו' גדול כ"ם שירלה מאם כשגביה ל"ל מחלונו אל זה וכן פי' תכ"ל דבריית' אצריך להגביה כדי אלא יכן וירלה עכ"ל : בבריית'
נב אע"פ אלא הרמיק מהכותל והייכו דוקא היכא לגיכא דאאא דדוזאל וכל"ל אחר בעור ובדברי המחבר בסימן קנ"ה וכבוטל בזה הרי לוכו
כ"ב
מלפיל וכתב"ם הוא ז"ל ז אם דין ל' פי' כגון שהכותל שהחלון בו מחזיק מחזרת לחבר וזה מוזך מבמן לדרוס ז כגו' הרי"ף והרא"ש שנולסין שם
אמ' עמה וכ"כ הי"ה אם ח כתב הי"ה ודעת המחבר כשהקאו אם קף כ"ב ע"ב והלא מבין הוא בלשונו מנבי' הכותל ל' לאמות על החלון וכו' דלי בחנבי'
ודלי לא בענין מידי לחריבא וכ"כ דעת הרב ן מינתא ז"ל וכו' ומהבדרי רב"ו אם נראה אלאי' בחגביה ל' לאמות לריך שיכנסם לאם כותלו ודברי תמה
אם לאדרבה כיון שגבוה הוא והוא סמוך לו לא יכול להכיר כמו שיכין כרחוק וזה דבר מוכרח לחוס אלא דודאי דברי המחבר עיקר ע"כ ואמו' אם מיראו
כיון דקאי אן הבל ואורך הכותל לראתו אל חלון יכול לעמוד בסוף הכותל ולשאות ולהכיר אמילו בחגביה ל"ל וכן כתב הרא"ש אם בסמיון הנ"ה והעו' כמ"ב
וגם אמת זה לא ידעתי אלא הגיה עליו הרמ"א בכאן דעת רש"י ותוספות והרא"ש והעור

טורי זהב

מזכר אלו מז"ה ניחא הנהו ומי' מ"ה ומי' פ"ו שזכרו מזא"כ כאן בסי"ח אלא בשתנבר מישמיאל בלא לעכו"ם לשום דבר והבל טיחא בפ"ל .
ע"ש בהג"ה אבל אם שפק אם אתלוטות כו' דקה מת"ם המחבר סי"ו בלא אם לא הייכו דוקא בשלא הרמיק הכותל אלא כדומו ויתר מכאן מעט אבל אם
שנעשה מורבה ל"ל דוקא הכא אזכות המחזיק בחלון הוא מעשם אוכה בחלון מהפקר ואל"כ מי יוכל להוציאו מחזקתו מזא"כ בסי' ו דחיו שוגן שבעל
מחבר מכר לו או נתן לו כמנה דעיקר זכות בעל החלון מכל שבעל המכר לא מיקה לו לריך להכיח לאי' זה הי' יכול לאתות ולא מיקה כדין כל המחלות
שלריך לבדר אכילתו :

סעיף כ' ועוד יכול הקונה לומר כו' לאי' המ"ע בקמ"ם דכאן אין הייכר תמוה מאוד הא מוירי כאן שהחלון בשבר בלר פנים כתו שהרא"ש וכ"ז לאי'
אלא פתם לגמרי ולעל"ג דבס"ב מוירי שהי' לבעל החלון חזקה גמורה אלא שע"ג הסתיחה בא לגרוע כתו מזא"כ כאן
לא היה לו חזקה ברורה מעולם כי אם שבתחה תכף ואת"ל אלא בסתחה תכף ואמר העכו"ם סתחה ועשה לו חזקה כל זה יוכל לעמוד כיון אאין
ברור לחזקה תחלה ומלאתי בס' מונה מ' בל"ר מכיון שבתחה הי' ובסתחה ושוב יש לחוס כו' ולהוא כון :
סעיף כ"א מי שהיתה לו חלון כו' כ"ל דברי רש"כ אלו מוירי שהיה מתחלה חוכה או בקעה וקמ"ל דיש חזקה לתחזיק בקבעה כמ"ש הרי"ם בסי'
תע"ל וכן לחודכא וס"ל להרמ"כ כרשב"ל דהוה חזקה בפותח לחוכה וע"כ אחר ובא חבירו אחר כ' ועשה חצר וע"כ
שפיר אחר רמ"ל וכ"ז הוא בנוהה נגד חלון שע"ג הייכו אחר שעשה זה החלון עשה חבירו חצר ובתבא שהיא כיון בראי' וע"כ רוכה לבנות כנגד
בחלון ואין אלו בריכים לפי' המ"ע בהלי ועשה חצר בכלו שהוא דוקא . רבינו הביא תשובה לאלון ב' אחים אחרי קרקע ולא' כפל החצר
בחלון ובו אחת הים שהי' מחזקה אביסם כל הגן והעבור הפרמי על אילון אחת המים כדרך שעבר בחיי חביהם אחר זמן מת בחיי אילון הוחה ולא
הייכו לעבור ושען הפרמי שבבר המחזיק כיון שאתה ולא מיקה עשבתו שעבה כו' ובראה כיון דרבינו הביאן והוה אסק בסי' קכ"ג ונקב"ו סע"ו לחקרת
ברא"ם דכל מלי בעכין ג' אנים ולא לחרוכן כיון שאתה חבל און מלבתוס וזה אחת המים ולאי לא עדיף תחאר תחאיזי' חלמא בזה חוחה רבינו הוה
חזקה כיון לאכיהם כי' מוקון בזה ויבדו ולא יכול לומר דוירבא הפרמי על אילון אחת המים כדרך שעבר בחיי חביהם אחר זמן מת בחיי אילון הוחה ולא
הייכו לעבור ושען הפרמי שבבר המחזיק כיון שאתה ולא מיקה עשבתו שעבה כו' ובראה כיון דרבינו הביאן והוה אסק בסי' קכ"ג ונקב"ו סע"ו לחקרת
ברא"ם דכל מלי בעכין ג' אנים ולא לחרוכן כיון שאתה חבל און מלבתוס וזה אחת המים ולאי לא עדיף תחאר תחאיזי' חלמא בזה חוחה רבינו הוה
חזקה כיון לאכיהם כי' מוקון בזה ויבדו ולא יכול לומר דוירבא הפרמי על אילון אחת המים כדרך שעבר בחיי חביהם אחר זמן מת בחיי אילון הוחה ולא

ט שם דין ה׳ וכתב ה״ה מפורש שם בנ׳ והלכות והרב׳ פירושין כאתרו בה והעיק׳ כדברי המחבר וח״מ שכתבו ב״ה ב״ה ב״ה

דוקא כשהלקו פתח כו' עד ר"ה ועי"ש : מכר כאחד דקד' לכתוב כאחד דאז אליבא דכולי עלמא יכול לבנות לפני החלון מה שאין כן כשמכר להן זה אחר זה דבזה יש פלוגת' כמו כדין כשמכר הקטר ושייר לנפשו הבית דמה מכר דאחזן לשניכל זכות שהוא בידו ול"ל ודין שנים שקנו מת' וחלקו לו שנים שקנו משני' לו מנ' לקיים שהלקו נתבאר לקמן סי' קע"ג ס"ג : סו לבנו' בפניהן המקר' לעשתי' שכתב בסעיף שלפני זה דדוק' יכול לבנות לפניה' ולא לומ' לו פתוס חלונך ויושר"ם שכת"ס דיש"ל דל"ל פתוס ה"כ ס"ל כדין זה ונם הטור פתס וכתב כדין זה דיכול לפתו' וה"ש מנו' דפס' כהרש"ם דס"ל כדין שלפני זה שי"ל פתוס ע"ם ולו"ק נס עיין בל"מ ס"ם עוד פרטי דינו' בדיני הלנו : סן יש לדיכו יל"ל פתוס נסנכהן כתב מו"ם פתוס לבנכתו דלכתרת המחבר הנ"ל לבנות וק"ל : סח ויש מוקין ע"ם דפיס בעצמו וז"ל דאע"ג דמוכר בעין יפה מוכר מ"מ בזקי לא מכר ביה"ה מזיק לי' כל שעה בראייתו ה"מ כשהיה המזק בשעת המכר אבל אם מכר לי' בית הפתוח לחורבה שלו אע"פ שעשויה לבנות אין שפתח זה התלון בראות אף כשיבנה זה החורבה אין לו לבותתו עכ' : סט לא משלקינן ההיזק מיד ע"ל סי' ק"י ס"ס ל' : ע ואף"ע"פי שאין ביניהם ל' אחות והיינו כשפתח מכירו התלון היה זה כבר מוחזק בקירו וכמה שכתו' לעיל בס"ס ט"ו ובסכ"ק ע"ם ודוק :

קנה א לא יעשה תנור כו' יעד נוכח ל' אחות משייע דבפתח תנור אחרי דפתחו מן הכל ואפ"ה הצריך ל' אחות בנוב' והיינו כדעת הרא"ש וכ"ל אבל לשון הגיאם הטוס ע"ש : ב ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכח דע"ג כירה כתב הטור פלוגתא והמחבר פתס ובראה דס"ל להמחבר דבנוכח כל הני דשייב שוים הם בהרחקת ל"ק דאשום שלהבת העולי' למעלה עשו הרחקה שוכא ובעפי של"ל ליכא למיקס בשום קד וה"ש דאתם הטור והמחבר ונס בנאר"ל בשיעור נוכח דתנור וכרי' בל כתומין מתפ"כו מנו' דס"ל דכולם שוין הן בזה ועפ"ר דשם כתבתי שכן דעת הרא"ש וכ"ל אבלבלוטי : ג משלם מה שהזיקה הוא"מ בריך להרחיק ° כדין מוכר לכתקלה שיעור הכ"ל אחולי ידליק בתי הבשנים לו העלייה שדר בו ולא יהיה לו מקה לבלם ונס מבני שלא יוכלה לירד עמו בדיבוק ודייב' ונס לעברים לתנור ולבנות ולהיות זמן מה בלא דירה ולעלבל בפני תבוקה לדור' : ד וכל לדם בכיתו כו' כי' אע"פ שאין מקוך לתנר לו מו שדר עמו בעלייה ובראש ובנאר"ל חייבי בתי שאין לו שבנים הללו מקוך לו ובריך להרחיק בשביל זה שדר עמו בעלייה : תכירו בשיעון ה מי שהיה לו חנות תחת אוצר תכירה לו' הטור תחת אוצר תכירה לו יין לו אמן בעלייתו אין בעל הבי' יכול לפתו' תחתיו חנות קב"ה סבי' מ' בל בתחתיו ולא בבעו ולא רפת בקר כו' : ו אספסת' הוא תבואה לא הניחה עדיין אלים : ב גם זו אוכר

בתשובה מש"כב ג ג"ז הרשב"ם בתשובה כי' אלף וכ"ה מתב"ב וכן דקדק הכ"ר מלשון הטור שם פ"ב ל"ב ד ריב"ם כי' מת"ם י"ת

קנה א משנה ב"ב דף כ' ע"ב ב וכן פירש רש"י שם ג טור וכן כתב הבימוקי יוסף שם ד ברייתא שם וכל אוקי לה אבי' ה"ש ד"ה משנה ותש"ם וכ"פ הרי"ף והרא"ש והרמב"ם בפ"ע דין י"ח ואע"פ שמשלם מעכבין עליו השכנים להרחיק כל השיעורים הללו אחולי ידליק בתיהם ואין לו מה לשלם ו טור ס"ג ושכ"כ הי' ישעיה ז לשון הרמב"ן שם דין י"ב שם בשנה דף כ' ע"ב ח מימרא דרב ששת שם

טורי זהב

סי' קנה סעיף א' ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכה לא תנא תנא המדה וכתב רבינו לשם הרמ"ה דהוא ח' טפחים הנלנו אל ל' אמות כתו בתשובה ואנו נפרש ל"ר בוה דל"ל דנם הרשב"ם והריב"ש שתבא רבינו כתו לתרן ג"כ קושיא הרמ"ה והוא על דרך זה ההשב"ם ס"ל דבירה לאותר תנא בתתני' מוירו בכירה פתוחה מן הכל ואין השלהבת עולה מתוכה רק פחות לו חצי אמר חוט שילך דרך התנורה ל"כ אין תילוק בין לתעלה בין לתעלה דנם לתעלה הי בתשובה טפח ומ"ל לתה כתב רשב"ם ג' טפחים דרשת דבכל מקום אפילו בהנחתומין דבעי ג"ש ה"ה תלתעלה דבני עכ"פ בג' טפחים ומה"ה כתב דבני בג"ש ולא כתב דבעי ג"ש אלא דבחתים מקום דבני בטפח ומש"ה פיסק רבינו ע"כ כתב אחרונים שלנו כו' ל"ל דבאין שדין הבירה תוכלת מן התלמוד לדידי' דעכ"פ בני בג"ש לתה הוא לתנור' שלנו כיון שהם אחרונים מן הכל לא כתבו על התלמוד אלא בכירה אבל הגיים וכתב ע"ז ולא בהיר לא"ל כו' פי' תכל נדו"ת שלהם אינם לבירה ואף אם נפרש כפירש רשב"ם והריב"ש כו' בא ג"כ לתרן מ"ש לא תגיב נוכה הכילה וקאחר הוא שהתנו על התלמוד מיוני בפתוח מן הכל ויש עליו אחיזות כ"ה בבירה ואל"כ מיון התנ' דבנעי בבירה ל"ל ומזה בלתי לתקרים שלנו שהם פתוחים מן הכל ואפ"ז אין כ"ל בשלנו הטעם מפוש גדולת כמ"ש הרא"ש ודבל ביתא :

סה ראובן שנתן לו לחוכן שנתן לו לבנות לפני החלון מה שאין כן כשמכר להן זה אחר זה דבזה יש פלוגת' כמו כדין כשמכר הקטר ושייר לנפשו הבית דמה מכר דאחזן לשניכל זכות שהוא בידו ול"ל ודין שנים שקנו מת' וחלקו לו שנים שקנו משני' לו מנ' לקיים שהלקו נתבאר לקמן סי' קע"ג ס"ג : סו לבנו' בפניהן המקר' לעשתי' שכתב בסעיף שלפני זה דדוק' יכול לבנות לפניה' ולא לומ' לו פתוס חלונך ויושר"ם שכת"ס דיש"ל דל"ל פתוס ה"כ ס"ל כדין זה ונם הטור פתס וכתב כדין זה דיכול לפתו' וה"ש מנו' דפס' כהרש"ם דס"ל כדין שלפני זה שי"ל פתוס ע"ם ולו"ק נס עיין בל"מ ס"ם עוד פרטי דינו' בדיני הלנו : סן יש לדיכו יל"ל פתוס נסנכהן כתב מו"ם פתוס לבנכתו דלכתרת המחבר הנ"ל לבנות וק"ל : סח ויש מוקין ע"ם דפיס בעצמו וז"ל דאע"ג דמוכר בעין יפה מוכר מ"מ בזקי לא מכר ביה"ה מזיק לי' כל שעה בראייתו ה"מ כשהיה המזק בשעת המכר אבל אם מכר לי' בית הפתוח לחורבה שלו אע"פ שעשויה לבנות אין שפתח זה התלון בראות אף כשיבנה זה החורבה אין לו לבותתו עכ' : סט לא משלקינן ההיזק מיד ע"ל סי' ק"י ס"ס ל' : ע ואף"ע"פי שאין ביניהם ל' אחות והיינו כשפתח מכירו התלון היה זה כבר מוחזק בקירו וכמה שכתו' לעיל בס"ס ט"ו ובסכ"ק ע"ם ודוק :

קנה א לא יעשה תנור כו' יעד נוכה ל' אחות משייע דבפתח תנור אחרי דפתחו מן הכל ואפ"ה הצריך ל' אחות בנוב' והיינו כדעת הרא"ש וכ"ל אבלבלוטי הגיאם הטוס ע"ש : ב ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכה דע"ג כירה כתב הטור פלוגתא והמחבר פתס ובראה דס"ל להמחבר דבנוכה כל הני דשייב שוים הם בהרחקת ל"ק דאשום שלהבת העולי' למעלה עשו הרחקה שוכא ובעפי של"ל ליכא למיקס בשום קד וה"ש דאתם הטור והמחבר ונס בנאר"ל בשיעור נוכה דתנור וכרי' בל כתומין מתפ"כו מנו' דס"ל דכולם שוין הן בזה ועפ"ר דשם כתבתי שכן דעת הרא"ש וכ"ל אבלבלוטי : ג משלם מה שהזיקה הוא"מ בריך להרחיק ° כדין מוכר לכתקלה שיעור הכ"ל אחולי ידליק בתי הבשנים לו העלייה שדר בו ולא יהיה לו מקה לבלם ונס מבני שלא יוכלה לירד עמו בדיבוק ודייב' ונס לעברים לתנור ולבנות ולהיות זמן מה בלא דירה ולעלבל בפני תבוקה לדור' : ד וכל לדם בכיתו כו' כי' אע"פ שאין בתנור לו מו שדר עמו בעלייה ובראש ובנאר"ל חייבי בתי שאין לו שבנים הללו מקוך לו ובריך להרחיק בשביל זה שדר עמו בעלייה : תכירו בשיעון ה מי שהיה לו חנות תחת אוצר תכירה לו' הטור תחת אוצר תכירה לו יין לו אמן בעלייתו אין בעל הבי' יכול לפתו' תחתיו חנות קב"ה סבי' מ' בל בתחתיו ולא בבעו ולא רפת בקר כו' : ו אספסת' הוא תבואה לא הניחה עדיין אלים : ב גם זו אוכר

בתשובה מש"כב ג ג"ז הרשב"ם בתשובה כי' אלף וכ"ה מתב"ב וכן דקדק הכ"ר מלשון הטור שם פ"ב ל"ב ד ריב"ם כי' מת"ם י"ת

קנה א משנה ב"ב דף כ' ע"ב ב וכן פירש רש"י שם ג טור וכן כתב הבימוקי יוסף שם ד ברייתא שם וכל אוקי לה אבי' ה"ש ד"ה משנה ותש"ם וכ"פ הרי"ף והרא"ש והרמב"ם בפ"ע דין י"ח ואע"פ שמשלם מעכבין עליו השכנים להרחיק כל השיעורים הללו אחולי ידליק בתיהם ואין לו מה לשלם ו טור ס"ג ושכ"כ הי' ישעיה ז לשון הרמב"ן שם דין י"ב שם בשנה דף כ' ע"ב ח מימרא דרב ששת שם

טורי זהב

סי' קנה סעיף א' ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכה לא תנא תנא המדה וכתב רבינו לשם הרמ"ה דהוא ח' טפחים הנלנו אל ל' אמות כתו בתשובה ואנו נפרש ל"ר בוה דל"ל דנם הרשב"ם והריב"ש שתבא רבינו כתו לתרן ג"כ קושיא הרמ"ה והוא על דרך זה ההשב"ם ס"ל דבירה לאותר תנא בתתני' מוירו בכירה פתוחה מן הכל ואין השלהבת עולה מתוכה רק פחות לו חצי אמר חוט שילך דרך התנורה ל"כ אין תילוק בין לתעלה בין לתעלה דנם לתעלה הי בתשובה טפח ומ"ל לתה כתב רשב"ם ג' טפחים ומה"ה דרשת דבכל מקום אפילו בהנחתומין דבעי ג"ש ה"ה תלתעלה דבני עכ"פ בג' טפחים ומה"ה כתב דבני בג"ש ולא כתב דבעי ג"ש ה"ה תלתעלה דבני בטפח ומש"ה פיסק רבינו ע"כ כתב אחרונים שלנו כו' ל"ל דבאין שדין הבירה תוכלת מן התלמוד לדידי' דעכ"פ בני בג"ש לתה הוא לתנור' שלנו כיון שהם אחרונים מן הכל לא כתבו על התלמוד אלא בכירה אבל הגיים וכתב ע"ז ולא בהיר לא"ל כו' בא ג"כ לתרן מ"ש לא תגיב נוכה הכילה וקאחר הוא שהתנו על התלמוד מיוני בפתוח מן הכל ויש עליו אחיזות כ"ה בבירה ואל"כ מיון התנ' דבנעי בבירה ל"ל ומזה בלתי לתקרים שלנו שהם פתוחים מן הכל ואפ"ז אין כ"ל בשלנו הטעם מפוש גדולת כמ"ש הרא"ש ודבל ביתא :

ס"ם בתשובה כ"ח) : (ג) אבל אם ירדו גשמי' כו' על הגיזוז לתקן ל"ג לקמן סי' קס"ל כתב מור"ם בהג"ה בס"ז ל"ז וכל מרכי הגר"ם בס"ח ס"ב דאם עלה העליה לתקן עכ"ל סמ"ע ס"ק ט"ו ובית"ל בסי' הנ"ח : (ד) ואבל אם כו' אמיה לי לפי דעת המחבר כהרמב"ם דבהזיק דמתוכת' פסק האבני' לאומר' דבעי שנוגה הרחקה ומל' בסדר וכמ"ש בסעי' י' וא"כ אבל אם הוא היזק דמתוכת' ודמי לאחת המיוס וכראיתא בש"ס דלהכי לא תני תנא דידן במתני' ואם כן אמה כלל אותו אל"ם בתיקון ונם על הטוי"ם לתמו' קמת ודוק ג"ל ובהרמב"ם לא נזכר אבל לא אבל ומיך אחת המי' וכתב' דמתנ' ' '

לחבור לספוך מוסכמין על מי רגלים הרבה תוך ג"ט לכותל והיקף
בהשתנה בעלמא לחבורן דאינו להרחיק בכותל שלא תכניס אלא
שפת וכמ"ש המחבר בסעיף שאחר זה מיהו בשופכין כלא נומח
וכ"ש בהשתנה ח"ל ג"כ לסוד בסיד אפילו בכותל של לבני וסני
בהרחקה גדולה בכל הדומה כדומיה וק"ל : כב לחוץ
פלא משתין כו' לכתורה כרחה
דוקא משתין בכלו קאמר אבל
בנומא שני רגלים בכלו אפי'
בכה"ג אסור אבל הכי כתב
דס"ל לחטור דלדעת הרמ"כס
אפי' בנומא ח"ל הרחקה בחוץ
פלא ועפ"ר ובתשובה שהארכתי
בזה ולמדתי מזה דין אפירת כ"ה
בכל כותל של תכנים ומשותפי
כיצו ודין תכירו העומדת על
יסוד קשה במאוקי אדן הדומה
לפלא בכה"ג אם צריך להרחיק
ג"ט אי אינו אלא : כג
מהרחיקין התחתונה פי' שני
תנני' שנותנין ע"ו מוכיחים זה
ע"ז והתחתון רשב שבת יותר
מהעליון וק"ל : כד שהן
קרבע משפתו שהתחור רחב
לעשה והולך ומשפע לכל מעלה:
כה שכל אלו ההרחקות
מהכותל כו' בפרוסה כתבתי
שאינו דוקא בכל ההרחקות
מהרחיקין מאם שאפשרין לכותל
לאפוקי זרעים ומתרשה ונומ'
של מי רגלי' הכ"ל בס"ה אלא
מנוח פסולה לכותל צריך
להרחיק אלא מנוח דמתמוטש
על ידו ויסוד הקרקע וכמ"ש לעיל
בסעיף וה"ה הרחקת מי רגלים
ע"ז ומה שמעין וכתב ז"ל ומה
דעת הרמ"כס כ"ע אלא מאחתי
שכ"ב ונם הטור לא כתב כן אלא
בשם רבי יונה ע"ז בפ"ח :

(ה) מרחיקין את התנור מן הכותל שלשה טפחים (כ"מ ל"ל יפסור) :

ו תלא אישתין ארם בצר כותל חבירו אם הוא של לבנים אלא אם כן הרחיק ממנו ג' טפחים ואם היה כותל אבנים רי בהרחקת טפח ואם היו האבנים
כב צוחה אלא משתין בצרו בלא הרחקה :
ז מרחיקין את הריחים מן הכותל ג' טפחים כג מחריחי' התחתונה שהם ארבע מהעליונה כדי שלא יניר אותו או כדי שלא יבחילנו בקול הריחיים : הגה וכל זה בריחיים קטנה כגון לחיים של יד אבל בריחיים גדולה שבהמות מוליכות אותה לריך הרחקה טפי ואם
(תשובת הרל"ם כלל ק' סימן ד') וכן בשאר מזיקין כגון לחורג שמזיק לבהמות שעושה אבל בשאר בעלת תרינה יסומו על פי בקיאין ואומנין וכל"ל ונלא בזה (ריב"ם סימן קכ"ו) : הרחקות הכל
ח (ה) מרחיקין את התנור מן הכותל שלשה טפחים מקרקעיתו כד שהם ארבע משפתו כדי שלא יחם הכותל ויזורר מהשפה הפנימית שעובי כותלי התנור בכלל השלשה טפחים : שעה וה דעת המחבר אם אין ג"ם
ט ד ישמעי שאומר כה שכל אלו הזרחקות מהכותל רוקא בכותל של לבנים הישמעי שאומר ראפילו בכותל של אבנים (ו) וזה דעת הרמב"ם והר"ר יונה ז"ל : ה"ה והטעמי' מכוחרים
י (ז) ז לא יחפור אדם כו בור ולא שיח ולא מערה ולא יביאאמת המים בנמ' (דף כ') כז ולא יעשה בריכת המים לשרות בה בגרים לכבס בצר כותלו של חבירו ע"כ) יש רקיים אא"כ הרחיק מהכותל שלשה טפחים כה (ח) ח איסור בסיד לכותל בור זה אם מקוה המים זה או כותל האמה מצר חבירו כדי שלא יבליעו המים ויזיקו כותל חבירו : יש בהם מזוה כלבור ויש הגה ויש לאפילו לא היו המים קבועי' אם תמיד כגון בור הפוסקת אים מכיה לאחר אפילו בהם מזוה הכי צריך להרחיקו (מרדכי ל"ם לא יחפור) ויש מולקין (כ"ריים פ' הכ"ל והמגיד פ"ע מזכנים) כח מיהו כמי רגלים לכולי עלמא אסור כמו שבתאר סעיף ה' והוא הדין בור ב אם דין ל' שאין בו מים כלל אסור לחפור ממיך לכותל חבירו וצריך לתקן לפי עומו אומכין הנקיאין בכך ואם בתמנה ה"ה לפי (ב"י בשם הרא"ש) : זכתב
יא ט אבן שהכובס מכה בגרים עליה עד שיתלבנו צריך להרחיק אותה ד' אמות מכותל חבירו שבעת שהכובס מכה עליה המים ניתזים ומזיקים לכותל : שהמנורין שלהם היו
יב ל ראובן שהיה כותלו סמוך לפותל שמעון כמק" גם וכא ראובן לעשות כותל לתכון מלמעלה שני ומתקנין מלמעלה
כו בור שיח ומערה בור ענול שיח לרוך וקבר מערה מקורה בקירוי: כז ולא יעמיד בריכת המים לשרות בו בגדים לכבס ג שור בשם פי' חופר חפירה מרובעת בעומק לומה לו יותר ומי נשמים מתכנסי' בה לכיבוס בגדים רש"י ועפ"ר מ"ם שוק מזה: כח ויסיד הירושלמי בסיד לכותל הבור הרמב"ם ס"ל דכן הדין אפילו בכותל בין לחבירו והרא"ש והטור ס"ל דבכותל בין לין לריך בהכי הרקק' וכן כתב ה"ה נ"ש אבל לין לריך לסוד ג"כ בסיד ועפ"ר : כט מיהו כמי רגלים לכ"ע אסור כו' כבר כתבתי דאפי' במי רגלים לין לריך תלתי בשם תירוצי' בהרקת נ"ש וגם לסוד בסיד כ"ה בשתקבלים בנומא ע"ש בס"כ ומוה"ר ס"כ להרקת נ"ש לחוד קאי"ל : ל לחוכן שהיה הרשה כותלו סמוך כו' עד"כ שם הוכחתי דכ"כ לבנותה דאינ"פ דהיה שם לחוכן כותל תקלה עשוים כמין נ"סוהיה מוכעת רוב העולם ד' שם בשם העוכרי' ה"ר ישעיה
וכן כרקה מדברי רש"י ה שם בשם ה"ר יוכה ו מבואר בא"ם לעיל סעיף ו' ז לשון הרמב"ם שם רש"ם בתשובה דף י"ו ע"ש ח שם בתשובה ומה בסיד
וכתב ה"ה בעיף בגמרא (דף י"ט ע"ב) ואמרו פשוטא דתרתי בעיקר דקי"ל וכו' ובלקה זה שם אבל כתבו המפרשים ז"ל לכיון דכך אמרו דפשוטא דתרתי בעיקר הכי קי"ל וזה דעת המחבר ולעיל בסעיף ד' שכתב דו סד הוא כני' הרמב"ם ורש"י שגורסים בסיפא דו סד בסיד ט נ"ל שם דין ה' וכתב
קיה בדייתא ומוחלת שם (ע"ב) ולשון הגמ' (לדיין) ומירוצו כפירוש רבו ז"ל ' נ"ו שם דין ע' וכתב ה"ה בתשובה (דף כ"ב ע"ב תוקיתא דתרתי
בב' דוקות) ודברי כדברי רבו ז"ל וכו' ולא דלקקיתן בגמ' ויקמא הכי סמך הוסס"ל דכותל לחוכן לא היה כמין גם לכותל אמצעי אלא כנגדו מתח
ומ"ו הי' מקשים הילך סמכו בקרוב ל' אמות ותרלו אלא היה אלא כמין גם דהיינו מן הכר לכי בך הוא לכמכו ונה פשוט לפי שעה ו ווכו' ופרש"ו בתשובה
הוא דוקא בלוקח מן המלך הכשה אל בשתעבדו לו ל' אמות קרקע קון לכותלו לחוסא וקבירו לבוקא מן המלך צריך להרחיק ל"א שכבר כשתעבדו לו
והכיחו הרמ"א לקמן בהגה * פי' כף ונהיה הוסה כעין לגית הסוכה (** כ"ל נ"ל שכן נמא הוא אלא אמת ווכות)

טורי זהב

ומה בסיד כמש"ר בסי"ח בשמו והיינו מדלמ"ל בסיד בסיד תכן כמ"ש כ"ו בשם המ"מ ולא בנמת כתב כאן לו סד בסיד והכ"ו עכמו
כ"כ בשם רש"י ע"ש הכל לפי הענין פי' דאם הוא מ"מע לוכו יורד תיכף למטה אלא לגיל להיות בכלא בקרקע המעוכה ונ"כ לא מקרי ויורד למטה
דרך המעוכה לא מקרא נירא דיליי ונזה מתורן מה שהקשה המ"ע מ"מ שקם"ל דהוי גירא דיליי אם יורד דרך קרקע :
סעיף ה' בהג"ה ובגומא צריך נ"כ כו' כ"ע לפי דעת הרמב"ם דתתני' דתכא מי רגלים מוירי בנומא על מי רגלים כמ"ש המ"ת דהיינו שופכין
שבתלמוד לאחר שכא התכא מי רגלים בהדי זרעי' ומתרשה אלא אייך בהו סד בסיד כמ"ש כ"ו הו' לו לשנותו מי
רגלים אחת המים ובברכת הכובסין דרשא :
סעיף ו' אם היו אבנים לחוץ כלא מצא מקום לכל הכותל מלמטה למעלה כלא ח' ובל"ר כתב ואם הכותל האבנים בנוי על גבי כלא ובל"ל דהבינו גרם
ברמב"ם ואם היו אבנים על לחוץ וכן מוכח מכר הלשון דהאיך אייך לשון אבנים שהוא לשון ברים על כלא ח' וכן בלא"ר העיקר
ונ"ל גם בשאר הרחקת ח"ל להרחיק אם בנוי הכותל על גבי הכלא וכזה ניקא לי מה שהוקשה לי בל"ר ס"ו שדברי הרמב"ם בכותל אבני' דשם לא בעיקן
ג"ט אלא בנומא דוקא ומבית לחוץ ומבית לחוץ מבריח אלא דכ"ל אי אבני' ג"ט כו' ועיקר הרא"ל מתא דבינו ונ"ל הא דסבי בשמא כו' ודקא לתה הבנים דבינו בבתים
דין דבכתא ע"ג כלא ל"ל כלום ותו לתה בסוף בנומא דצריך ג"כ סיד ובריאה לא זכר הסיד אלא ל"ל כוונתם ע"כ הא לאחרי' ברוחתא אבל בכותל
של אבנים שבא מוירי בהשלה לחוד דלא בנומא מ"ם מתחת המים דבעיקן ג"ט ומיד ומם אין מילוק בין לבנים ואבנים ומשקנת הטור בסמוך בשם
הר"ר יונה דל"ל דהבא מוירי דבנוי ע"ג כלא מקום הכי דבשמא מה שא ן בן בריאה זה מיהו דהא אם היה על גבי כלא מיהו צריך כלום אלא ע"ב הלא
מוירי שם הנומא דא"כ בנומא דא"כ מיהו בריאה ומה דבעיקן ג"ט וסיד דבעיקן בתנאי דתלוויתה בעיקן בא"ם בסמוך :
סעיף י' בראובן שהיה כותלו סמוך לכותל שמעון כמין נ"ם ועכשיו נא לעשות כותל כנגד הכותל של שמעון דהיינו
ברוחב הכותל התחלה תהי' נגד רוחב הכותל שמעון מתחלת הכותל תיכנה אלו צריך לחוכן הכותל הקדמ מכנגד
רוחב כותל של שמעון מקום דוחא וקלו לא היה לרחוכן כבר כותל ושוכה כעין נ"ם לא הי' עכשיו צריך להרחיק כאן כעין שיש דרך מפולש ביניהם
אף שהוא קבר מ"מ רבים הולכים בין הכותלים מסל"ב עכשיו שאין דרך כלל. ומ"ל לוכב מוגות התלמוד לרמב"ם דתתניתין בעיקן הי' אחי' כתלו
בסמוך

מי רגלים סמוך לכותל פחות מאלמה טפחים (כ"מ ל"ל יפסור) :

(ה) מרחיקין את התנור כו' עיין בתשו' מהלמ"ל ח שם דין ו' סי' רס"ז : (ו) וזה דעת הרמב"ם כו כ"כ ה"ה פ"ח בריאת שם
מזכנים וכ"ם הכ"ל ובתשובת דברי ריבות סימן רע"ז : (ז) וכתב הטור לא יפסור אלא בור כו' עיין בתשובת ר"ם כהן ס"ב סי' קל"ה : שמרין להבריל
(ח) ויסיד בסוד לכותל דברי הרמב"ם
הבור . הרמב"ם ס"ל דכן הדין בסעיף לעשל אפילו בכותל בתן דתבירו שכתב זלת
והרא"ם והטור ס"ל דבכותל הנומא וכולי בתן דין לריך בהכי אלא מרחיק לחבירו בכותל ג' טפחים אבל אלא לבנים ואם
בסיד עכ"ל סמ"ע ויתכו מובן לי כתב שם
להרא"ם ושור שפסקו לקולא וכתבו ז"ל אלבעי' ס"ל אפילו בכותל לא"ל אתין תלוק
לסוד בסיד ואין תלוק וק"ל : בין כותל ועד לבנים לבנים אלא
בהשתנת מים
(תשובת הרא"ם כלל ק' סימן ד') וכן בשאר מזיקין כגון לחורג שמזיק לבהמות שעושה אבל בשאר
בעת תרינה יסומו על פי בקיאין ואומנין וכל"ל ונלא בזה (ריב"ם סימן קכ"ו) : הרחקות הכל
ח (ה) מרחיקין את התנור מן הכותל שלשה טפחים מקרקעיתו כד שהם ארבע משפתו כדי שלא יחם הכותל ויזורר מהשפה הפנימית שעובי כותלי התנור בכלל השלשה טפחים : שה וה דעת המחבר אם אין ג"ם
ט ד ישמעי שאומר כה שכל אלו הזרחקות מהכותל רוקא בכותל של לבנים הישמעי שאומר ראפילו בכותל של אבנים (ו) וזה דעת הרמב"ם והר"ר יונה ז"ל : ה"ה והטעמי' מכוחרים
י (ז) ז לא יחפור אדם כו בור ולא שיח ולא מערה ולא יביאאמת המים בנמ' (דף כ') כז ולא יעשה בריכת המים לשרות בה בגרים לכבס בצר כותלו של חבירו ע"כ) יש רקיים אא"כ הרחיק מהכותל שלשה טפחים כה (ח) ח איסור בסיד לכותל בור זה אם יש בהם מזוה מקוה המים זה או כותל האמה מצר חבירו כדי שלא יבליעו המים ויזיקו כותל חבירו : כלבור ויש הגה ויש לאפילו לא היו המים קבועי' אם תמיד כגון בור הפוסקת אים מכיה לאחר אפילו בהם מזוה הכי צריך להרחיקו (מרדכי ל"ם לא יחפור) ויש מולקין (כ"ריים פ' הכ"ל והמגיד פ"ע מזכנים) כח מיהו כמי רגלים לכולי עלמא אסור כמו שבתאר סעיף ה' והוא הדין בור ב אם דין ל' שאין בו מים כלל אסור לחפור ממיך לכותל חבירו וצריך לתקן לפי עומו אומכין הנקיאין בכך ואם בתמנה ה"ה לפי (ב"י בשם הרא"ש) : זכתב
יא ט אבן שהכובס מכה בגרים עליה עד שיתלבנו צריך להרחיק אותה ד' אמות מכותל חבירו שבעת שהכובס מכה עליה המים ניתזים ומזיקים לכותל : שהמנורין שלהם היו
יב ל ראובן שהיה כותלו סמוך לפותל שמעון כמק" גם וכא ראובן לעשות כותל לתכון מלמעלה שני ומתקנין מלמעלה
כו בור שיח ומערה בור ענול שיח לרוך וקבר מערה מקורה בקירוי: כז ולא יעמיד בריכת המים לשרות בו בגדים לכבס ג שור בשם פי' חופר חפירה מרובעת בעומק לומה לו יותר ומי נשמים מתכנסי' בה לכיבוס בגדים רש"י ועפ"ר מ"ם שוק מזה: כח ויסיד הירושלמי בסיד לכותל הבור הרמב"ם ס"ל דכן הדין אפילו בכותל בין לחבירו והרא"ם והטור ס"ל דבכותל הנומא וכולי בתן דין לריך בהכי הרקק' וכן כתב ה"ה נ"ש אבל לין לריך לסוד ג"כ בסיד ועפ"ר : כט מיהו כמי רגלים לכ"ע אסור כו' כבר כתבתי דאפי' במי רגלים לין לריך תלתי בשם תירוצי' בהרקת נ"ש וגם לסוד בסיד כ"ה בשתקבלים בנומא ע"ש בס"כ ומוה"ר ס"כ להרקת נ"ש לחוד קאי"ל : ל לחוכן שהיה הרשה כותלו סמוך כו' עד"כ שם הוכחתי דכ"כ לבנותה דאינ"פ דהיה שם לחוכן כותל תקלה עשוים כמין נ"סוהיה מוכעת רוב העולם ד' שם בשם העוכרי' ה"ר ישעיה
וכן כרקה מדברי רש"י ה שם בשם ה"ר יוכה ו מבואר בא"ם לעיל סעיף ו' ז לשון הרמב"ם שם רש"ם בתשובה דף י"ו ע"ש ח שם בתשובה ומה בסיד
וכתב ה"ה בעיף בגמרא (דף י"ט ע"ב) ואמרו פשוטא דתרתי בעיקן דקי"ל וכו' ולבקה זה שם אבל כתבו המפרשים ז"ל לכיון דכך אמרו דפשוטא
דתרתי בעיקן הכי קי"ל וזה דעת המחבר ולעיל בסעיף ד' שכתב דו סד הוא כני' הרמב"ם ורש"י שגורסים בסיפא דו סד בסיד ט נ"ל שם דין ה' וכתב
קיה בדייתא ומוחלת שם (ע"ב) ולשון הגמ' (לדיין) ומירוצו כפירוש רבו ז"ל ' נ"ו שם דין ע' וכתב ה"ה בתשובה (דף כ"ב ע"ב תוקיתא דתרתי
בב' דוקות) ודברי כדברי רבו ז"ל וכו' ולא דלקקיתן בגמ' ויקמא הכי סמך הוסס"ל דכותל לחוכן לא היה כמין גם לכותל אמצעי אלא כנגדו מתח
ומ"ו הי' מקשים הילך סמכו בקרוב ל' אמות ותרלו אלא היה אלא כמין גם דהיינו מן הכר לכי בך הוא לכמכו ונה פשוט לפי שעה ו ווכו' ופרש"ו בתשובה
הוא דוקא בלוקח מן המלך הכשה אל בשתעבדו לו ל' אמות קרקע קון לכותלו לחוסא וקבירו לבוקא מן המלך צריך להרחיק ל"א שכבר כשתעבדו לו
והכיחו הרמ"א לקמן בהגה * פי' כף ונהיה הוסה כעין לגית הסוכה (** כ"ל נ"ל שכן נמא הוא אלא אמת ווכות)

טורי זהב

ומה בסיד כמש"ר בסי"ח בשמו והיינו מדלמ"ל בסיד בסיד תכן כמ"ש כ"ו בשם המ"מ ולא בנמת כתב כאן לו סד בסיד והכ"ו עכמו
כ"כ בשם רש"י ע"ש הכל לפי הענין פי' דאם הוא מ"מע לוכו יורד תיכף למטה אלא לגיל להיות בכלא בקרקע המעוכה ונ"כ לא מקרי ויורד למטה
דרך המעוכה לא מקרא נירא דיליי ונזה מתורן מה שהקשה המ"ע מ"מ שקם"ל דהוי גירא דיליי אם יורד דרך קרקע :
סעיף ה' בהג"ה ובגומא צריך נ"כ כו' כ"ע לפי דעת הרמב"ם דתתני' דתכא מי רגלים מוירי בנומא על מי רגלים כמ"ש המ"ת דהיינו שופכין
שבתלמוד לאחר שכא התכא מי רגלים בהדי זרעי' ומתרשה אלא אייך בהו סד בסיד כמ"ש כ"ו הו' לו לשנותו מי
רגלים אחת המים ובברכת הכובסין דרשא :
סעיף ו' אם היו אבנים לחוץ כלא מצא מקום לכל הכותל מלמטה למעלה כלא ח' ובל"ר כתב ואם הכותל האבנים בנוי על גבי כלא ובל"ל דהבינו גרם
ברמב"ם ואם היו אבנים על לחוץ וכן מוכח מכר הלשון דהאיך אייך לשון אבנים שהוא לשון ברים על כלא ח' וכן בלא"ר העיקר
ונ"ל גם בשאר הרחקת ח"ל להרחיק אם בנוי הכותל על גבי הכלא וכזה ניקא לי מה שהוקשה לי בל"ר ס"ו שדברי הרמב"ם בכותל אבני' דשם לא בעיקן
ג"ט אלא בנומא דוקא ומבית לחוץ ומבית לחוץ מבריח אלא דכ"ל אי אבני' ג"ט כו' ועיקר הרא"ל מתא דבינו ונ"ל הא דסבי בשמא כו' ודקא לתה הבנים דבינו בבתים
דין דבכתא ע"ג כלא ל"ל כלום ותו לתה בסוף בנומא דצריך ג"כ סיד ובריאה לא זכר הסיד אלא ל"ל כוונתם ע"כ הא לאחרי' ברוחתא אבל בכותל
של אבנים שבא מוירי בהשלה לחוד דלא בנומא מ"ם מתחת המים דבעיקן ג"ט ומיד ומם אין מילוק בין לבנים ואבנים ומשקנת הטור בסמוך בשם
הר"ר יונה דל"ל דהבא מוירי דבנוי ע"ג כלא מקום הכי דבשמא מה שא ן בן בריאה זה מיהו דהא אם היה על גבי כלא מיהו צריך כלום אלא ע"ב הלא
מוירי שם הנומא דא"כ בנומא דא"כ מיהו בריאה ומה דבעיקן ג"ט וסיד דבעיקן בתנאי דתלוויתה בעיקן בא"ם בסמוך :
סעיף י' בראובן שהיה כותלו סמוך לכותל שמעון כמין נ"ם ועכשיו נא לעשות כותל כנגד הכותל של שמעון דהיינו
ברוחב הכותל התחלה תהי' נגד רוחב הכותל שמעון מתחלת הכותל תיכנה אלו צריך לחוכן הכותל הקדמ מכנגד
רוחב כותל של שמעון מקום דוחא וקלו לא היה לרחוכן כבר כותל ושוכה כעין נ"ם לא הי' עכשיו צריך להרחיק כאן כעין שיש דרך מפולש ביניהם
אף שהוא קבר מ"מ רבים הולכים בין הכותלים מסל"ב עכשיו שאין דרך כלל. ומ"ל לוכב מוגות התלמוד לרמב"ם דתתניתין בעיקן הי' אחי' כתלו
בסמוך

לאפוקי אם
אוקיתא
דרב וכמו
אפי' רב"א אם
מתוך אלין
דאין לותה
אבפני פריכ'
לאיש אחרון
ל כתב ה"ה
זה לא אבזתי
מבואל
ובהגנות אמר
אבראהם אבל
יפה הית
מ וביאר בנ"ו
שמחזיק בו
בלרבע אמות
אמיך לבנינו
ג ל"הרמב"ם
אם פ"ל
ל"ג שוכל
להכך עמודי
וכולי אם סוף
ם אם ריש דף
כ"ו וכתב ה"ה
ומפי' רש"י אחש
בית הכסא על
פתוח' וכמוי
עליה יטוע
הכמוי מחמת
הרעלה וכן
פי' אבן אנש
ל"ז כתב
* ואם הכמוי
אינו מתבלבל
לעיפ שהחבר
מתבלבל אין
זה נזק ואין
מעניחין בו
ומה דעת
המחבר
ע"ג ז אם פ"ט
דין ח' מבנה
אם רף כ"ב
ע"ב ש אם
בחבנה צ"ל
הרמב"ם פ"ט
מה' שכנים
דין ח' וכתב
ה"ה ל"ל כיון
שהחזיק
ע"ב
בחזקה
בקנה לו
מקום חבירו
אריך להרחיק
ל"ל כדי שיוכל
לזקוף הסולם
לף ע"ב שיכול
לבנות מתחתיה
(כתב"ר בפי' קל"ג ס"ח)
ויהיו דחזחילה
ל' אמות בחבר חבירו
בדמים מתבני החזחילה
ה"ה לא כתב"ר בגמ' אבל כך היא סברת רבו וקנאת אין המפרשים

(ט) ועד אמתי' שבו מיקרו העיר אדם וכ"כ בל"ת ופוסק
בחדרבי אבל פסוק דשעות הוא בחדרבי ואריך לומר ס' שב
שהרי לאחר אם אפ"ב דבתעות דאיתא אתם ס' שבת ואם אתה
בם' תיש פ' לא ויתבור על החדרבי בלפע"ר דלקמ"
המלקחת בס"ם פ"ב דבתובות אמר רב אבלא ב"ת אבל' אחיר
כו' אמאב דקס"ל כר' אחיר ולא
כרב יולא אבל הדין אבתב הרב
ב"ע כיון דהרמב"ם והבר שבירה
פסקו פ' י"ח אהבלת כרב
יולא אם כן הוא הדין אבא ואריך
בהגנות אמר לבריה דרב אבלא ב"ק
אבראהם אבל יולא פשיט' כיון דתלי
בזכירה אם כן בשאינם זוכרים
אי"ל להעיד אבל לר' אחיר ולא
תלי בזכירה הית דוקא לענין
עדות אחר בם' אבא אבל לענין
עדות תלי בזכירה ותלמודא
דתי' דבר עדות אף ל"ת אודה
ות"ת הדין אבתב הר"ב ב"ב ונם
כתוב' ר"ש בראה דס"ל דיסיבה
מיקרו כאן בל אחין אדם וכרם
ע"ש

אם בשכנים
* ואם בהם בתוך שלו ובעת
שמבר לו מגרנר לתצר חבירו עד ם שגרנר כיסוי החבית שעל פי החבית
(וי"ל אחין אריך בל רק אבבאל הבתלי קנת) (עוד והתעיר פי"ל דאבנים בשם הרש"בא וכ"ו
בשם התו') ה"ז מזיק בהיציו והייב להרחי' ברי שלא יגרע' או יבטל מלאבתו שמזק' ואם
הזיק בעת הגרגור הייב לשלם שהרי מבתו בא הנזק :
הנה ואפילו בבנה אחר אבל אחר אבל אחר אבל

מג כיון שהראשון בהיתר עשה ולא הוה למ״ש הטור בסי׳ קכ״ל ונם המחבר כ״כ שם בסעיף כ״ח אשם מכר לו נתן המלבר וצריך הבית לעצמו ברשלו לותו שזכה בקנה לבנות בפני החלונות שעל״פ שהראשון בהיתר בכה החלונות ולא״ל דשלמי התם דבעל החלון יוזק לו כל שעה ושעה ברלחיתו דהא כתבתי שם וכבריתן קב״ג דבלא היזק לאים כמי מיירי התם ולא״ל דשלמי התם דבעל החלר הטופה כותל לין עושה לו היזק בבנינו בנינים אלא בגרמתו אבל הכא בבלא מרה דקתבר זה הבני בבוף ו׳ טפחים תפסיד לו ולבנינו בנינים ׳וכיון דלריך להרחיק ו״ע זה תזה אורת הדין כותן כיון דבבר אבר בור זו בהיתר אירחיק הבני כל הו׳ טפחים כ״כ הרא״ש שם ועת״ש בפרישה בס״ם קכ״ל מ״ש מזה :

מד מון מחפירות בור כו׳ הייבו מ״ש המחבר לפני זה בס״ם י״ח והעתם לתלק בינייהן בבר כתבתי לפני זה ובכן מבורם בעור בסמ״ן ל״ל בשאין שם דבר הניזק מותר לזה לסמוך מון מחפירת בור בשדה העשוי לבורות דקשבינן לזה מוזק מון מחפירת תשום דבל מרה ומר׳ מרע׳ לתרע׳ דלריך ובתלת מפסידו בוד׳ כן הוא דעת ר״ת ור״ח והרא״ש אבל רש״י ורי״ף מולקי׳ ומ״ל דגם בשאר בוקין אסור לסמוך אפי׳ אין שם דבר הניזוק אם הוא דבר אי בירו עבוד לעצותו והוא שתמיק מוד״ם ומת״ש חולקי׳ בזה ועיין בעור שם : **מה** לפיבך לריך להרחיק בית הכסא כו׳ פי׳ בשבית הכסא איבו מפור בהר אלא בתקום דרפיא מרעיהון ומסיק דבב״ה לריך להרחיק לרוותא דמילתא ממשים אתה תשום דתחיבו וסרייתו וב״ה העור בשם רב עתר ז״ל ולרוותא דמילתא מרי׳ לבוא ב׳ אמה בבוסרקי אבל בשאר בתר ובור אין לריך להרחיק כו׳ הא אבל עב״פ לריך להרחיק עפי אע״ש היבא דרפיא מרעייהו וכדמוכח ל׳ המחב׳ דכתב לריך להרחיק ומ״ש מי״ש ובן הובחתי בדרישה מל׳ העור והרא״ש ע״ם דבנות׳ של אבנים בהרחקת שפת שני בנ״ש ע״ם במרבכי וכל״מ : **מז** נוקן קבוע עפ״ה דרישה שהובחתי פרק״י דין ב׳ בפי׳ דברי הרא״ש והעור והמחבר הוא בס״ם קבוע לאפוקי מרעי דבהיזק שהוא בחתעי ובאחקרתי לא נזרו עלו לבהרתי ולא בס״ם הת״מ ובתב ה״ה לדברי הרמב״ם ע״ם שהראתי בזה : **מח** מסלקו ובני העיר בותבין לו ואיבבה לא דא״ב תשבה ונת׳ שם ועמוד הנוקן ימים רבים בבין דרבים תזוקפין מי יתעבסק בזה ע״ד קדירה דבי שותתי לא קרירי ולא תמיתי ובעל הנוקן מיתא ליה (דף כד ביקוחו דנרבו מש״ב עתה דהנרבו לבסלקו תלה ואחר בב יתבסק הוא לבהוק) דתי שוויו מיד בבי העיר ובנמלת ובעור בתוב הלי ע״ב) ופי׳ ליבא בבי הרחקת אילן מהעיר והמחבר הבמים לוחו הדין מבני שלבו בוהב בת״ל ובת״ם העור ע״ם בסב״ו : **מט** ומזה יש מי נוקן קבוע שלבל כו׳ פי׳ בתי שבאו חו״ל ואתרו דבריך לקבון האילן ולהרחיק הנוקן אע״פ שהוא קודם לעיר ול״מ שבריך אף פרבו בנמ״ב לקבון אתלה מהבני׳ ולא״ב לבלי ולא״ב יבבל למיי ולא תיבב כדי שלא יתבוך היזק של רבים ובת״ם : בן הדין בתי בתלו היתידי אבבי׳ בבפרי׳ שבריך לזרות שבריבין לעבור לזרתן תתלה בדי לבלבל היזק של רבים ולא״ב יתבעבו היתידי׳ לרבים ולא תיבבת תת״ם בהנהו׳ בדתת ולבבו מרבבי ע״ם ובבל״מ שהבריו : **נ** ולדון לא״ב עם הרבים כו׳ מבורם שם שאף שהיה לבן היזק מ״מ הדין בינייהן ורואין אם גם בני יבול לזרות הבפרי׳ היו עומדים בסבבה לבלבלו הרבי׳ לבלם להם מילי אף שלמדו תמות בפני עם פלבתים לבלו בבתיהם בו׳ ע״ב ובל״מ הבינה : בינייו

וכן וכתב בבית

יוסף ובב״מ אע״ג דהתי דרבי יוסי בר חבינא לתיתר לבבי יוסי בר חבינא לבבי יוסי לבבי מקום הלי מומרת דרבי יוסי לתיתר בלא מומרת לבבי לתיתר׳ דהא רבי יוסי בר חבינא קרים לבבי עובא וכוותיה בקבינן דדין והבלמד תדין האילן תבבה ונת׳ שם

טורי זהב

שעיף י״ח בחג״ה וי״א דבחרא מבייהו סני הוא הרא״ם שבבינא דבינו בסי״ת והייבו דס״ל להלבעי׳ לא בפשט׳ בנת׳ לי בעיבן בהרחקת בור ושיב ג״ט ונם סיד לוחד מבייהו סני ומפיקא לין לבופו לבייהם דלעה הרא״ם שם והייבו דס״ל בהרמב״ם דבינן דלתר תתלה בנת׳ פשוטא דוכר בסיד תבן לא מבתיבן בהרחי׳ תל״ב בת״ם הת״מ וב״ו הקבה בסי״ב מ״ש לא הבינו דבינו דעת הרא״ם שם לבלבלא על דמב״ם שבבינא דבינו סי״ב ולפי מ״ש בתת דבעד עד לבסוף דבולא תדא מילתא היתא ות״ב הל״ל בראש״ת לבתוב הך ות״ל לבעל בס״ו של מ״ש המחבר ויסוד בסיד בו׳ :

שעיף כ״א בחג״ה ויש מי שחולקין לא ודעתי מי המולא ות״ם המ״ג בתם בתם ות״ם המרבבי שם בבתל לבבינו אחיר בל לוחות לחובן שעבה מיבור הוא התבוה שבתב דבינו בשם הרא״ם זבבה המחבר בס״ך ופסק מהרמ״ך דל״ל לבהרחיק לבן ג״ט ובלבל״ד דת״מ מודה בדין זה בל המחבר בעבן ובית הבסא שהרי נם במרבבי מבייהו ובאלו לבעבן המבור לבסבר דהבינו יגבור בסני המים בת״מ שם בהדיא ובלבל״ד שאין לזון מחבבי המחבר שהשם דבבי ל״ם נתון ובהרא״ם והמרבבי ובב עמרם הבי ס״ל והמולבים לא בתבוהו מבורא :

ע״ם : (י) נוקן קבוע. עיין בב״י בשם ב״י : (יא) ולא תשם הנוקן קודם לעיר בו׳ עיין בת״ל דף ס״ו ע״ד מ״ש בזה על מור״ם בתוקיומתא ולזן דבריו בדלין לבעיין ועיקר בדעת מור״ם ז״ל : (יב) בתרא ובבבא מסלקו ובני העיר בותבין לו׳ בתב הפמ״ע ס״ק מ״ח ובשם א עור מי״ע ובעור בתוב בתי דינא בבי הבינא בבי בדעת ל״ת הרחקת אילן מהעיר והמחבר ול״ת ולזה הבאיע לותו הדין מבני שלבו הבבי׳ הרא״ם בוקע בת״ל ובמו שבתב העור והבילה העור ע״ם עד בלן לבוהו לתת שבן שם בסעיף בתב העור והר׳ המגיד נם הבי׳ מ״ו ות״ל בשם והרמב״ן בחדושיו דמתני׳ מיירי בעיף ב׳ בשם דוקא בתרן ובתרל בוהן שהיתה תשובת לבבי ביבוהה לבבל קבה לי ע״ז דת״ל הרא״ם ובתר היתך מבני בשם ר׳ אלעזר הוא שם בין דהא ל״ר אלעזר בהדיא בסוף ב׳ בשם בבתמי׳ דבוש ערבין עושין מנרש בדה שמעון הוי לעולם ור״ת ס״ל דאין עושין מנרש גירת דליה שדה בא״ל דוקא לבבל בת״ל עושי׳ ג שם בבבל ודוק ודוקא לומר שעות הוא בשם תשובה בתבה בערבין ולריך לומר לרב מתתיה ר׳ אלעזר לומר עושין שדה מנרש נתון ד שם ומנרש שדה בו׳ דקבה מלד לבבה שבה נם בשם בל בפרי התבמו׳ ובל הש״ם רב עתרם ובל״ע : שוב בלתי בולקוש ב׳ ה ובתר שם בהר מבית אתי הלבות בתבה בתשובה בתשוב׳ שמיתה דסוף ערבין ל׳ ראשון ר״ת לומר נשתים אלו עושין שדה מנרש ומנרש שדה ותו׳ תינן אלא בתן דתני ר׳ אלעזר לומ׳ עושין שדה הינא מנרש ולא מנרש שדה ע״ב ותין מנותיהן ספק דהתת הוא בבשון הראשון ותתבו אלהם ובדמוכח בס״ם ב׳ לא יתפוד ועובר דרך ובן הוא להיות בתובפתא דסוף ר״ה ובבבם ערבין ותו בל דברי התוסקים לבתיהם בל בבשוטו ושעות הוא בבל הש״ם אלו ומוזקים ומבנות אלבבינו ובעל הילקוט ותם בתו שבתב ותית בתני בו׳ הו לבבינו בשעבת מבר נ״ב מוסתחות הש״ם ומבנות לו מתבה אלבו ותתמיטו׳ הש״ם ס״ם לא מהבו לבל לא ובפוד ונם תומה על אתר ומפרש בשעבת המבבה אלא הבינו להניה בן מבלונו עב״ל בבל הש״ם ומבנות וק״ל : ולמד הר״מ מו מדין זה הוא הדין לבתר ב בוקן ל״בן

מו ויש חולקין ע״פי וס״ל הרא״ם בס ע״ם : **מז** נוקן קבוע עפ״ה דרישה שהובחתי פרק״י דין ב׳ בנוות׳ של אבנים בהרחקת שפת שני בנ״ש ע״ם במרבכי וכל״מ : **מח** מסלקו ובני העיר בותבים לו ותיו לעיר בו׳ פי׳ מסלקו ובני העיר בותבים לו ואיבבה לא דא״ב תשבה ונת׳ שם ולבבי הרא״ם והעור והמחבר הוא בס״ם קבוע לאפוקי מרעי דבהיזק שהוא בחתעי ובאחקרתי לא נזרו עלו לבהרתי ולא בס״ם הת״מ ובתב ה״ה לדברי הרמב״ם ע״ם שהראתי בזה : **מט** ומזה יש מי נוקן קבוע שלבל כו׳ פי׳ בתי שבאו חו״ל ואתרו דבריך לקבון האילן ולהרחיק הנוקן אע״פ שהוא קודם לעיר ול״מ שבריך לבבל אף פרבו בנמ״ב לקבון אתלה מהבני׳ ולא״ב לבלי ולא״ב יבבל למיי ולא תיבב כדי שלא יתבוך היזק של רבים ובת״ם : בן הדין בתי בתלו היתידי אבבי׳ בבפרי׳ שבריך לזרות לקבון אתלה מהבני׳ ולא״ב לבלי ולא״ב יבבל למיי ולא תיבב כדי שלא יתבוך היזק של רבים ולא״ב יתבעבו היתידי׳ לרבים ולא תיבבת תת״ם בהנהו׳ בדתת ולבבו מרבבי ע״ם ובבל״מ הבינה : **נ** ולדון לא״ב עם הרבים כו׳ מבורם שם שאף שהיה לבן היזק מ״מ הדין בינייהן ורואין אם גם בני יבול לזרות הבפרי׳ היו עומדים בסבבה לבלבלו הרבי׳ לבלם להם מילי אף שלמדו תמות בפני עם פלבתים לבלו בבתיהם בו׳ ע״ב ובל״מ הבינה : בינייו

שעיף ל״ח בחג״ה ויש מי שחולקין

כהרמב״ם דבינן דלתר תתלה בנת׳ פשוטא דוכר בסיד תבן לא מבתיבן בהרחי׳ תל״ב בת״ם הת״מ וב״ו הקבה בסי״ב מ״ש לא הבינו דבינו דעת הרא״ם שם לבלבלא על דמב״ם שבבינא דבינו סי״ב ולפי מ״ש בתת דבעד עד לבסוף דבולא תדא מילתא היתא ות״ב הל״ל בראש״ת לבתוב הך ות״ל לבעל בס״ו של מ״ש המחבר ויסוד בסיד בו׳ :

שעיף כ״א בחג״ה ויש מי שחולקין לא ודעתי מי המולא ות״ם המ״ג בתם בתם ות״ם המרבבי שם בבתל לבבינו אחיר בל לוחות לחובן שעבה מיבור הוא התבוה שבתב דבינו בשם הרא״ם זבבה המחבר בס״ך ופסק מהרמ״ך דל״ל לבהרחיק לבן ג״ט ובלבל״ד דת״מ מודה בדין זה בל המחבר בעבן ובית הבסא שהרי נם במרבכי מבייהו ובאלו לבעבן המבור לבסבר דהבינו יגבור בסני המים בת״מ שם בהדיא ובלבל״ד שאין לזון מחבבי המחבר שהשם דבבי ל״ם נתון ובהרא״ם והמרבבי ובב עמרם הבי ס״ל והמולבים לא בתבוהו מבורא :

ח"ם בתשבה ונת' ס"ל לשון השור סכ"ע מזנה שם דף כה ע"ל וכת"ק ד"תוספתא והביאה הרא"ש שם בשקיו בלשון הרמב"ם שם דין ג' ורש"י פי' כל שאינם כלה לפוטרנו הוא מנשבת בנבת לפוכך תוכה הריש הביאה הריש °כן הוא שם ברמב"ם ל"מנשבת שם דף כב ע"ל °כן הוא שם בשבו' ס"ל ומבואר היום' ס) ר"ל דאין בזה ע"ל בנות' שם דף כג ע"ל לפוטרם רש"ל בית דין פותחין לו ס"ל לשון הרא"ש פרק ז' ל"ל מנשבת שם דף כו ע"ל ע"ש ותוכל דשמוקל שם ב"ל כ"ה שכן כ"ל בדברי הרא"ש שהרי כן אמרו בנות' שם בפירוש ומשכרת הוא מן הכרחית ל"ל ישב וכו' כ' אמות ואי אפשר להעמידה לא בתילות לתילות ע"ב כתב ה"ה שם דבא בר כ"ר בחנן הוו ליה הכך דיקלא וכו' הבית לא הרשי' הבתים לאחר זמן וכ"ש בכמוך: סב ועי"ל מי' קל"ד סעיף ס"ח ול"ל דשם כתב בהג"ה דלא שייר אחר לעמוד דאינו יכול לסתום משום דבעין יפה מוכר דשמו התם דבא לסתום ולהוציא עתה בידים אבל הכא בטובות שטוטע לאוה שייר לאוה לי הבית לא הרשי' הבתים לאחר זמן וכ"ש בדיים: סג אם היה גדר ביתמים כו' נראה דקאי גם אלה בא לסתוך תילון לנטן על זמי' הרב אבן מנירו ואפילו לפי טעם שהעופות ומינו מהנבו לסמוך בזה לא שייך המע"ב אם הגדר הוא נבוה מהתילון הרי' הו' מסתיק בינייהן ואם מגיע ל"ל בשם הוא כמוך מהתילון אף שהנפני' אחלד הגדר הם יותר נמוכים מ"מ הטיפות טורפות תת"ל מתקילון של הגדר ולא מיקרי נירי דליה: הרי"ף דדבא לאחרים לא

ב' אמות' כדיבו בבבל ומ"ל רב יוסף דתילות לנפנים בעינן ד' אמות כמו בארץ ישראל (וכ"כ הטור בשמו) וכן הענוד הרמ"בן שעה זו קטור מ"ל כ"כ הר"ל שם וכ"ם בשדה לבן וכ"כ הג"ל שם וכ"ם תילות לו נפנים ורעים מהבני התו' שם בד"ה אחד נפנים וכו' ד"בשם אבינו הרא"ם וכן כ' רש"ל דבעינן שני מל' אמות שם בל"ה אבל נפנים ה"ם בתשבה א"ל הרמב"ם שם סוף פרק' תשבה שם דף כז ע"ב בפירוש' מלבוש מחריבתו שם ג"כ רש"ל שסילה מרוכה וקשה לשדה ד"שם בתשבה ד"בתב ה"ה שם בגמ' תפני שהבל רע לנטות הבלמין ומתוך זה לאחר המחבר לבית הילון ד"וכן כ' רש"ל שם

טורי זהב

סעיף ב"ר ואם לקחו כו' השעם דטוענין לנוקא שהמוכר פיים את סבינו במשות ומ"ל אחרו כן אבל אחרו בחזקה שם שמה טענה אבל בחרו אחרו מוקה כגון קוטרא ובית הכסא אין טוענין שהמוכר קני בחנין והי' לא ראוי דזה מהני אחרי בחרו לו מוקה כמ"ם ס"ם זה אלו לענין לנוקא לא טענינן דמה אבל ורא ולוקא שוין כזה בגמרא ובירוש לתלין בבחה דשלין טוענין בשנילו אבל אבל אבל בחרו ס"ל ק"ל בעיבקא והא ולא לא שבחא בקנין בל זה דלא הים ג' מוקה מהני ולא אבל אבל אבל

מרוב' וכות הפלמין מסקה לות' תמיד ולאחר הכפרק מרי' לזריקת הדשן עליו והכל קשה לו מ"ה קוקן כל העכבו' לפי' אל אחרתילבו: זמכנה סס
סו יכול לוי לקין הנוף המעכבו ז"ל הטור שהתורה כתבה רשות לניזק לקון נזקי היזקו כדתקן קולן הטוטה כתוך שדה חבירו ח כתב הכ"מ
קולן תלא המרגע ולין לאוכן יכול לומר לבוי לתה נרמת היזקך שהנבסת לת נגך כו' ע"ש: סז שהיה קולקין פירותיו וכ"כ * וקס הוא
הטור והמחבר לקמן ס"פ קס"ו וסיומו כשמואל דאחר דלא לקלין כתר הנבסי' לקח' הנוטה לכתן הוא לבעל הדה תלא לקלין כתר חבנה שליכו מפולים לו
הדרבו' והולילו והדריבו לתלתין
סהרי עומד על המוכר קולקין
ג"כ בפירו' כל הלילן והטור
שכתב כתן תשוכת נתון שכתב
דהלכת' כרב דאמר דלא קולקין
כתר הדרבו' תלא כתר הנבסי'
ולמרי' הנוטה לכתן לכתן
והנוטה לכתן לכתן כתבתי
בפרוש דלמ"ל כ"כ תלא
שהיכו דהנגו כן מנהגין מנהג
ס"ס שהוא כנגד שמוש דהלכת'
כוותים בדיני עפ"ר שהרכתי:
סח כתוך ו"ו אמה כו'
דעד ו"ו אמה הדרבו' הן לכוכך
הלילן וכלילן בחשבו: סט
וכל ברם שמלא תוך ג"ט קוכלו פי'
ודיבו ג"כ בכ"ל שכל שהוא כתוך
ו"ו אמה כותבן לבעל הלילן:
ע ודיבו תוסס שמלא בבות כב"ל:
כו' הם קלי תקבי בבות בכ"ל:
עא אוכלין העלין ומפסידין
הדבס פי' מכח חריבו' העלין
שנכנס בתי הדבורי' אוכלין
הדבס המתוק כדי להפיג
המרוכות מפוהן נמלא דבעל
המרדל בקרח מזיק לכל לוקבת
לא מסוס הדבורי' לוקן מזיקין
לחרדל עצמו שהוא גדל בתוך
קנים' קשה וגס העלין אחר
שנכנו בהם פ"ת תו לוקן אוכלין
מהן נחר' ועפ"ר: עב
וכרישי' שהכלנ' כו' כן הוא דע'
הרמב"ם אבל הרא"ש והטור
והכ"י אוקלין ע"ו ס"ל דא"ל
להרקוק ג"ט כ"ל בשבר' מהרקוק
(שהבר' הוא מכוכר בור עם חוס
ולא נרע מכוכר דעלמא הכ"ל)
כשעשה לוקם לאחר זמן ועל הניזק להרקוק לת עצמו ולא בחבר לוקל לשלוחו שהוה רב"ו על הטור ובבר שנם הרא"ש ס"ל שהרמב"ם שם אבל
מ"ה פסק כאן כוותי' וגם מו"ר מרקה דס"ל כב"י ומ"ה לא כתב לתלק ביניהן לת בל"מ ולא כאן בהגהותיו והנכון בברי שמוכרת לתלק הטור בסס"
ביטוסם כתבתי בדרישה ובריעה ע"ש: עג שהה מזק הכח מלילו לאחר זמן ולא נבעת והדומה לו שאסור לעמו לחוכר תמונו קס"ו לא פסק
כשם שם דבר הניזק לכ"ע ולהרי"ף ומייעת לתפי' קודם שם שם דבר הניזק דשתי התם דלאחר שיעשה תמונו הכות כלדו ונכא לו היזק כן וכן
מהנם' זה עצמו שמוך הוא והרי הוא דומ' כלו הזיקו לו ביד' כיון שהוא ניזק מהדבר הזה עצמו לקבל הנזק שם מאלילן בבור שמהלילן הרמב"ם
זה שנוטע תיכו ניזק הכות תלא מהדרשים הנסתעפים מתכו ולוחות ברזים בתים לאחר זמן מחילא והוא לא עשה היזק כדרים ועלר: בסמוך יל'
עד וכשם שזה חופר בתוך שלו כו' עיין בטור שכתב כתן בס"ו' הפלוגתא שבין רש"ו והרי"ף שכתב שאסור לסמוך לפילו לתן הרמב"ם
שם דבר הניזק ור"ח ור"ת והרא"ש ס"ל דמותר לסמוך בכל דבר שאין שם דבר הניזק תוך מכריית בור סמוך לשדה חבירו העשויה לבורות בכ"ל מלבמי'
והמחבר קיבר כתן ומור"ם הזכיר הפלוגתא זו לשעל בסיומן זה בסי"ט נם המחבר כתב לעיל בסס"ה מרמיקין את הנפת ולת הזכל כו' שכנים דין ע'
מן כותלו של חבירו ג"ט כו' וכל' המשנה ובגמרא דייק מל' זה דדוקא כשים הכותל הא ל"ה מותר לסמוך ועל"ר: עה ויש מי וכתב ה"ה
שמוייב מחלוקת רב

ושמוכל פרק המקבל (שם) ופסק כשמוכל וכן בהלכות ועיין בס"ם קס"ו כ"ל הרמב"ם פרק י' ל"ו משנה ב"ב דף כו ע"ל ל מסקנת הגמ' שם ע"ש
מ"נם זה שם דין ה' משנה שם דף כה ע"ל וכר' יוסי וכמסקנת הגמ' שם דף יח ע"ב דלא דתקן לבוי הוסי מתיר בחדרל לבוי דוקא ומ"ה מהרה ודרק וכבלמ'
וכרישים ג"כ ובילר הרא"ם שם שם כיון שהנזק כא מלילו לחר שיסקקו מעשו אל מזיק ס שם בגמרא סוף דף כ"ם אמר רבי יהודה אמר שמוכל הלכה כרבי
יוסי אמר רב אסי ויבו תודה רבו יוסי בגרי דיליה וכדלמיתא בהלכות ע שם ברא"ם דין ו' ברבי יוסי שם בשנה אף על פי שהכות קדמה לאילן לא יקוץ
זה חופר בתוך שלו ולוסקקא שם הלכה כרבי יוסי סמ"ם בסעיף דלעיל נם שיעמו פ טור סמ"ע בשם הרמב"ן כי היכא דמטרוכן בתכך דהוי בסבי
כיתבת ומזקי חיבשו שם ריש ל"ו ל"ל שם ס"ם בשם בע"ה אמתני' ואם הזיק חייב לשלם (שם דף כ' ע"ב) כתב דה"ה בכל חיבך שיבורין אם הזיק אפילו
לאחר שהחיקו חייב לשלם לו הוא ולוסי ומיבכרי הזיקו ובכ"ב הר"אם חוק מהיזק הנמייה ע"י מיבכת הטולם (שם ל' כ' ע"ל) והיזק המבכן כיתבת (הגזה'
לעיל) כיון שהחיזק לא היה ולוסי לבא מכח מעשיו אלא ע"י הרוח והגמייה

טורי זהב

סעיף כ"ח לקוץ ודבריו שהגיה דברי תשו' הגאון שפסק כרב אע"ג שהוא עצמו לא פסק כן בסי' קס"ו כ"ל שהכריע כאן כיון דמטיבו מ"ד אפי'
בלא היזק יכול לשלם לעצמו ואע"ג דלא קי"ל הכי מ"מ בסרף סברת זו לעכון שיכול לקון מחי דלויקו:
סעיף ל"א וכרישין מהבצלים דבריו פתב ולין: כרלה כן בגמרא וכתב ר"י ולין זו טענה המולה ר"י בבריי דיל"כו' ותתבני דמלי נירו
סיוך בחדרל לתא לא בא עד לאחר זמן וכ"ל דזה עצמו קושית הביבו דבשלמא בשלה לוקבת לאחר דהוה נירו
הנותות שחופר ובבור כ"ע מודים מעשה המולה הקרקע תכף תלא בכרישין וחדרל קשיא לי' לרבינו ו"ל לדברי הרמב"ם דבכרישין וחדרל מיירי
בחוסם תתלה לזרוע ונמלא ל"ל בור כדפרסינן בגמ' זרעים תיפוק לי' משום מחרישה מה"ם מזריעה מה"ם מזריע ל"ט לו מעשה ויותר דהוה בתקום פיר מזריע
בהרקקה דבור ואע"ג דבבור ל"ל לרמב"ם לריך בוודאי תרתי ג"ט וגם פיר בח"ם ס"ו ע"ל כאן דאינו בור נאות כתב לשון שפק לו מעשה ויותר ודבריו מיירי
בחפולת יד ולוסי חוסם קודם הזריעה בכלע"ה:
סעיף ל"ב שזרע נזק הבח מלילו ל"ל מ"ם מזרעים שמלחיק והא לא הוה היזק עד שיסיו ברשיו מילו תקרקע וכן בכרישין וחדרל כו' ובל"
דדוקא בקלקול זרע לזרע לעריכן שלוחו שזרע תחלה עשה קבת אלא בהתן אלא מילו לסמוך לעריכן שלא יסמוך לעריכן נם
מכילו לזרוע ובכריחתו להרקיק ולוין זה מן הרקוי וכן בבור שהוא פיוך לעריכן ע"ב ויחייב לת הנזק לסרקיק מה"ל נבי כותל דרך העולם להעמיל
הכותל על סיך הנבול ממש:

ק"ל הרמב"ם
רים פי"ל מה'
שכני' ר"כתב
ה"ה מעשה שם
פסק כה"לכות
פי' לעובדא
דנפלי כיתנא
וכו' דלעיל
אמ' שם בגמ'
הייכו זולם
ורוח מסייעתו
וכפי' רש"י שם
כו היכא
דלענין שבת
הוי כתו לענין
נזקין כתו
פטיב ליה
ש"כ הרי"ף
מתחלה דלא
אמי ונרתא
בעלמא הוא
ונרתא בנזקי'
פטור ב"ק דף
ב' ע"ל תוס
דין ד' וכתב
ה"ה דעת
המחבר כוה
כדע' הגאונים
שבתנו
שהמעבודים
נקיין בפתיק'
ומדין מבלוגו'
ותכף מרלה
הזיקו ונולע
לו ונתקן ולוה
מזקה לאחרו
שנים ושנת
מכר לו
מתילה תלה
בגוף הקרקע
ולזה מרלה
שמכיס
הרמ"בן ז"ל
לא שם מתסקי
הגיו' כ"ב דף
כנ ע"ב
ב' השובר לבי
בר חוריון
לחוו נכסי
כיתנא וכו'
כתסקי הגיו'
שם דף כו
ע"ל בהעובדא
דפלגי יוכלה
וכו' לקייה
דרב חסי שם
סוף דף כ"ה ד"ל הרשב"ם שם פ"ב דין י"ג ה"כ ה"ה שם בדעת המחבר כוה כדעת רבו דבתבר לוקח מאחר שמתילה הם מזיקים וכו' אבל אם עשה בגון פותח תלולות על מבר תבירו ים לו מזקה לבעלתם ד"ה"כם שם בפ' י"ל ל"ז ז"ל כ"ה ה"ה שם בשם הראשונים ובגן לאחרו בירוזלמו וכ"ה העו' פנ"ה בשם ר"ת ובקרלה וכ"כ התוס' שם דף כנ ע"ל שבן מרלה לרי"ל ה"ל בגון העור בשם הר"מה ה"המחבר תפס הלשון כמ"ש הרמ"בם ובתבלר לעיל בסעיף ל"ה ד"ם בדברי הר"מה עד כו' הם

(טו) והוא שמייעו לותו כו' ואין בזק בא אבתו עכ"ל לשב"ם ובמ"ש לקמן סימן תי"ח סעיף ט' : (טז) דל"ל דבעינן מזקה ג' שנים כו' עיין בתשובת ן' לב ספר ג' סימן מ"ו ובתשו' ר"ש בהן ס"ב סימן ר"ח : (יז) בל"ל בשאר ניזקין כו' עיין בתשו' ר"ן ר' סיים סי' מ' דף ע' ובתשובת מהרי"ל בבית לבו סימן כ' דף י' וי"ל ובתשו' ר"ש בהן ס"ב סי' קפ"ג : (יח) עשן שאמרו כו' עיין בתשו' ר"ן לב סי' מ"ו ובתשו' מהרי"ט סי' פ"ח וסימן קי"ד דף קמ"ו : (יט) ויש לחוריס דבעשן כו' וכן ג"ל לחורות. ולי נראה כמ"ש המחבר דו"ל הר"ב בל"ה ודקדק מהרש"ל כן מדברי המרדכי והגה' מיימוני והגה' אזרי ונראה דמהרש"ל בתרא הוא ותכס לאור לפתוך עליו ולא כמ"ש ב"י דיש לחלות דברי הס מקרי הרמ"ל שהיה לב מפולפס עכ"ל ולא עיין הרב בפסקי מהרש"ל נופיה לא הוה כתב כן לגס מהרש"ל נופיה לא ברירה ליה הלי פיסקא ולהי דקדוק מדברי המרדכי והגה' מיימוני והגה' אזרי שכתב בסוף דבריו וז"ל מ"ש אינגו קולא עליכם שוים בפסק אלבם הוחיל ומלאת לדבריכם בהדיא בפסקי הגאוני' וכבר ידעתם כי אינגו רגיל לדקדק בשום כתבי מהגאו לי הדיינים מתורגים בפסקי הגאונים המלוין יותר עד כאן לשוני ונראה שזאת היתה כוונת הב"י שפסק כהרמ"ה . גם נחלת דקדוקו של מהרש"ל מדברי המרדכי והגה' מיימוני והגה' אזרי שם לפי ענות דעתי אינו דקדוק כלל דל' שדקדק מדכתבו המרדכי והגה' מיימוני בשם הר מתתי'

לד קמי שעשה גורן בתוך שלו או קבע בית הבסא או מלאכה שיש בהאבק ועפר וכיוצא בהם צריך להרחיק כדי שלא יגיע העפר או ריח בית הבסא או האבק לחבירו כדי שלא יזיקו ר אפילו היתה הרוח הוא שמסייע אותו בעת שעושה מלאכתו ומוליכה את העפר או נעורת הפשתן והמוץ וכיוצא בהן וגיעתן לחבירו הרי זה חייב להרחיק כדי שלא יגיעו ולא יזיקו ואפילו ע"י רוח מצויה שכל אלו כמי שהזיקו בחייביו הן ואע"פ שהוא חייב להרחיק כל כך אם הוליכה הרוח המצויה המוץ והעפר והזיקה בהן עו פטור מלשלם שהרוח (טו) הוא שסייע אותו :

לה ת כל הרחקות שאמרנו אם לא הרחיק וראה חבירו ושתק הריזה מחל ואינו יכול לחזור ולהצריכו להרחיק והו' שראו ממנו שמחל עז בגון שסייע עמו מיד או שאמר לו לעשות או שראוהו שעש' בצדו בלא הרחקה ושתק ולא הקפיד על זה זכה : הגה ועיין לעיל סימן קנ"ד סעיף י"ב עח וכן דחזי להורות אע"ג (טז) דל"ל דבעינן חזקה שלש שנים (טור בשם הרא"ש) :

לו (יז) ז במה דברים אמורים בשאר נזקים חוץ מארבע שדם העשן וריח בית הבסא ח ואבק וכיוצא בו ט ונדנוד הקרקע שכל א' מאלו אין לו חזקה ואפי' שתק כמה שנים ה"ז חוזר וכופהו להרחיק : הגה עט ואפילו סימן קודם זכה לבעל הבית (טור בשם הרא"ש ור"ת והרמב"ם) ויהו אם זכו שניהן בשל המקר כל הקול' זכה ואין הבני אחרון יכול לחזור בו (ריב"ש סימן שכ"ב) וכן הזק ראיה במקום שצריך מחיצה פ כגון חצר השותפין שיש בו דין חלוקה ויש לכל א' מהם לכוף את חבירו לבנות הכותל באמצ' כדי שלא יראהו חבירו בשעה שנשתמש בחלקו ה ומאחר שממילא הם מזיקים זה את זה בלי עשיית שום מעשה אין להם הזקה אלא אע"פ שעמדו כך שנים רבות בלא מחיצה כופהו לעשות מחיצה בכל עת שירצה ! ולמה שינו נזקין אלו משא' נזקין לפי שאין דעתו של אדם סובל' נזקין אלו וחזקתו שאינו מוחל שהזיקו הזק קבוע ואם קנו מידו שמחל בנזקין אלו

(פא אם שיכרן לו אם שכתן לו) (טור בשם ר"י והרא"ש וב"י בשם הרשב"א) אינו יכול לחזור בו :

לז (יח) ז עשן שאמרו דוקא בעשן תדיר כגון כבשונות של נחתומין ושל יוצרים וביוצא בהן אבל תנור שהיחיד אופה בו פת פב וכן כירה ח כיון דלא שהי קטרא רובא דיומ' לאו תדיר הוא . (אבל אי שהי רובא דיומ' מיקרי עשן תדיר ודינן כשל נחתומין ויוצרים) (בית יוסף מתשובת הרמ"ה) ט ואי חזי ושתק מחל ושוב אינו יכול לחזור פג ז ומיהו לכתחלה מצי מעכב אפי' בעשן שאינו תדיר : פד (יט) וי"ל דבעשן שאינו תדיר אפי' לכתחלה לא יוכל לחזור (בפסקי מהרש"ל סי' קל"ו) וכן נראה לי להורות) ועשן תדיר נמי דוקא היכא דמטי לרשותא דחבריה ברוח מצויה אבל אי לא מטי ליה אלא ברוח שאינה מצוי' לא מחייב לבעליו ואפי' ברוח מצויה נמי

(טו) ז מי שעשה גורן בתוך שלו אם קבע בית הבסא ומלאכה שיש בהאבק ועפר וכיוצא בהם צריך להרחיק כדי שלא יגיע העפר ריח בית הבסא ואבק לחבירו כדי שלא יזיקו אפילו היתה הרוח הוא שמסייע אותו בעת שעושה מלאכתו ומוליכה את העפר ונעורת הפשתן והמוץ וכיוצא בהן וגיעתן לחבירו הרי זה חייב להרחיק כדי שלא יגיעו ולא יזיקו ואפילו ע"י רוח מצויה שכל אלו כמי שהזיקו בחייביו הן ואע"פ שהוא חייב להרחיק כל כך אם הוליכה הרוח המצויה המוץ והעפר והזיקה בהן עו פטור מלשלם שהרוח (טו) הוא שסייע אותו :

לה ת כל הרחקות שאמרנו אם לא הרחיק וראה חבירו ושתק הריזה מחל ואינו יכול לחזור ולהצריכו להרחיק והו' שראו ממנו שמחל עז בגון שסייע עמו מיד או שאמר לו לעשות או שראוהו שעש' בצדו בלא הרחקה ושתק ולא הקפיד על זה זכה : הגה ועיין לעיל סימן קנ"ד סעיף י"ב עח וכן דחזי להורות אע"ג (טז) דל"ל דבעינן חזקה שלש שנים (טור בשם הרא"ש ור"ת והרמב"ם) :

לו (יז) ז במה דברים אמורים בשאר נזקים חוץ מארבע שדם העשן וריח בית הבסא ח ואבק וכיוצא בו ט ונדנוד הקרקע שכל א' מאלו אין לו חזקה ואפי' שתק כמה שנים ה"ז חוזר וכופהו להרחיק : הגה עט ואפילו סימן קודם זכה לבעל הבית (טור בשם הרא"ש ור"ת והרמב"ם) ויהו אם זכו שניהן בשל המקר כל הקול' זכה ואין הבני אחרון יכול לחזור בו (ריב"ש סימן שכ"ב) וכן הזק ראיה במקום שצריך מחיצה פ כגון חצר השותפין שיש בו דין חלוקה ויש לכל א' מהם לכוף את חבירו לבנות הכותל באמצ' כדי שלא יראהו חבירו בשעה שנשתמש בחלקו ה ומאחר שממילא הם מזיקים זה את זה בלי עשיית שום מעשה אין להם הזקה אלא אע"פ שעמדו כך שנים רבות בלא מחיצה כופהו לעשות מחיצה בכל עת שירצה ! ולמה שינו נזקין אלו משא' נזקין לפי שאין דעתו של אדם סובל' נזקין אלו וחזקתו שאינו מוחל שהזיקו הזק קבוע ואם קנו מידו שמחל בנזקין אלו

(פא אם שיכרן לו אם שכתן לו) (טור בשם ר"י והרא"ש וב"י בשם הרשב"א) אינו יכול לחזור בו :

לז (יח) ז עשן שאמרו דוקא בעשן תדיר כגון כבשונות של נחתומין ושל יוצרים וביוצא בהן אבל תנור שהיחיד אופה בו פת פב וכן כירה ח כיון דלא שהי קטרא רובא דיומ' לאו תדיר הוא . (אבל אי שהי רובא דיומ' מיקרי עשן תדיר ודינן כשל נחתומין ויוצרים) (בית יוסף מתשובת הרמ"ה) ט ואי חזי ושתק מחל ושוב אינו יכול לחזור פג ז ומיהו לכתחלה מצי מעכב אפי' בעשן שאינו תדיר : פד (יט) וי"ל דבעשן שאינו תדיר אפי' לכתחלה לא יוכל לחזור (בפסקי מהרש"ל סי' קל"ו) וכן נראה לי להורות) ועשן תדיר נמי דוקא היכא דמטי לרשותא דחבריה ברוח מצויה אבל אי לא מטי ליה אלא ברוח שאינה מצוי' לא מחייב לבעליו ואפי' ברוח מצויה נמי

עו פטור מלשלם שהרוח הוא סייע אותו : עז בגון שסייעו עמו מיד ועל"ר : עח וכן דחזי להורות אע"ג כו' ע"ל סי' קל"ג סי' ו' וכמ"ש אכתבתי והתרכתי בזה אצל בכל העניינים פסק מו"ר כן כ"ל בזה וכיוצא בזה ע"ב : עט ואפילו סימן קודם אבל לבשם דבר הנזק הטור כ"כ בשם הרא"ש ולפי שעתו דפסק כר"ת בכל מזיקין מותרין לסמוך בשאין שם דבר הנזק וכל היכא שאין יכול לאחות לאחות מתחלה אין לו חזקה וכמ"ש המחבר בסי' קל"ד ס"ו וע"ב וכ"כ הטור כאן ולא כר' יונה שאלק ע"ל ולפסר דבר הנזק הל' לא תעשה כן חלק הוה חזקה הל' לא תעשה כן מל' הטור שבת אחר הבא' דברי הרא"ש שכ"כ הרמב"ם וברמ"ב פ"ל דשכני' ומ"ב הטור נוכר אלא מ"ש כאן המחבר ולחיירי לא תחזק ג"ב וז"ל : פ כגון תנר הנותפין כו' בהזק לאיים זה לחבר כ"ע מוד' שאין לו חזקה ושעכם שבתר המחבר כאן כיון שהזיקו הוא מתילה ונם מעשה אחר שבת הטור ברים קנ"ו ס"ב ע"ב ובהזק לאיים לחלון ים כו פלונתא כתבו הטור והמחבר בסי' קל"ד ס"ו ונם בסי' זה כתבו הטור בסעיף ס' ע"ב : פא אם שיכרן לו פי' ואם אין כריך קנין הקנהו בחשות שנתן לו אם נא אזקפן בחלונה דומיא דמתכ' ועפ"ר : פב וכן כירה פי' אפילו כיר' על נחתומין ה"ק אפילו כשבלין בה תדיר תשל"ה תנור אחופין כו פת אחות לפרקי' ועפ"ר : פג ומיהו לכתחלה אבל מעכב בפרישה כתבתי הלא ומיהו ה"ל כתלו כתב דמיהו בלל' ור"ל דמשום דמתחלה וכול לעכב וי"ל דבעשן אינו תדיר כו' על הם קי"ל כל מקום לעיל מחלה ליכא אזקה : פד וכן כ"ל להורות ור"ל ל"ה שם וכן מדברי המרדכי והגה' ומיימוני ונראה דהכי נקטינן דמהר"ל דהכי הוה ופכם דחזי לסמוך עליו ולא לסמוך עליו ונראה דהכי נקטינן דמהר"ל דהכי הוה ופכם

טורי זהב

סעיף ל"ד שסייעו עמו ביד בכל וכן מלאתי ולא זו אף זו אחר לא תבעי בזה אלא אפילו בפה וכתב דבינו שהרא"ש ס"ל ג"ט אמרו אפי' בסייע בידו וק"ל מ"ל מהי' קמ"ט בשסייעו בהולכת פירות דלזה לא תמרינן שם אם אחר לפירות פורקתיו כאמן הי"ל מהי אחר לגמן קנוב מתלתי ולאחן : ע"ש בתנ"ה וכן ראוי להורות כ"ל כוונת רמ"ה דהטוח הרבה בעמוס פלונתא זו ולא הכריע וכאן הכריע ושרת בעל המ"ע כזה לאלא בהכרעת דמ"ה סי' קנ"ג בש"ו ותמהני על פס קדוש דלפי הגרלה בסר רמ"ה עם הבאת פלונתא זו בלחרוכם להכריע דהשב"ה דה"ב ג' סעיס בכל מקום הגע עצמך לדעת סמ"ע דלעיל דבהרחקות אחין נריך ג' סעיס דהיינו מנבת דס"ר עד הכה לאמר כתב רמ"ה לוקח כאן הכרעתו ולא בגבת אחיה אפי' לדעת סמ"ע ס"ג : סעיף ל"ה בתחר הה מילאת בלא אוס אלאיקים ובכולן הוא כוונת רמ"ה כן כ"ל בשום בלי אוס מפס דרוח אחרת : ואגב מזכיר ביאור כל"ר במ"ב מי' ג"ב לחבל דבר בריך ג' סעיס כ"ד אחיהו מבחר כו' קשה להבין כוונתו דאין קמ"ל אחנ' סעיס בריכין בביאור ע"פ ערים פשיטא זתו לאמר כתב זה כאן שפי מבחקומות לחריס וכן לאון חבל מיהו מתוקן ולחיכוונתו שבמקום שיש מפס בין אויב לנוקם אי עבה מתלה אז המחזיק חייב לבדר בלא כראמב"ם הה ליתה בכל מתלה בריך בהתערבר לבנות רחוק סעבה מתלה ובלה לאיסר לתכוון בנינו דאין דנם לבהרא"ש הינו יכול לאלקו מיה עכ"פ אם היה מבאיהו כמ"ש בסמוך בסל"ה וכן בחלוקה הבלוגות ארלה ואתן עודה הרא"ש דעכ"פ בריך לבטל מתנו קנת אחזה זמן מב"ה כתב בבינו נהי דלרמ"ם מהני המתילה לחזוקו אלמית תבל לבהרא"ש לא מהני אלא על זמן קבוע ל"ל בזה דלה ואתן אחזה בפס אזה אחר בכה וזה אחר בכה בריך לבטיר הזיקו תבל

בדברי הנזק לאיקו מיקרי מזוק : סעיף מ"ב

פה שהם מכופים בחפירות פי' שחופר נוחל ומכסה אותה על גבה והם אם לא היה בגושא והיתה מכוסה להם מתחלה אחר דוקא כשהם ע"ג קרקע ומנולים אצל שחלא בחיוך תלוים לחכהנ השולם ופס"ר: **פו** לוי יכול לחחות משעם שיחחר כשהן מבי ירבו הנכנסי וכ"כ הרשב"ם:

פז מי שהחזיק לעשות כו' כב"ל וכן כתב הרחב"ם פי"ל דין ה' ולא* כעים שחופס מוסס כהלפם לפטיבו בש"ע מי שהרחיק ונלחק מחוך כהמע' דין זה ע"ש:

פח ומכלי פירותיהן פו' היינו כשהוח מפוכס שמלאם כעיבוי מפיהי שמחלכלך בדם מחל"כ כפתם בכי לדם שחקנם הדם מהפיהי ולוכלים ו"ם לחר זה שפיהו שלו נפסדין לו דמחיב' לו מדוקדק דוקא לו ולכיוכלא בו שהן מפוכקין: **פט** יחכאר בפי' שלחר זה המחכר מיין זה פלן מעכן שהוח מעכן לדיכים מלפניו ולחריו וגם מחמם דרוב דיבו' הלנו העחיק המחכר מלי הרמב"ם ורמב"ם כת' כלי דיב' דבני מבו שבעבה ס' מהן לוחן כו' כלן בין דיבים הלנו והמחכר המחיבו כלן וכתב שחכאר מקו הדכרים בפי' שלחר זה: **צ** בית הבסא בנוע' דלרע' דחברי' פי' המפיל' וגם הבסא שיוחבן עליו לבוטם הרשיו הכל הוא בכיתו דחבריה ופתח פתח מבותו לילך דרך סם לבית הבסם' שבוחד בבית מבירו ות"ם ס"ב כו' עד ושוקל דליה כו' פי' המפיל' שתחת בית הבסא הוא רחבה מתחל' בביתו ובכבם לרשו' מבירו ולחל' דמיוחי דבוק' הוא מבוהה בחיבו והריבו מתגלגלת מבלן בזדות מבילו בבין בתי בבסא' דפרבלי שבלי' פי' פ"ג ופל"ל בם הובחתי לחין בוב' הבוב והמחכר לבהבו בתי בבסאות:

צא לא הוה חזקה למילתא מחריתי דיבול לומר לבחרו מ"ה לא מחיתי מחום שרעתי שילבר' להרחיק בית הבסא זה לחית אחר' בין אחי לבלבן הבירבון מעלי ועפ"ר: **צב** כגון שפתח חלון כו' פי' אפי' יש לו בירוק רחוה יש לו חזקה לדעת פרמ"ם והמחכר בסק בוחתים וכמ"ש

מתתי' בחחד שבקש לעשות פורטי חבריו מעבבין עליו ומחום ב' עור ספ"ד דהרמ"ן רב ומלוי כו' מחמע הא לא מבבב בו' קובע' למילת' בקש בחם ר"ת וכ"ב דמעבה שבחם בך הים ונם מחום דבקמר בתם בחר בך ופורטי זה ה"ם חם סויקו מרובה ומלוי ולין לו חזקה כו' לבבי בקע הבי מחום דחל"ב בפי"ל מחתו הוי חזקה: | גם מה שדקדק וכ"ב התי' אם מהרת' חם מהנה' לפרי ח"ל עוד דף כנ"ל דקדקתי עבביו מהנה' לפרי בחם ר"ל בחם מהרי"ם דע"ב עבן מחיבו ל גם בזה פסק תדיר לפילו לבחתלה לא מבי היתבר כלע' לעבב לבתב לבחל דתבן תבות הרמב"ם ובבו שמחבר יכול לעבב כו' עד לבל ומבוחר במ"ל עוסה כלים ומחבן בחוק ולין לעיל פליה יכול לומר כו' ובתב עלה כלה* מעבה בחם' דלפילו הם רבה לבחזיק בבים ירבו בחומבות חלבו מבבי לעבב הבבבים דהא דחמר רב לין מחזיקין וכ"ב הרשב"ם לבחקין מוקי לה. רב אבוי בתלב מ"ל בקובטרא ובית הבסא לבל אחר הרמב"ם בזיקין לא ע"ב הא קתן דמיתי בפ"ל דין ת' דלוה לחלת' דלבתחלה מההוא ובתב"ה זה דקובטרא וב"ה ות"ב מובת בתבות לחד מתעבה לבל מילי דלחו בקובטרא וב"ה דבב יוסף הם לוכן לבילו לבתחלה לא מבי ריש דבוג מעבב ועבן אחבו תדיר בתבו ג בתב ה"ה לחרי ותוספות ומרבבי דלוכן בלוח אחב"ל בבבל קובטרא דקחמר ס"ם עד דחחר בבי בחן לחבו בלבעל דלא בוכן יפה אדם לוכן דו"ל הנה לחרי הם ברלה בבל מקבולי בזה אלו אחרו יכול לעבב הם רובה וזה לבתו להחזיק בחותו חומבות מחדם קבלה והוא דהא דחמר רב לקמן דלוכן בוק מקבל בזה לבוקין מוקי לה רב זבוד ומתבחרם בקובטר' וב"ה בבל לחר מוקן מיכול לחחות ים מחקה עבבל ולפי שהלחון ולין חזקה מנומנם בקת הבן מהרמ"ל דקלי מוענ' כבנבד לבמיבת דמתני' לבל עוסה בלים ובתבו ומובן בחוק כו' לבל וללו בת המפרבי' והוא ליתת ה"ל בריך לבניה הרבה שוחזק ובולב בלחון הנה' לחרי ועוד דל"ב לוכן דעתו מלי לליה מיתי מרב זבוד לבתל בובלת ובו"ב הם דיעבר דוקא דהא קחמר' המחבר לקמן הם לוכן חזקה לבזיקין דהיינו בסעיף מ"ל דיעבר בלא פשעה דקלי מרבת ס"ם עור בבע דמתני' דחבות שבחבר יכול בחם לחבות ולחזר לוכן הרל"ם הם מקבל הבבבים ומקבל הובלים בחבים ומקבל מחדם בעבב הרבן ומקבל הבובות ועלם קלחר מחבה הרבן בריחה בבל אלו אחרו יכול יוסף דלעיל לעבב הבינו אם עתה רובה בסעיף ל"ב לחזיק בלותו חומבות מחדם וכמ"ם לעבל דהא לחחר רבא לוכן חזקה בחם ה"ם לבזיקין מוקי לה רב זבוד בקובטר' וב"ב הבינו וב"ה דובן בלא בזיקין יש חזקה ואל"ב הרשב"ם בחם ה"ה חזקה ה"ה הבא דלפי מוקי בפי"ל בחם לוכן בזיקין יש חזקה ואל"ב הרשב"ם ע"ם לפי דברי מהרל"ן מובא לדרבה בפי"ג ובפי"ז מהנה' לחרי לבחך דלבתחלה בחם ה"ל מבי לעבב בבל עבבן אלא דל"ל יוסף הלוי בזה לחבות שבחבר הבותבים ס"ם בחם

בחלבי • ונם מ"ם מהרל"ן ס"ם ולף כי בבלונתא דרבוותא על הבוזק לבבוא לבחזיק בבר לבל הרמ"ם צעו' אם בבובה לבחזיק בשבא דע"ל החזיק לבבוא לבחזיק בבובה לבחזיק וכל שחבו מבוא לחבה בחזקתו המעבקרא ונם ס"ם לבעתו מחבבר בהרמ"ה הבינבל' זה לעבות לו לבתחלה דבר בזק אפילו כל שהו בעל בבתו ומכ"ם לבפי מ"ם לבבבל מן הבבלבב על ק"ל הרמב"ם הרמ"ה והלבך כיון דהרמ"ם והטור והבמוקי יוסף פ' לא יפבור ס"ל דלף בעבן שבינו תדיר יכול לחחות בבתחלה ולין ס"ם בפי"ח ל"ו בובלן עליהם ולפי דבבר נקטינן (כ) בית הבסא שחמרו כו' ועיין בתבות מהרל"ן בסון ס"ם ס"ח ובסוף בל"ע ובתבות ר"ם בהן וכתב ה"ה דין ב"ב פי' קפ"ג: (כא) מי שהחזיק כו' עיין בתבות ן' לב מ"ג מיתן ח"ו ובתבו' מהרבל"ם סיתן בל"ו וכתבו' ר"ת בלבון פי' ל"ד לה לבים בלא וכתבות ר"ם בהן ס"ב פי' ל"ח

בפירוש בסוב הוא לפי שבת הבלוטים ז"ל שחמרו שבזיקין בקטן לבלתי ובתיקה וכיון שבן זה שלוחון בדבר חזקתו רחוה עליו והרי חזקה זו בבלן בחזקת בלבה שבים בקרקע בטעבת מבר לו מתבה וכיון שבבנדו בא לחחות הרי זה מולבל אחבו ועליו הרחוה

וכו' בזכר בנת'

טורי זהב

פעיף מ"ב ואי לא מסלק לי' לריחא פי' דלא מהני פילוח לז לא הוי חזקה שזה עושן לא מהרתי לך לעולם שום קרקע והחזקה אלא לוה חזקה ולכך לא מתיתי ומשמע מכלן דכל סילוק ריחא מבה"כ אבניתו בחקום דלא הוי חזקה לא מהני כיסוי כו' זה ומחר דלמא לעמיתים לא תכסהו ואבטרך לעדוח כדיבא ולייבא:

ר כתב ה"ם וסי' קע"ח ובתשובו' מהרי"ש סימן קי"ד וקל"ג : (כב) לפי שכבר מבוארת ממון למחוסר הכרס שנפלה כפ' הנותפין ובעיני לחייתו כעובדא שעשאן בה הנתבע בריח ליתא לן לתתי ויותר בלי הוא יש היסת מדברים וזה פשוט שגם זה שם ל"ז וכתב ה"ה גם זה פשוט כיון שלא חזקה מועילה בהן כו' בהנהו' תנרי כתב דהיינו וכו' אין חזקתו כלום לפיכך הרי הזיק דפורן גדר בפני בהמת מכרו וק"ל :

קנו (א) לאחר מכני מבוי כו' עיין בתשו' מהרשד"ם סי' תכ"ח ותמ"ח ומיימן דס"ו ובתשו' ל"ם בהן זה פשוט כיון שאין החזקה מועילה בהן כו' בהנהו' תנרי כתב דהיינו וכו' אין חזקתו כלום לפיכך הרי הזיק דפורן גדר בפני בהמת מכרו וק"ל : (ב) קטנות שבתלר יכולי' הנכנסים לחצות ומיעלה בהן כו' בהנהו' תנרי כתב דהיינו לבתחלה אבל מהכי חזקה ע"ש ועיין בתשו' ר"ל מבויב סי' ל"ו : כופין

צג על הגיזק להביא ראיה זאם לא הביא לישבע המזיק היסת ויפטר :

מד ה החזיק בנזק שאין לו חזקה כגון עשן ובירה הכסא וכיוצא בהם ושעון המזיק שקנה מידו של ניזק על המזיק להביא ראיה שקנה מידו ואם לא הביא ישבע הניזק היסת שלא קנו מידו ער כך ויסלק זר חיזקו :

הגה לשיטת מי' קכ"ל בתחלה בפעי' י"ש להבת מכח ע"כוס קוי כנ"כוס לענין מזיקין דלתו ממילא אבל בנזיקין אלו שבתבארו בסימן זה לדיין לחרחיק עצמו מסוס דסוי כמזיקו בידים אין חזקת עכ"ס מסוי לזה דיזיקו בידים • שהי שכנים הללי' ביחד וביתו על אחר כפרן ועי' זה לאיס (כב) נגבים לבית הבני ואחל הבני גדול ביתך לו מוכלי' לאחרים כי אתה נורם לי היזק לא דהיין עמו ולרוך לתקן היזקו(ל' יכוחש בתיב ל"ח תלק ו' וכ"כ השו' כבי' קנו בסס הר"מה) ויש מולקין דלא הוי גירת דיליה(כי)וכן אם לא נדרה ונעשה לו היזק פעול מלאלם לדברי הר"אם • :

קנו דין מי שירד לאומנותו של חבירו ומי שמביא סחורה לעיר אחרת • ובו ז' סעיפים :

א א (א) ל אחד מבני המבוי שאינו מפולש (ו"ל דכמבוי לאינם יכולים לאחו' ולין דינין לבי לאחוי' רק כאחר) (עוד וכ"כ בס קצת הפוסקי' כ) ב שבקש לעשות ג רופא או • אומן או • גרדי (פי' לוחן לסקיו דס) (ופי' גרדי לוחנ כגרדים) או ד סופר • שטרות או מלמד תינוקות ה גלימור שאינו של תורה בני המבוי מעכבי עליו מפני שטרבה עליהם הנכנסים וה יצאים ו ואפילו נתרצו לו כולם ז חוץ מאחד אותו אחר מעכב עליו ח וכן מי שיש לו בית בחצר השותפין ז ולא ישכירנו לאחר מאלו :

קנו

הגה ח אבל לאוכרו ל"ל דאלו ולאחר כך יש תבו דיכל בהרי לוקח ובלבד שלא יאכרנו לעכו"ם דלא נייח דיכל (מרדכי ריש פרק לא יחפור) :

א ל הרמב"ם ב (ב) ז חנות שבחצר יכולים השכנים למחות כידו ולומר לו אין אנו יכולים לישן שכנים לין ל"ל וכתב הלב המגיד בריית' סס (דף כ"א ע"ב) וגי' המחבר לקל מבוי ונס זה לפי שעתו על מעל' ועל"ל : מקול הפטיש או מקול הריחים מקול הנכנסים והיוצאים אלא עושה מלאכתו בחנותו ומוכר לשוק ט אבל אינם יכולים למחות בידו ולומר אין אנו יכולים לישן י מקול הפטיש או מקול הריחים

הגה

יא ת מאחר שבכר החזיק כן ולא מיחו בידו : מאכר מבוי ע"כ ולכן מלאכתו בחנותו ומוכר לשוק ט אבל אינם יכולים למחות בידו ולומר אין אנו יכולים לישן י מקול הפטיש או מקול הריחים

הגה

יא ת מאחר שבכר החזיק כן ולא מיחו בידו :

ג רופא לו לוחן לוחן פי' סס מלאכ' ו כמה שנים לין מועיל חזקה לזו וכ"כ הרמב"ם והמחבר הביאו בסימן שעי' ל' : כולי עלמא מקיל דס ורופא פילס הס"ו מוקל"כ • בעיר אומן כאן ולא דק שהמחבר ע"כ לא סברה לה הכי שהרי בסימן בס"ג כתב דכל מילי דמלוה אינו יכול למחות בו לכן נראה דפי' רופא שהוא רופא לגופו' בני אדם ולוחן פי' מקיל דס כן נראה להיות לחלי גוראם דגרסינן רופא לו לוחן לכל בתיוחוני ובעור כתוב רופא לוחן ולפי"ה יש לגוהר רופא לוחן ולוחן וכן פירש בית יוסף ע"ש ועי"ל : ד סופר שטרות פי' לחסוקי סופר ס"ת וספרים דמלוה הוא ולא כהרמ"ן שכתב שנס בזה ז יכול למחות תשכור יכולין למחות בידו ולו"ל ל"ש סס ובפי' המשנה כתב הרמב"ם וז"ל שאם הוא מלמד לתינוקות תשכון לו תשכור יכולין לעכו"ל : ו ולפי' כתרלו כולם מון מאחר כן אין בכל מלי מעכבי הנזכרים בס"ו זה אבל בתקנות שתקנין הקהל כתב הרמ"ם בפל"ג ו דין ל' לאין יחיד יכול לבטלן דבנה כתוב לחרי רבים לבטות ע"ש : ז לא יסכירנו כו' בשור סיי' וכתב לפיכך לוחנו מוכיח לאחר שיסכרנו בכדי שיסבר אותו ה עכ"ל ועל"ר מה שלקחי בזה בין שכירות לבתכירה : ח אבל לאוכרו ל"ל דאלו הנעשה כ"ל דכמכירה אינו כרלה כ"כ שקנלו לעשות בו מלאכתו דהא ל"ל שקנהו לבתלה לבני ליכה ודיל כו בנו לו יסכרנו לאחרים עד שיסבה מלאכתו ו ולא יכל לוקח אח"כ לעשות בו מלאכתו הא מלי בני המלר לוקחי אלו לדוה מיד כו בנו לו יסכרנו לאחרים לוקח ולכך לא מיחו מו"ל בשוכר כיון שאין היזקו בלי מסל"כ שכירות שהוא הנעלם לזמן ואין מדרך הנעלם לשכור בית לא לדור בו מיד כלל הוא שם ומ"ל יכולין למחות בה בהתכיר ועי"ר שם כתבתי דהמדרכי כתי' בשם דיב"ל דבלאוכר לעכו"ם שאינו לוחן הבכרת הוא לחיבך כו' ע"ש שכתבתי שעם לדבריו : ט אבל אינן יכולין למחות כו' מאחר שבכר תחוים ועי"ר בס"ם תשור והמחבר בסי' קנ"ה סע"ו בכותב הריפות וכולכל בו בתוך אלו ליכולין למחות בידו ולפילו מוקה לא מהני בו וכתב"ם בשור שם בסוף הסימן בס"ח שאלו התם דמיומי בקול גדול עד שאבלבל הכותל שהוא היזק גדול וק"ל : י מקול הפטיש כו' ועכ"ר ודריסה שם כתבתי שהשעם שכיון שאבה בפטיש בכ"מ לו בתנותו אין הנכנסים יכולין לעכב על מה שלדה עושה בכ"מ בדיעם הלאשונים שבנכנסי' ויוצאי' והקול מהן הוא בתכר המשאתם לבלעם ס"ם יכולין למחות בו מלעשות לאן היזק בתכירם ועיין בסימן ס"ל אחור בינוחם מלאות' המחבר לבתוב הכו תרתי ליכי' לענין עבירת המלאכה מהני מוקתו ולא לענין הנכנסים ויוכלין : יא מאחר שבכר החזיק הס"מ מעבנים וכן לקדק שזוקה בהחזיק ס"ל להרמ"ם הכי מיהו הלי מוקה כרלה לאינו ר"ל מוקה ג"ם אלא כל שנוכר שעשה מלאכתו ואחבו ולא מיחה

כו

פי' הרב לבן מגלה כפי' הרלשון ע"כ וכ"כ התוספות שם בשם רשב"ם • פי' לאלוקי סופר ספר תורה וספרים דמלוה הוא ג כפי' המשנה כתב • שלא הוה מלאכה לאלוקי תשבון לו תשבורת יכולין למחות בידו פי"ע בשם ל"ח ד אבל • בתקנות שתקנים הקהל כתב הרמ"ם בפל"ג ו • פי' ל' שאין יכול יכולין לבטלן דבנה כתוב לחרי רבים להטות סע"ע ה כתב ה"ם בריתא סס(שם)והשעם מפני רבוי הנכנסים ויוצאים ו • והוא לחיבת מלן דבעי לשכרו אלא שאינו רולה לשכרו בכדי שיסבור לת זה וה"ה גבי מכירה לעכו"ם שכתב הר"מ בתנה לחיבת מלן דרולה לקנותו אלא שאינו רולה לקנותו בכלי שיקנה לותו זה כ"ל מדברי הטור והתוס' ז ג"ו שם דין ל"ב וכתב ה"ם כן שם תשנה (דף כ' ע"ב) ח כתב ה"ם פ"ל שהוא סובר דהוקה החזיק אבל שם בהתלה בא לעכב עליו יכול לעכב ובכ"ל שהוכיח המחבר זה דהא קול הפטיש יותר מוכא השיבה מקול הנכנסים והיוצאים ועוד לתה תמרו מנוחת שנלקר שנרלה שבבר הוא בתכר עכ"ל וכב' בתכאר לעיל סימן קפ"ה סע"ה דלהרמ"ם אלא כשי מוקת ג' שנים לנזקין אלא כל מרשה לו ולא עשה מעשה בזה ולא מיחה

טורי זהב

סי' קנו סעיף א' רופא או אומן נרלה אף בהרמ"ם רופא לוחן לוחן כוונתו לו לוחן שהרי מיים ולא יסברנו לא לרופא ולא לאומן ומה שהקשה סמ"ע דהי כתבוין רבינו לאוקל הא מיים כל שהוא אלוה לו' תמהני מאי תיקן בפ"ו בתה שפי' לוכא בפשוט דאשו זה לינו מלוה ונרלה דלהכי כתב רבינו מילי דמלוה כגון לאלוק בקלה לו לבתלבל כי לחורות דדוקא בענין מלוה התלוי בטירוף אבנים כמו אלו דקשה מ"ש בפשטר לו נילך לבתו הלבנים שבלוכין לכך מעכבין עליו אלא לעשותו מוסל אם הוא בענין איבולו הדבה לבנים לבתו לעיל :

כו' ה"ל להרמב"ם מזקק בנזקין כמ"ש המגיד בשמו לעיל בפי' קנ"ג וקנ"ד וקנ"ל : **יב** אפילו לכתחילה אינו כו' ולא כמ"ש המחבר לפני זה דלזקק בחזיק בו כבר מותר וק"ל :

יג תיקונות ישראל כו' מדמתם תמיה לאינו מחלק ואפילו אין רבים שרי וכ"כ הטור בהלוח ל"ש ולא כהרמב"ם שכתב ע"פ פירש"י דביותר מכ' והוא מלמד את כולם לאסור ועכ"ל : **יד** בני מבוי כו' ר"ל מבוי שאינו מבולם והרמב"ם והמחבר לטעמייהו דס"ל דגם במבוי כיון שאינו מפולם יכולין למחות בו מפני שמכנס עליהם הנכנסין ויוכלין כמ"ש בס"ק וכאן למדנו לאמר אם כבר החזיק בו אינו מועיל לזה החזקה : **טו** ויוכלין לקנות הא' לקנות ואמרי לא' החזיק לבבר זה יום בו' וכן הוא ל' הרמב"ם בהלי' בפ"ו דין ח' ע"ש וה"ק אף שאתקו ויצאו מזק' לזה אינן יכולין למחו' בידו מלעשות מלאכתו בביתו לו בחנותו א"ת יש בידם למחו' בהנכנסי' ויוכלין ואין מועיל לזה חזק' וכבר כתבו המחב' נ"כ בס"ב ע"ש :

טז כופין בני מבוי זה את זה כו' בבני המקבר הם הם דברי הרמב"ם ומריחין בר נגר לסולמין שכתב המגיד' פעם בל' רבים ע"ב) כופין בני מבוי זה את זה אלא פעם בל' יחיד גם מערבב העצמים פעם אחוק חיותו ופעם מחוק הנכנסים ויוכלין וכזה חוזר אלילה דוק בדברו (והב"י כתב ב' דרכים בביאור דברי הרמב"ם נותי' להמדקדק בדברו אינמא בהן כמה דוקים) גם במלי אליבי הרמב"ם והרבים המולקין עליו שכת' תוכ"ם על דברו כב' הנהתיו והכתם אלוב לפניך ל' הבריתא והגמרא ומתוכו יתלבנו הדברים בפיוצתא דשמיא והוא לבהמיב וכו' דכמ' לא יתפור (פוף דף כ"ח) גרסינן בברייתא ז' כופין בני מבוי זה את זה אלא להוציב ביניהם לא חייב ולא כורסקי ולא אחר מן שם בברייתא' וכתיב בבריתא' ולאמרו לאינו כופהו כו' אחר רב הונא ברוה דרב הונא בריה דרב יוסיף אינו מבוי אלא בר מבוי אחר מבוי אחר מתא אחר מבוי אחר מתא אחר מבוי אחר מתא

ג כגון דרך הוקת כריה דרך והוסב סם ולא קיפסו וכתב בהלכו' הילכ' לין מעכבין ם מיתרלא דרך בוקא כריה דרך והוסב כשיטת לי וכו' סם * פירוש כל ל' מבני העיר יכולין לחתות שלא ודול בחכירו לו בחבוטו לסם מיקו מכולו כדלעיל בריש הסימן ע כתב הסמ"ע בשאין בני העיר מוחין דל"ל קשה הא כתב מוה"רם בס"ם זה דבני העיר יכולין לחתות אף לדור סם פ וכן ראה בתשובת רבי יוסף ס"ע מדיני לה לדנים דייבני מיודא וכו' ג ב"ב דף כא ע"ב) וע"ש כמ"ש התו' סם בלים מרחיקין מכולת הדג צ מומרא דרב יהודה אחר שאולא ב"ב ל' כד ע"ב וכדמכרם סם עצמו דעבו"ם מכי מעי זוזו ליהיה אסתלק ליה וכו' אתקן בחשבה ג"פ"ר דשלה והיבא בפ"ק דמציעה דף י"ע"ל כמל לו עליה וכו' מעבירין לות' מחכה ועיין בסי' קל"ד ונכו' רל"ז ן * להרוית ע"ו) קסדין ט' מיתרלא דרב כתוכן בר יכתוב ומודה דב הוכא וכו' סם ריש דף כב ר סם בנתרא ש סם ומסיק כי הא דלבא מרא לו לרב יתא ריה וכו' ת מיתרלא דרב ומסף ומוכי בר הוכא בתקרי דרדקי וכו' ונס הרחב"ס כתבה בפ"ב מהלכות תלת וכתבו המחבר בו"ל ב"ם מ"ה לקבלו דוקולו סם * פי' מתם שוק אחות יוסף כסבועב"ת ב ובגמ' דומכור לבנים ובתקבלים סם * ומשמע מכל לא לבני אותו מקום וכ"ם מדבר הרי"ף והרא"ם והתו' סם וכ"כ הכ"ם בסם הגה"מי' ומסתיקן ג מעובדא לבנהו עמוקלא דאיתי עתרלא וכו' סם

שלא כהן ופה ע"ם : (ד) וכנים המומרים דבני מקבר כו' בתוך אחר מ"ם ב"יסוף פ"ל שכתב ודין זה ליתי' לדעת אחר הפוסקים ל"ל בתבוו אחינו מתולם אע"פ שלא מיחו בראשון יכולים לתחות כשני אבל לפעל"ד מ"ע לו"ל דהפוסקים תולו בהא להרמב"ם ולא דבלו מזה גם מ"ע על מה שאלמה מול"ם מלר לתבוו בזה עיין בתשו' רמ"ל סי' ע' יסוד ל' וסי' ע"ג וע"ה ובתשו' מהר"מ פרלוה סי' מ"ל : (ה) וכנים המומרים כו' עיין בתשו' מבי"ש בח"ל בשאלות הסכיות סי' י"ל דף ק"ל רע"ג וסי' ל"ל דף קי"ג ובתשו' רמ"ל סימן ע' יסול כ' ובתשו' מהרשל"ם סימן סם ג' ובתשובת ר"ם בהן ס"ב סל' כ"ה : (ו) מוכרים כדי פרנסת' כו' עיין בסמ"ע ס"ק כ"ל על מול"ם אחר כך בסמוך סתם כדברי הטור כו' ולפעל"ד דמול"ם ס"ל כמ"ם ב"י דגם ל' הרמב"ם יש לפרש כל' הש"ם

ובא חבירו ועשה מרחץ אחרת כנגדו אינו יכול למונעו ולומר לו אתה פוסק חיי ואפילו היה מבני מבוי אחר אינם יכולים למונעו שהרי יש ביניהם אותה אומנות :

הגה (ד) וכנים המומרים דבני המקבר לו המבוי אינו מחולם לתחות בכי הלי נוהגין שיכולים לתחות אלא דבעל המומן אינו יכול לתחות לומר לתם מוסק חיי : בית יוסף בשם הרבה פוסקים) : מאבל גר ממדינה אחרת שבא לעשות חנות בצד חנותו של זה או מרחץ בצד מרחצו של זה יש להם למונעו ואם היה נותן עמהם מנת המלך אינם יכולים למונעו :

הגה (ח) וכנים המומרים דאפילו הכי אין לו רשות ליכנס לתבוו אם בני המומרים דבעל המומרים יכול לעבר עליו אלא ליכנס לתבוו אלו המומן והוא מעיר אחרת אבל בתבוו אחר אינו יכול לתחות בו המומן ונותן עם (טור והמגיד פ' דשכנים ובית יוסף בשם רש"ל ותוס')

יז ובני העיר יכולין לתחות בכל עניו * ויכולין לומר אין אנו יכולין לעשן מקום הנכסים אלא על מי שיש להקבר אותו המומרים ואם לא נתן עם על עכשיו ואם לעשות בתלמתו

ולתת מס . עי"ל דבר המומרים יכול לעבר עליו יח עד שיסכיר לו בית ויהיה בבני העיר * (תה"ד סי' שמ"ב) ויש המומרים דלא מקרי בתולת עם בתם שנותן מנת המלך אלא על שיתן עם אלו המומן העיר הוחת דשייך לעבול אלהן (בית יוסף בשם הר"ן) ואין תילוק בכל זה בין תלמיד חכם לאחר דאין תילוק אלא כרוכלין כמו שיתבאר בסמוך (טור) ויש מומרים דאם בני העיר מריכין לתורתו אינן יכולין לתחות בידו אף על פי שיש תלמיד חכם אחר בעיר דקנאת סופרים תרבה חכמה (בית יוסף בשם הגהות אשרי) תלמיד חכם המבזה סחורה לעיר חייבין לחנוע לבל אדם לחכור עד שהוא ומכור אלו (טור) ואי אינא עכ"ום דמוכני לאינא רוחק לתת מותר כל אדם לחכור (טור בשם הר"מה) ועיין ביורה דעה סימן רמ"ג אדם שיש לו עכו"ם מערבים"ים יש מקומות אדנין בשאינו לאחרים לירד לתחותו ולעסוק עם העכו"ם הנמוך ויש מקומות שאין דנין ויש מתירין לישראל אחר לילך לעכו"ם הנמוך להלוות לו ולעסוק עמו ולאחרי לה ולאסוקי מיכנס לדנכסי ע"כו"ם הם * כתפקר וכל הקודם זוכה ויש אוסרין (כל זה בחרדכי פרק לא יאסוקו והנהות מיימוני פרק ו' דשכנים) ואפילו ישראל שנוסה מלאכה אל עכו"ם וכגון בכך אסור לישראל אחר ליכנס אל הנמוך המלאכה ואם רוצה לעשותו נוערין בו מיקו אם עבר ועשה אין מוציאין מידו (בית בשם הרש"בא) ועיין לקמן סימן רל"ו • שני בני אדם הבלים ביחד והאחד רוצה להלוות הרבית לעכו"ם אין תבירו יכול לתחות בו (רבי יהודה ס' ל"ח ר"ו והוא הדין בכל כיוצא בזה ועיין לקמן סימן רכ"ח סעיף י"ח :

ן ק רוכלים המחזרים בעיירו' אין בני המדינה יכולין לעכבן שתקנו עזרא היא שיהיו מחזרין כדי שיהיו הבשמי' מצויין לבנות ישראל :

הגה ולכן נראה לי דוקא מוכרי בשמים וכי הקיבוצא לבל בשאר הכרש אין רוכל לאחר • יט לאבל אינם קובעים מקום ויושבים בו אלא מדעת בני העיר ואם תלמיד חכם הוא קובע בכל מקום שירצה :

הגה והוא הדין תלמידי תיבוקות דיבן כתלמיד חכם (תשור) :

ז להשוחרים שמביאים סחורתם למכור בתוך העיירות בני העיר מעכבין עליהם מלמכור יד על יד כדרך חנונים ואם מכרו ביום * השוק בלבד אין מונעים אותם

כ והוא שימכרו בשוק אבל לא יחזרו על הפתחים אפילו ביום השוק ואם יש להם מלוה בעיר כא (ו) מוכרים כדי פרנסתם אפילו בלא יום השוק כב

עד שיפרעו חובם וילכו להם :

הגה וכן לענין הלוות רבית לעכו"ם יכולין לעכב בדין אבל אינן יכולין לעכב בדין אם בלים ביום השוק ותלוים ברבית לבני עיירות המתקנים אם לבת בשוק (טור והגהות מיימוני פ"ו דשכני') ואם יש להן מלוה בעיר יכולין לבות עד שיסתכר כדי פרנסתו כדי שיגבה מוכותיו • (טור וב"י בשם תוס' והר"אש) י"ל הא דבני העי' יכולין לתחות בבני עיר אחר הייבו דוקא בל"ל אם כותבין יות' בזול כג לו אסור יותר טובה אלא כהנין הלוקחין מהן לין מוכרי סחורות יכולים לתחו' (הר"אש ושור בשם הר"י הלוי) ובלבד שיהיו הלוקחי' ישראלים אבל בשביל עכו"ם הנהנים לא (רבי ירוחם נ"ל ח"ו וה"מ בפ"ו משכנים) וכשמוציאים סחורה אחרת בשביל עכו"ם הנהנים לא אלא אם כן מתקן ואינה יותר טובה לוכם יכולין לתחות (כ"י מדברי הפוסקים) בני העיר שברחו לייאוב מפני חדש שכנה אין בני הישוב יכולין לעכב בדין מלהלוות

כשיעור

ובא חבירו ועשה מרחץ אחרת כנגדו אינו יכול למונעו ולומר לו אתה פוסק חיי ואפילו היה מבני מבוי אחר אינם יכולים למונעו שהרי יש ביניהם אותה אומנות :

הגה (ד) וכנים המומרים דבני המקבר לו המבוי אינו מחולם לתחות בכי הלי נוהגין שיכולים לתחות אלא דבעל המומן אינו יכול לתחות לומר לתם מוסק חיי : בית יוסף בשם הרבה פוסקים) : מאבל גר ממדינה אחרת שבא לעשות חנות בצד חנותו של זה או מרחץ בצד מרחצו של זה יש להם למונעו ואם היה נותן עמהם מנת המלך אינם יכולים למונעו :

הגה (ח) וכנים המומרים דאפילו הכי אין לו רשות ליכנס לתבוו אם בני המומרים דבעל המומרים יכול לעבר עליו אלא ליכנס לתבוו אלו המומן והוא מעיר אחרת אבל בתבוו אחר אינו יכול לתחות בו המומן ונותן עם (טור והמגיד פ' דשכנים ובית יוסף בשם רש"ל ותוס')

יז ובני העיר יכולין לתחות בכל עניו * ויכולין לומר אין אנו יכולין לעשן מקום הנכסים אלא על מי שיש להקבר אותו המומרים ואם לא נתן עם על עכשיו ואם לעשות בתלמתו

ולתת מס . עי"ל דבר המומרים יכול לעבר עליו יח עד שיסכיר לו בית ויהיה בבני העיר * (תה"ד סי' שמ"ב) ויש המומרים דלא מקרי בתולת עם בתם שנותן מנת המלך אלא על שיתן עם אלו המומן העיר הוחת דשייך לעבול אלהן (בית יוסף בשם הר"ן) ואין תילוק בכל זה בין תלמיד חכם לאחר דאין תילוק אלא כרוכלין כמו שיתבאר בסמוך (טור) ויש המומרים דאם בני העיר מריכין לתורתו אינן יכולין לתחות בידו אף על פי שיש תלמיד חכם אחר בעיר דקנאת סופרים תרבה חכמה (בית יוסף בשם הגהות אשרי) תלמיד חכם המבזה סחורה לעיר חייבין לחנוע לבל אדם לחכור עד שהוא ומכור אלו (טור) ואי אינא עכ"ום דמוכני לאינא רוחק לתת מותר כל אדם לחכור (טור בשם הר"מה) ועיין ביורה דעה סימן רמ"ג אדם שיש לו עכו"ם מערבים"ים יש מקומות אדנין בשאינו לאחרים לירד לתחותו ולעסוק עם העכו"ם הנמוך ויש מקומות שאין דנין ויש מתירין לישראל אחר לילך לעכו"ם הנמוך להלוות לו ולעסוק עמו ולאחרי לה ולאסוקי מיכנס לדנכסי ע"כו"ם הם * כתפקר וכל הקודם זוכה ויש אוסרין (כל זה בחרדכי פרק לא יאסוקו והנהות מיימוני פרק ו' דשכנים) ואפילו ישראל שנוסה מלאכה אל עכו"ם הנמוך ואם רוצה לעשותו נוערין בו מיקו אם עבר ועשה אין מוציאין מידו (בית בשם הרש"בא) ועיין לקמן סימן רל"ו • שני בני אדם הבלים ביחד והאחד רוצה להלוות הרבית לעכו"ם אין תבירו יכול לתחות בו (רבי יהודה ס' ל"ח ר"ו והוא הדין בכל כיוצא בזה ועיין לקמן סימן רכ"ח סעיף י"ח :

ן ק רוכלים המחזרים בעיירו' אין בני המדינה יכולין לעכבן שתקנו עזרא היא שיהיו מחזרין כדי שיהיו הבשמי' מצויין לבנות ישראל :

הגה ולכן נראה לי דוקא מוכרי בשמים וכי הקיבוצא לבל בשאר הכרש אין רוכל לאחר • יט לאבל אינם קובעים מקום ויושבים בו אלא מדעת בני העיר ואם תלמיד חכם הוא קובע בכל מקום שירצה :

הגה והוא הדין תלמידי תיבוקות דיבן כתלמיד חכם (תשור) :

ז להשוחרים שמביאים סחורתם למכור בתוך העיירות בני העיר מעכבין עליהם מלמכור יד על יד כדרך חנונים ואם מכרו ביום * השוק בלבד אין מונעים אותם

כ והוא שימכרו בשוק אבל לא יחזרו על הפתחים אפילו ביום השוק ואם יש להם מלוה בעיר כא (ו) מוכרים כדי פרנסתם אפילו בלא יום השוק כב

עד שיפרעו חובם וילכו להם :

הגה וכן לענין הלוות רבית לעכו"ם יכולין לעכב בדין אבל אינן יכולין לעכב בדין אם בלים ביום השוק ותלוים ברבית לבני עיירות המתקנים אם לבת בשוק (טור והגהות מיימוני פ"ו דשכני') ואם יש להן מלוה בעיר יכולין לבות עד שיסתכר כדי פרנסתו כדי שיגבה מוכותיו • (טור וב"י בשם תוס' והר"אש) י"ל הא דבני העי' יכולין לתחות בבני עיר אחר הייבו דוקא בל"ל אם כותבין יות' בזול כג לו אסור יותר טובה אלא כהנין הלוקחין מהן לין מוכרי סחורות יכולים לתחו' (הר"אש ושור בשם הר"י הלוי) ובלבד שיהיו הלוקחי' ישראלים אבל בשביל עכו"ם הנהנים לא (רבי ירוחם נ"ל ח"ו וה"מ בפ"ו משכנים) וכשמוציאים סחורה אחרת בשביל עכו"ם הנהנים לא אלא אם כן מתקן ואינה יותר טובה לוכם יכולין לתחות (כ"י מדברי הפוסקים) בני העיר שברחו לייאוב מפני חדש שכנה אין בני הישוב יכולין לעכב בדין מלהלוות

כשיעור

אלא אם כן יתקן בר יכתוב ומודה דב הוכא וכו' סם ריש דף כב ר סם בנתרא ש סם ומסיק כי הא דלבא מרא לו לרב יתא ריה וכו' ת מיתרלא דרב ומסף ומוכי בר הוכא בתקרי דרדקי וכו' ונס הרחב"ס כתבה בפ"ב מהלכות תלת וכתבו המחבר בו"ל ב"ם מ"ה לקבלו דוקולו סם * פי' מתם שוק אחות יוסף כסבועב"ת ב ובגמ' דומכור לבנים ובתקבלים סם * ומשמע מכל לא לבני אותו מקום וכ"ם מדבר הרי"ף והרא"ם והתו' סם וכ"כ הכ"ם בסם הגה"מי' ומסתיקן ג מעובדא לבנהו עמוקלא דאיתי עתרלא וכו' סם

אלא אם כן מתקן בר יכתוב ומודה דב הוכא וכו' סם ריש דף כב ר סם בנתרא ש סם ומסיק כי הא דלבא מרא לו לרב יתא ריה וכו' ת מיתרלא דרב ומסף ומוכי בר הוכא בתקרי דרדקי וכו' ונס הרחב"ס כתבה בפ"ב מהלכות תלת וכתבו המחבר בו"ל ב"ם מ"ה לקבלו דוקולו סם * פי' מתם שוק אחות יוסף כסבועב"ת ב ובגמ' דומכור לבנים ובתקבלים סם * ומשמע מכל לא לבני אותו מקום וכ"ם מדבר הרי"ף והרא"ם והתו' סם וכ"כ הכ"ם בסם הגה"מי' ומסתיקן ג מעובדא לבנהו עמוקלא דאיתי עתרלא וכו' סם

יותר רעה ס"ל כתרי מינים והעליונה כ"ל ע"ש : כד ולכן יכולין למחות כולם כו' ואף מי שאין לו חלק ומתן יכול למחות ולאחר לו קפסקת חיותי במליות הכלים ליכך והיו כלי' לידי כ"כ הנהו' מיימוני פ"ו משכני' ומהרי"ו בתשובה סי' ק"ו :

כה חרס מזקת ישוב ר"ל שעושי' חרס ביניהם ששם ק"ל לא יכנים בביתו לאותו הכלי לדו"ם בלי רשו"ל הקהל ואף אם הוא רוצה לדור לבל עכו"ם או לבנו' לו בית לעצמו אכתי עושין ביומה' חרס שלא יפלו ויתכו שום ק' מהקה שעוה וכמשמי' אבל אין עוכה החרס אל על הבא לדור עם מאחר שאינן יכולין למחות מן הדין לבל חרס אדם על תלמידו אל ו"ם ואם יש רב בעיר פו' ו"ל : כו דאין חרס מזקת ישוב אל על ת"ח בד"מ כתוב ז"ל לאותי בא"ו המסכת ברכות שר"ת לא רלה להורות בחזקת היסוד כי אמר קלמוטיכו לא תקנו מזקת ישוב אלא אמרי אלמים ומסיריס שאינן רוצים לפרוע מס אבל על אחרים אין תקנ' ויש תמוהין במהגני שמותי' ישוב לאדם שיש בו ברכי בנור ואינו יולד לעיים' והוא מטת גמור ומחמת בלוס ולא יוכה להיות כמחוסת אל בדיקי' עכ"ל . ועיין במהרי"ק מ"ם מזקות ישוב בסורס ע"ו ופ"ו וקי"ח וקי"ב וקס"ו וקע"ג וקל"ח וקי"ב ובמרדכי פ' לא יקפור וסרק מזקת ודינו הסכמת שם סורס ח' קס"ו וקס"ב ובתשובת מהר"ר לוי בהגו בית י"ב י"ד לא"ח ל"ב ובריב"ם סי' שכ"ט תנ"ו קל"ב ותע"ו ודינו מסיס תמלא בלבדי אשור והמחבר בסי' קס"ג ושם בשאתי מקומות מהאחרונים שכתבו ס כהם מדינו מיסיס ע"ש : כז ושוטנין מזקה שיש בו ונ"ל סי' ל"ו שכת'

ר כתב ה"ם וסי' קע"ח ובתשובו' מהרי"ש סימן קי"ד וקל"ג : (כב) לפי שכבר מבוארת ממון למחוסר הכרס שנפלה כפ' הנותפין ובעיני לחייתו כעובדא שעשאן בה הנתבע בריח ליתא לן לתתי ויותר בלי הוא יש היסת מדברים וזה פשוט שגם זה שם ל"ז וכתב ה"ה גם זה פשוט כיון שלא חזקה מועילה בהן כו' בהנהו' תנרי כתב דהיינו וכו' אין חזקתו כלום לפיכך הרי הזיק דפורן גדר בפני בהמת מכרו וק"ל :

קנו (א) לאחר מכני מבוי כו' עיין בתשו' מהרשד"ם סי' תכ"ח ותמ"ח ומיימן דס"ו ובתשו' ל"ם בהן זה פשוט כיון שאין החזקה מועילה בהן כו' בהנהו' תנרי כתב דהיינו וכו' אין חזקתו כלום לפיכך הרי הזיק דפורן גדר בפני בהמת מכרו וק"ל : (ב) קטנות שבתלר יכולי' הנכנסים לחצות ומיעלה בהן כו' בהנהו' תנרי כתב דהיינו לבתחלה אבל מהכי חזקה ע"ש ועיין בתשו' ר"ל מבויב סי' ל"ו : כופין

צג על הגיזק להביא ראיה זאם לא הביא לישבע המזיק היסת ויפטר :

מד ה החזיק בנזק שאין לו חזקה כגון עשן ובירה הכסא וכיוצא בהם ושעון המזיק שקנה מידו של ניזק על המזיק להביא ראיה שקנה מידו ואם לא הביא ישבע הניזק היסת שלא קנו מידו ער כך ויסלק זר חיזקו :

הגה לשיטת מי' קכ"ל בתחלה בפעי' י"ש להבת מכח ע"כוס קוי כנ"כוס לענין מזיקין דלתו ממילא אבל בנזיקין אלו שבתבארו בסימן זה לדיין לחרחיק עצמו מסוס דסוי כמזיקו בידים אין חזקת עכ"ס מסוי לזה דיזיקו בידים • שהי שכנים הללי' ביחד וביתו על אחר כפרן ועי' זה לאיס (כב) נגבים לבית הבני ואחל הבני גדול ביתך לו מוכלי' לאחרים כי אתה נורם לי היזק לא דהיין עמו ולרוך לתקן היזקו(ל' יכוחש בתיב ל"ח תלק ו' וכ"כ השו' כבי' קנו בסס הר"מה) ויש מולקין דלא הוי גירת דיליה(כי)וכן אם לא נדרה ונעשה לו היזק פעול מלאלם לדברי הר"אם • :

קנו דין מי שירד לאומנותו של חבירו ומי שמביא סחורה לעיר אחרת • ובו ז' סעיפים :

א א (א) ל אחד מבני המבוי שאינו מפולש (ו"ל דכמבוי לאינם יכולים לאחו' ולין דינין לבי לאחוי' רק כאחר) (עוד וכ"כ בס קצת הפוסקי' כ) ב שבקש לעשות ג רופא או • אומן או • גרדי (פי' לוחן לסקיו דס) (ופי' גרדי לוחנ כגרדים) או ד סופר • שטרות או מלמד תינוקות ה גלימור שאינו של תורה בני המבוי מעכבי עליו מפני שטרבה עליהם הנכנסים וה יצאים ו ואפילו נתרצו לו כולם ז חוץ מאחד אותו אחר מעכב עליו ח וכן מי שיש לו בית בחצר השותפין ז ולא ישכירנו לאחר מאלו :

קנו

הגה ח אבל לאוכרו ל"ל דאלו ולאחר כך יש תבו דיכל בהרי לוקח ובלבד שלא יאכרנו לעכו"ם דלא נייח דיכל (מרדכי ריש פרק לא יחפור) :

א ל הרמב"ם ב (ב) ז חנות שבחצר יכולים השכנים למחות כידו ולומר לו אין אנו יכולים לישן שכנים לין ל"ל וכתב הלב המגיד בריית' סס (דף כ"א ע"ב) וגי' המחבר לקל מבוי ונס זה לפי שעתו על מעל' ועל"ל : מקול הפטיש או מקול הריחים מקול הנכנסים והיוצאים אלא עושה מלאכתו בחנותו ומוכר לשוק ט אבל אינם יכולים למחות בידו ולומר אין אנו יכולים לישן י מקול הפטיש או מקול הריחים

הגה

יא ת מאחר שבכר החזיק כן ולא מיחו בידו : מאכר מבוי ע"כ ולכן מלאכתו בחנותו ומוכר לשוק ט אבל אינם יכולים למחות בידו ולומר אין אנו יכולים לישן י מקול הפטיש או מקול הריחים

הגה

יא ת מאחר שבכר החזיק כן ולא מיחו בידו :

ג רופא לו לוחן לוחן פי' סס מלאכ' ו כמה שנים לין מועיל חזקה לזו וכ"כ הרמב"ם והמחבר הביאו בסימן שעי' ל' : כולי עלמא מקיל דס ורופא פילס הס"ו מוקל"כ • בעיר אומן כאן ולא דק שהמחבר ע"כ לא סברה לה הכי שהרי בסימן בס"ג כתב דכל מילי דמלוה אינו יכול למחות בו לכן נראה דפי' רופא שהוא רופא לגופו' בני אדם ולוחן פי' מקיל דס כן נראה להיות לחלי גוראם דגרסינן רופא לו לוחן לכל בתיוחוני ובעור כתוב רופא לוחן ולפי"ה יש לגוהר רופא לוחן ולוחן וכן פירש בית יוסף ע"ש ועי"ל : ד סופר שטרות פי' לחסוקי סופר ס"ת וספרים דמלוה הוא ולא כהרמ"ן שכתב שנס בזה ז יכול למחות תשכור יכולין למחות בידו ולו"ל ל"ש סס ובפי' המשנה כתב הרמב"ם וז"ל שאם הוא מלמד לתינוקות תשכון לו תשכור יכולין לעכו"ל : ו ולפי' כתרלו כולם מון מאחר כן אין בכל מלי מעכבי הנזכרים בס"ו זה אבל בתקנות שתקנין הקהל כתב הרמ"ם בפל"ג ו דין ל' לאין יחיד יכול לבטלן דבנה כתוב לחרי רבים לבטות ע"ש : ז לא יסכירנו כו' בשור סיי' וכתב לפיכך לוחנו מוכיח לאחר שיסכרנו בכדי שיסבר אותו ה עכ"ל ועל"ר מה שלקחי בזה בין שכירות לבתכירה : ח אבל לאוכרו ל"ל דאלו הנעשה כ"ל דכמכירה אינו כרלה כ"כ שקנלו לעשות בו מלאכתו דהא ל"ל שקנהו לבתלה לבני ליכה ודיל כו בנו לו יסכרנו לאחרים עד שיסבה מלאכתו ו ולא יכל לוקח אח"כ לעשות בו מלאכתו הא מלי בני המלר לוקחי אלו לדוה מיד כו בנו לו יסכרנו לאחרים לוקח ולכך לא מיחו מו"ל בשוכר כיון שאין היזקו בלי מסל"כ שכירות שהוא הנעלם לזמן ואין מדרך הנעלם לשכור בית לא לדור בו מיד כלל הוא שם ומ"ל יכולין למחות בה בהתכיר ועי"ר שם כתבתי דהמדרכי כתי' בשם דיב"ל דבלאוכר לעכו"ם שאינו לוחן הבכרת הוא לחיבך כו' ע"ש שכתבתי שעם לדבריו : ט אבל אינן יכולין למחות כו' מאחר שבכר תחוים ועי"ר בס"ם תשור והמחבר בסי' קנ"ה סע"ו בכותב הריפות וכולכל בו בתוך אלו ליכולין למחות בידו ולפילו מוקה לא מהני בו וכתב"ם בשור שם בסוף הסימן בס"ח שאלו התם דמיומי בקול גדול עד שאבלבל הכותל שהוא היזק גדול וק"ל : י מקול הפטיש כו' ועכ"ר ודריסה שם כתבתי שהשעם שכיון שאבה בפטיש בכ"מ לו בתנותו אין הנכנסים יכולין לעכב על מה שלדה עושה בכ"מ בדיעם הלאשונים שבנכנסי' ויוצאי' והקול מהן הוא בתכר המשאתם לבלעם ס"ם יכולין למחות בו מלעשות לאן היזק בתכירם ועיין בסימן ס"ל אחור בינוחם מלאות' המחבר לבתוב הכו תרתי ליכי' לענין עבירת המלאכה מהני מוקתו ולא לענין הנכנסים ויוכלין : יא מאחר שבכר החזיק הס"מ מעבנים וכן לקדק שזוקה בהחזיק ס"ל להרמ"ם הכי מיהו הלי מוקה כרלה לאינו ר"ל מוקה ג"ם אלא כל שנוכר שעשה מלאכתו ואחבו ולא מיחה

כו

פי' הרב לבן מגלה כפי' הרלשון ע"כ וכ"כ התוספות שם בשם רשב"ם • פי' לאלוקי סופר ספר תורה וספרים דמלוה הוא ג כפי' המשנה כתב • שלא הוה מלאכה לאלוקי תשבון לו תשבורת יכולין למחות בידו פי"ע בשם ל"ח ד אבל • בתקנות שתקנים הקהל כתב הרמ"ם בפל"ג ו • פי' ל' שאין יכול יכולין לבטלן דבנה כתוב לחרי רבים להטות סע"ע ה כתב ה"ם בריתא סס(שם)והשעם מפני רבוי הנכנסים ויוצאים ו • והוא לחיבת מלן דבעי לשכרו אלא שאינו רולה לשכרו בכדי שיסבור לת זה וה"ה גבי מכירה לעכו"ם שכתב הר"מ בתנה לחיבת מלן דרולה לקנותו אלא שאינו רולה לקנותו בכלי שיקנה לותו זה כ"ל מדברי הטור והתוס' ז ג"ו שם דין ל"ב וכתב ה"ם כן שם תשנה (דף כ' ע"ב) ח כתב ה"ם פ"ל שהוא סובר דהוקה החזיק אבל שם בהתלה בא לעכב עליו יכול לעכב ובכ"ל שהוכיח המחבר זה דהא קול הפטיש יותר מוכא השיבה מקול הנכנסים והיוצאים ועוד לתה תמרו מנוחת שנלקר שנרלה שבבר הוא בתכר עכ"ל וכב' בתכאר לעיל סימן קפ"ה סע"ה דלהרמ"ם אלא כשי מוקת ג' שנים לנזקין אלא כל מרשה לו ולא עשה מעשה בזה ולא מיחה

טורי זהב

סי' קנו סעיף א' רופא או אומן נרלה אף בהרמ"ם רופא לוחן לוחן כוונתו לו לוחן שהרי מיים ולא יסברנו לא לרופא ולא לאומן ומה שהקשה סמ"ע דהי כתבוין רבינו לאוקל הא מיים כל שהוא אלוה לו' תמהני מאי תיקן בפ"ו בתה שפי' לוכא בפשוט דאשו זה לינו מלוה ונרלה דלהכי כתב רבינו מילי דמלוה כגון לאלוק בקלה לו לבתלבל כי לחורות דדוקא בענין מלוה התלוי בטירוף אבנים כמו אלו דקשה מ"ש בפשטר לו נילך לבתו הלבנים שבלוכין לכך מעכבין עליו אלא לעשותו מוסל אם הוא בענין איבולו הדבה לבנים לבתו לעיל :

דוקא כשהלקו פתח כו' עד ר"ה ועי"ש : מכר כאחד דקד' לכתוב כאחד דאז אליבא דכולי עלמא יכול לבנות לפני החלון מה שאין כן כשמכר להן זה אחר זה דבזה יש פלוגת' כמו כדין כשמכר הקטר ושייר לנפשו הבית דמה מכר דאחזן לשניכל זכות שהוא בידו ול"ל ודין שנים שקנו מת' וחלקו לו שנים שקנו משני' לו מנ' לקיים שהלקו נתבאר לקמן סי' קע"ג ס"ג : סו לבנו' בפניהן המקר' לעשתי' שכתב בסעיף שלפני זה דדוק' יכול לבנות לפניה' ולא לומ' לו פתוס חלונך ויושר"ם שכת"ס דיש"ל דל"ל פתוס ה"כ ס"ל כדין זה ונם הטור פתס וכתב כדין זה דיכול לפתו' וה"ש מנו' דפס' כהרש"ם דס"ל כדין שלפני זה שי"ל פתוס ע"ם ולו"ק נס עיין בל"מ ס"ם עוד פרטי דינו' בדיני הלנו : סן יש לדיכו יל"ל פתוס נסנכהן כתב מו"ם פתוס לבנכתו דלכתרת המחבר הנ"ל לבנות וק"ל : סח ויש מוקין ע"ם דפיס בעצמו וז"ל דאע"ג דמוכר בעין יפה מוכר מ"מ בזקי לא מכר ביה"ה מזיק לי' כל שעה בראייתו ה"מ כשהיה המזק בשעת המכר אבל אם מכר לי' בית הפתוח לחורבה שלו אע"פ שעשויה לבנות אין שפתח זה התלון בראות אף כשיבנה זה החורבה אין לו לבותתו עכ' : סט לא משלקינן ההיזק מיד ע"ל סי' ק"י ס"ס ל' : ע ואף"ע"פי שאין ביניהם ל' אחות והיינו כשפתח מכירו התלון היה זה כבר מוחזק בקירו וכמה שכתו' לעיל בס"ס ט"ו ובסכ"ק ע"ם ודוק :

קנה א לא יעשה תנור כו' יעד נוכח ל' אחות משייע דבפתח תנור אחרי דפתחו מן הכל ואפ"ה הצריך ל' אחות בנוב' והיינו כדעת הרא"ש וכ"ל אבל לשון הגיאם הטוס ע"ש : ב ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכח דע"ג כירה כתב הטור פלוגתא והמחבר פתס ובראה דס"ל להמחבר דבנוכח כל הני דשייב שוים הם בהרחקת ל"ק דאשום שלהבת העולי' למעלה עשו הרחקה שוכא ובעפי של"ל ליכא למיקס בשום קד וה"ש דאתם הטור והמחבר ונס בנאר"ל בשיעור נוכח דתנור וכרי' בל כתומין מתפ"כו מנו' דס"ל דכולם שוין הן בזה ועפ"ר דשם כתבתי שכן דעת הרא"ש וכ"ל אבלבלוטי : ג משלם מה שהזיקה הוא"מ בריך להרחיק ° כדין מוכר לכתקלה שיעור הכ"ל אחולי ידליק בתי הבשנים לו העלייה שדר בו ולא יהיה לו מקה לבלם ונס מבני שלא יוכלה לירד עמו בדיבוק ודייב' ונס לעברים לתנור ולבנות ולהיות זמן מה בלא דירה ולעלבל בפני תבוקה לדור' : ד וכל לדם בכיתו כו' כי' אע"פ שאין מקוך לתנר לו מו שדר עמו בעלייה ובראש ובנאר"ל חייבי בתי שאין לו שבנים הללו מקוך לו ובריך להרחיק בשביל זה שדר עמו בעלייה : תכירו בשיעון ה מי שהיה לו חנות תחת אוצר תכירה לו' הטור תחת אוצר תכירה לו יין לו אמן בעלייתו אין בעל הבי' יכול לפתו' תחתיו חנות קב"ה סבי' מ' בל בתחתיו ולא בבעו ולא רפת בקר כו' : ו אספסת' הוא תבואה לא הניחה עדיין אלים : ב גם זו אוכר

בתשובה מש"כב ג ג"ז הרשב"ם בתשובה כי' אלף וכ"ה מתב"ב וכן דקדק הכ"ר מלשון הטור שם פ"ב ל"ב ד ריב"ם כי' מת"ם י"ת

קנה א משנה ב"ב דף כ' ע"ב ב וכן פירש רש"י שם ג טור וכן כתב הבימוקי יוסף שם ד ברייתא שם וכל אוקי לה אבי' ה"ש ד"ה משנה ותש"ם וכ"פ הרי"ף והרא"ש והרמב"ם בפ"ע דין י"ח ואע"פ שמשלם מעכבין עליו השכנים להרחיק כל השיעורים הללו אחולי ידליק בתיהם ואין לו מה לשלם ו טור ס"ג ושכ"כ הי' ישעיה ז לשון הרמב"ן שם דין י"ב שם בשנה דף כ' ע"ב ח מימרא דרב ששת שם

טורי זהב

סי' קנה סעיף א' ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכה לא תנא תנא המדה וכתב רבינו לשם הרמ"ה דהוא ח' טפחים הנלנו אל ל' אמות כתו בתשובה ואנו נפרש ל"ר בוה דל"ל דנם הרשב"ם והריב"ש שתבא רבינו כתו לתרן ג"כ קושיא הרמ"ה והוא על דרך זה ההשב"ם ס"ל דבירה לאותר תנא בתתני' מוירו בכירה פתוחה מן הכל ואין השלהבת עולה מתוכה רק פחות לו חצי אמר חוט שילך דרך התנורה ל"כ אין תילוק בין לתעלה בין לתעלה דנם לתעלה הי בתשובה טפח ומ"ל לתה כתב רשב"ם ג' טפחים דרשת דבכל מקום אפילו בהנחתומין דבעי ג"ש ה"ה תלתעלה דבני עכ"פ בג' טפחים ומה"ה כתב דבני בג"ש ולא כתב דבעי ג"ש אלא דבחתים מקום דבני בטפח ומש"ה פיסק רבינו ע"כ כתב אחרונים שלנו כו' ל"ל דבאין שדין הבירה תוכלת מן התלמוד לדידי' דעכ"פ בני בג"ש לתה הוא לתנור' שלנו כיון שהם אחרונים מן הכל לא כתבו על התלמוד אלא בכירה אבל הגיים וכתב ע"ז ולא בהיר לא"ל כו' פי' תכל נדו"ת שלהם אינם לבירה ואף אם נפרש כפירש רשב"ם והריב"ש כו' בא ג"כ לתרן מ"ש לא תגיב נוכה הכילה וקאחר הוא שהתנו על התלמוד מיוני בפתוח מן הכל ויש עליו אחיזות כ"ה בבירה ואל"כ מיון התנ' דבנעי בבירה ל"ל ומזה בלתי לתקרים שלנו שהם פתוחים מן הכל ואפ"ז אין כ"ל בשלנו הטעם מפוש גדולת כמ"ש הרא"ש ודבל ביתא :

סה ראובן שנתן לו לחוכן שנתן לו לבנות לפני החלון מה שאין כן כשמכר להן זה אחר זה דבזה יש פלוגת' כמו כדין כשמכר הקטר ושייר לנפשו הבית דמה מכר דאחזן לשניכל זכות שהוא בידו ול"ל ודין שנים שקנו מת' וחלקו לו שנים שקנו משני' לו מנ' לקיים שהלקו נתבאר לקמן סי' קע"ג ס"ג : סו לבנו' בפניהן המקר' לעשתי' שכתב בסעיף שלפני זה דדוק' יכול לבנות לפניה' ולא לומ' לו פתוס חלונך ויושר"ם שכת"ס דיש"ל דל"ל פתוס ה"כ ס"ל כדין זה ונם הטור פתס וכתב כדין זה דיכול לפתו' וה"ש מנו' דפס' כהרש"ם דס"ל כדין שלפני זה שי"ל פתוס ע"ם ולו"ק נס עיין בל"מ ס"ם עוד פרטי דינו' בדיני הלנו : סן יש לדיכו יל"ל פתוס נסנכהן כתב מו"ם פתוס לבנכתו דלכתרת המחבר הנ"ל לבנות וק"ל : סח ויש מוקין ע"ם דפיס בעצמו וז"ל דאע"ג דמוכר בעין יפה מוכר מ"מ בזקי לא מכר ביה"ה מזיק לי' כל שעה בראייתו ה"מ כשהיה המזק בשעת המכר אבל אם מכר לי' בית הפתוח לחורבה שלו אע"פ שעשויה לבנות אין שפתח זה התלון בראות אף כשיבנה זה החורבה אין לו לבותתו עכ' : סט לא משלקינן ההיזק מיד ע"ל סי' ק"י ס"ס ל' : ע ואף"ע"פי שאין ביניהם ל' אחות והיינו כשפתח מכירו התלון היה זה כבר מוחזק בקירו וכמה שכתו' לעיל בס"ס ט"ו ובסכ"ק ע"ם ודוק :

קנה א לא יעשה תנור כו' יעד נוכה ל' אחות משייע דבפתח תנור אחרי דפתחו מן הכל ואפ"ה הצריך ל' אחות בנוב' והיינו כדעת הרא"ש וכ"ל אבלבלוטי הגיאם הטוס ע"ש : ב ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכה דע"ג כירה כתב הטור פלוגתא והמחבר פתס ובראה דס"ל להמחבר דבנוכה כל הני דשייב שוים הם בהרחקת ל"ק דאשום שלהבת העולי' למעלה עשו הרחקה שוכא ובעפי של"ל ליכא למיקס בשום קד וה"ש דאתם הטור והמחבר ונס בנאר"ל בשיעור נוכה דתנור וכרי' בל כתומין מתפ"כו מנו' דס"ל דכולם שוין הן בזה ועפ"ר דשם כתבתי שכן דעת הרא"ש וכ"ל אבלבלוטי : ג משלם מה שהזיקה הוא"מ בריך להרחיק ° כדין מוכר לכתקלה שיעור הכ"ל אחולי ידליק בתי הבשנים לו העלייה שדר בו ולא יהיה לו מקה לבלם ונס מבני שלא יוכלה לירד עמו בדיבוק ודייב' ונס לעברים לתנור ולבנות ולהיות זמן מה בלא דירה ולעלבל בפני תבוקה לדור' : ד וכל לדם בכיתו כו' כי' אע"פ שאין בתנור לו מו שדר עמו בעלייה ובראש ובנאר"ל חייבי בתי שאין לו שבנים הללו מקוך לו ובריך להרחיק בשביל זה שדר עמו בעלייה : תכירו בשיעון ה מי שהיה לו חנות תחת אוצר תכירה לו' הטור תחת אוצר תכירה לו יין לו אמן בעלייתו אין בעל הבי' יכול לפתו' תחתיו חנות קב"ה סבי' מ' בל בתחתיו ולא בבעו ולא רפת בקר כו' : ו אספסת' הוא תבואה לא הניחה עדיין אלים : ב גם זו אוכר

בתשובה מש"כב ג ג"ז הרשב"ם בתשובה כי' אלף וכ"ה מתב"ב וכן דקדק הכ"ר מלשון הטור שם פ"ב ל"ב ד ריב"ם כי' מת"ם י"ת

קנה א משנה ב"ב דף כ' ע"ב ב וכן פירש רש"י שם ג טור וכן כתב הבימוקי יוסף שם ד ברייתא שם וכל אוקי לה אבי' ה"ש ד"ה משנה ותש"ם וכ"פ הרי"ף והרא"ש והרמב"ם בפ"ע דין י"ח ואע"פ שמשלם מעכבין עליו השכנים להרחיק כל השיעורים הללו אחולי ידליק בתיהם ואין לו מה לשלם ו טור ס"ג ושכ"כ הי' ישעיה ז לשון הרמב"ן שם דין י"ב שם בשנה דף כ' ע"ב ח מימרא דרב ששת שם

טורי זהב

סי' קנה סעיף א' ובכירה טפח כו' ובשיעור נוכה לא תנא תנא המדה וכתב רבינו לשם הרמ"ה דהוא ח' טפחים הנלנו אל ל' אמות כתו בתשובה ואנו נפרש ל"ר בוה דל"ל דנם הרשב"ם והריב"ש שתבא רבינו כתו לתרן ג"כ קושיא הרמ"ה והוא על דרך זה ההשב"ם ס"ל דבירה לאותר תנא בתתני' מוירו בכירה פתוחה מן הכל ואין השלהבת עולה מתוכה רק פחות לו חצי אמר חוט שילך דרך התנורה ל"כ אין תילוק בין לתעלה בין לתעלה דנם לתעלה הי בתשובה טפח ומ"ל לתה כתב רשב"ם ג' טפחים ומה"ה דרשת דבכל מקום אפילו בהנחתומין דבעי ג"ש ה"ה תלתעלה דבני עכ"פ בג' טפחים ומה"ה כתב דבני בג"ש ולא כתב דבעי ג"ש ה"ה תלתעלה דבני בטפח ומש"ה פיסק רבינו ע"כ כתב אחרונים שלנו כו' ל"ל דבאין שדין הבירה תוכלת מן התלמוד לדידי' דעכ"פ בני בג"ש לתה הוא לתנור' שלנו כיון שהם אחרונים מן הכל לא כתבו על התלמוד אלא בכירה אבל הגיים וכתב ע"ז ולא בהיר לא"ל כו' בא ג"כ לתרן מ"ש לא תגיב נוכה הכילה וקאחר הוא שהתנו על התלמוד מיוני בפתוח מן הכל ויש עליו אחיזות כ"ה בבירה ואל"כ מיון התנ' דבנעי בבירה ל"ל ומזה בלתי לתקרים שלנו שהם פתוחים מן הכל ואפ"ז אין כ"ל בשלנו הטעם מפוש גדולת כמ"ש הרא"ש ודבל ביתא :

קנר הלכות נזקי שכנים חשן משפט

מאר הטרה שפתי כהן

(יב) הואיל ונשתמש בקורה לחת כחזן כי' עיי' בב"ח סוסב ל' זה כו' וכ"כ הכ"מ בסם הריב"ם ע"ש וקלא כמסמעות הסמ"ע ע"ש : (יג) * לחזון בכה יסוד כו' עיין בתשו' מהרש"ל סי' רפ"ל :

קנד (א) לח' מהזותפין כו' עיין בתשו' ר"ם כהן ספר ב' סי' ח' ובתשו' ר"לון קניב סי' מ"ל מדיניס סנסי' אני שותף כרי (יב) הואיל ונשתמש בקורה אחרת נאמן ומשתמש בכולה אחר שישבע שבועת היסת שהוא שותף בכל הכותל : הנה וי"ל דדוקא כשאותר אחתילה היתה הכותל שותף בין שנים לא כל אם תוכה אחתילה היה על מכירו אין נעיל' קורות לחוה על הכותל עמו' לן לח"כ עשה תקרה עליה וי"ל אחין לחלק והו חזקה לחלק בלבני הכותל אם תחול אכל לא על מקו' הכותל (כל זה בשור) :

ב היו קורותיו של ראובן בתוך הכותל ובצר שמעון מקומות חפורים להכנים בהם ראשי הקורו' ל"א החזיק בהן שמעון להכנים בהם קורות ואינו יכול לטעון שהוא שותף בו שהרי אין לו בו תשמיש ויכול ראובן לטעון אני חפרתי מקומו' אלו מצרו כדי שיהיו מוכנים עד שתקנה ממני או שתבקש ממני ואמחול לך ותכנס הקורות בלא חפירות בכותל כדי שלא יתמשמש כותלי בעת החפירה :

ג לראובן החזיק בנעיצת קורות בכותל הירוע לחבירו ונפל אותו כותל וחזר הבעל ובנאו לן אין לו לטעון על אותו כותל חדש וכיון שכן אם היה רעוע ובא ראובן לשפצו ולתקנו חבירו יכול לעכב ע"ו :

הנה (יג) לחזון בכה יסוד חומתו בחלר אחצון תבירו יותר מן התומה ובא בטענה ובחזקה החזיק לחעלה כל כנגד היסוד עד דום רקיב וא"ג שהחומה לוכה רחבה לחעלה ולוכל לחומר שכונס לתוך אלו הוי ועכשיו הוא חפץ להחזיר התומה לחמומה וצריך ליטבע אלא אם הסיג נגול דעתו (מרדכי ס"פ חזקת) וכרלה לי דוקא בחקום אחיזתכה לכל בחקום שים מכתב להרחיב היסודות כמו בחדיכות אלו לח אין לו רק היסוד שהחזיק בו :

קנד חזקת הלונות ופתחים וכמה צריך להתרחק מהן ובו ל"ב סעיפים :

א (א) לא אחר מהשותפין בחצר שלקח בית בחצר אחרת אינו יכול לפתוח פתחו ב לחצר השותפים שלו : (שכל אחד מכנו החלר אין לו רשות לעשות כלום אלא כמו שכנלו לו קנלו לו ירשוהו יש לסם לנהוג בו) (שור) א אפי' בנה עליה בית לא יעשה לה (פתח) לתוך החצר לפי שמרבה עליהם את הרוח נעשה כמי שהיה לו שכן אחר ונעשו לו שכני' הרבה ב גאבל יכול הוא לבנות עליה על גב ביתו בנין חרש ובלבד שלא יהא פתיחה לחצר אלא לתוך ביתו ואצ"ל שאם רצה ג לחלוק (ביתו) לשנים חולק כיון שאינו פותח פתח אח' לחצר בר"א שאם לקח בית בחצר אחר

א לשון הרמב"ם בס"ח מ' שכנים דין מ' ומשה ב' דף כט ע"ב וכרמ"ב בנמ' סס דף כ' ע"ל ב כתב הכ"מ שם לדיוקו מפרש הרי"ף שכתב בתשו' בזה מיכול לפתחה לתוך ביתו אבל אינו לתוך חצר :

קנד א לאחר ביתו לתוך ביתו אבל אינו לתוך חצר :

ב לבנות העליה פי' לאחר, הוא בנוה כבר ע"ג ביתו וחיתה פתוחה לחבית אסור לא לא"ל פתח לאחר ולא"כ אין הרמב"ם ולא"כ ועל"ר : ב אבל יכול לבנות עליה כו' ה"ה דבוכה בית אחר ופותח לתוך ביתו אלא אורח' דמיונא לא בקש המחבר לשון הרמב"ם ולא"כ בסוף הסעיף ובמ"ב הוא אל בני החלר כיחד ואין לא' מהם רשות לבנות בלר ביתו בלתי רשות כל בני החלר אבל אם בני החלר מחלו לו אורח' ונגולו מו הכתב ג בכ"ב הרמב"ן המחבר אחר זה לאחר' קנה בית אחר בחלר אחרת דיכול לפותחו לתוך ביתו אלא הכאן קמ"ל דאפילו עליה דע"ג ביתו לא יש תקנה להחלר וק"ל : ג לחלוק ביתו לשנים פי' ואינו מוסיף בכון אחר בנוכה ביתו : לאחר'

ובהו ג"כ בחומת החחב' בס"ם כשהוה אחין כותל אלו ואל"ל מעיר לבחומת לאחן אחרי ע"ו ובקצת אל"ם לאיכו אחין בית"ם דהוא מחל לו הכנס' קורו' בחינו אחיה לאחר לכו' בחות' כחות' זו וכמ"ם הטור והחחבר כס"ם קנ"ו דלא אין בחינו כו' (וא"ם והו' מחל לו על הכנסת קורה זו דהרחב"ם חול לשעתו' דבשעת מחילה הוי לא חוקה על כן לא לחריכן אחל לו יותר וכנ"ל וזה שכת' מחבר שהרי לא אחל לו אל על קור"ל' מה אחין כן כשהו' שוען אהות אותף בהחות' לאם הכנס' לאם הכנס' בקור' אחת יש לו חזקה בכולו וכלחכנים ועל"ח) וא"ם אל"כ אם שוען כותל זה אינו אותף בו ר"ל אהן הרוזה אבל זה והכותל שבינהן אין אינו עדעין אל מי הוא וק"ל וא"ם מוכ"ם בהנ"ה ז"ל אבל אם מוכה אחתילה היתה על מכירו אין נעיל' קורות לחוה על הכותל עמו' לן לח"כ עשה תקרה עליה וי"ל אחין לחלק והו חזקה בלבני הכותל אם תחול אכל לא אל מקו' הכותל (כל זה בשור) :

ג היו קורותיו של ראובן בתוך הכותל ובצר שמעון מקומות חפורים להכנים בהם ראשי הקורו' ל"א החזיק בהן שמעון להכנים בהם קורות ואינו יכול לטעון שהוא שותף בו שהרי אין לו בו תשמיש ויכול ראובן לטעון אני חפרתי מקומו' אלו מצרו כדי שיהיו מוכנים עד שתקנה ממני או שתבקש ממני ואמחול לך ותכנס הקורות בלא חפירות בכותל כדי שלא יתמשמש כותלי בעת החפירה :

ד לראובן החזיק בנעיצת קורות בכותל הירוע לחבירו ונפל אותו כותל וחזר הבעל ובנאו לן אין לו לטעון על אותו כותל חדש וכיון שכן אם היה רעוע ובא ראובן לשפצו ולתקנו חבירו יכול לעכב ע"ו :

הנה (יג) לחזון בכה יסוד חומתו בחלר אחצון תבירו יותר מן התומה ובא בטענה ובחזקה החזיק לחעלה כל כנגד היסוד עד דום רקיב וא"ג שהחומה לוכה רחבה לחעלה ולוכל לחומר שכונס לתוך אלו הוי ועכשיו הוא חפץ להחזיר התומה לחמומה וצריך ליטבע אלא אם הסיג נגול דעתו (מרדכי ס"פ חזקת) וכרלה לי דוקא בחקום אחיזתכה לכל בחקום שים מכתב להרחיב היסודות כמו בחדיכות אלו לח אין לו רק היסוד שהחזיק בו :

קנד חזקת הלונות ופתחים וכמה צריך להתרחק מהן ובו ל"ב סעיפים :

א (א) לא אחר מהשותפין בחצר שלקח בית בחצר אחרת אינו יכול לפתוח פתחו ב לחצר השותפים שלו : (שכל אחד מכנו החלר אין לו רשות לעשות כלום אלא כמו שכנלו לו קנלו לו ירשוהו יש לסם לנהוג בו) (שור) א אפי' בנה עליה בית לא יעשה לה (פתח) לתוך החצר לפי שמרבה עליהם את הרוח נעשה כמי שהיה לו שכן אחר ונעשו לו שכני' הרבה ב גאבל יכול הוא לבנות עליה על גב ביתו בנין חרש ובלבד שלא יהא פתיחה לחצר אלא לתוך ביתו ואצ"ל שאם רצה ג לחלוק (ביתו) לשנים חולק כיון שאינו פותח פתח אח' לחצר בר"א שאם לקח בית בחצר אחר

הרמ"ם אליב' דהרמ"ם היינו דוקא בחחזיק בהכנסת הקורות נ"ם וקילר כאן ופסק לח"ם לעיל וק"ל : לן אין לבנות על אותו כותל מדם כו' . (הנ"ה וכ"כ בנ"י סס אלא דסיי' וכתב אם לא שחחזיק תחלה בתקרה ומצוכי' עכ"ל ל"מ כ"ו) והיינו משום לחזולם לה המקום שנשתעבד לו מפא"כ כשנעל הכותל שחלין בתוכה וכמ"ם המחבר בסי' קכ"ל ס"ש ועמ"ש בסמ"ע ס"ק כ"ה : לח אין לו אלא היסוד כו' דיל"ל לאל קנה לחוכן מחמצון אלא מה שהיה סריך לו לטורך היסוד להרחיבו ולא מה ג"ג בשוה לו :

קנד א אפילו בנה עליה פי' לאחר, הוא בנוה כבר ע"ג ביתו והיתה פתוחה לחבית אסור לא לא"ל פתח לאחר ולא"כ אין הרמב"ם ולא"כ בת' לאחר' לבנות העליה עתה המדם מותר כשאינו רוצה לפתחה בחלר ואחתילה נקט המחבר לשון הרמב"ם ולא"כ אין אבל יכול הוא לבנות כו' אינו ל' הרמב"ם אלא אבל אחר לאחר הרי"ף וכתב שהרמב"ם ג"כ ס"ל אבל הרמב"ן בחידושיו ועל"ר : ב אבל יכול לבנות עליה כו' ה"ה דבוכה בית אחר ופותח לתוך ביתו אלא אורח' דמיונא לא בקש המחבר לשון הרמב"ם ולא"כ בסוף הסעיף ובמ"ב הוא אל בני החלר כיחד ואין לא' מהם רשות לבנות בלר ביתו בלתי רשות כל בני החלר מחלו לו אורח' ונגולו מו הכתב ג בכ"ב הרמב"ן המחבר אחר זה לאחר' קנה בית אחר בחלר אחרת דיכול לפותחו לתוך ביתו אלא הכאן קמ"ל דאפילו עליה דע"ג ביתו לא יש תקנה להחלר וק"ל : ג לחלוק ביתו לשנים פי' ואינו מוסיף בכון אחר בנוכה ביתו : לאחר'

והכ"מ סס מדעת דבריו ז"ל נפי' הסגיא כדעת הרי"ף דיכול לבנות העליה לתוך ביתו והשעם שכל אחת פתוחה פתוח ביתו אינו עשוי להכנס סס דיורין כיון אחין סס דלך אלא עליו וכ"כ הרמב"ן ז"ל וכ"כ הכ"ו בשם ובהרשב"ל ז"ל כתב הרב' מהרש' כן

טורי זהב

דבריו כאן דבעינת קורה הוה כמו אכילת פירות בזה אלא דס"ל להרמב"ם דלא מהני לי' זה אלא לענין תשמיש דכותל כמ"ם כאן ומשתמש בכולו דבשמע דלא מהני אלא לתשמיש בחלא דבריהם אין מילוק שעבה בינהם רק מדוקה בהנחת קורתו לחניח קורתו ל' עוד ולכך מחילה בזה הדין עם כו' דמשמע דלא מהני אלא לתשמיש שוען לי אלא בכותל שקנתי מיך והא דלא' מחשמשתי בה בקורות כאלו ומשמש כו' שם מכתב תשובה בעל הכותל אבל בסיפא שוען לי אלא בכותל שקנתי מיך והא דלא' מחשמשתי בה בקורות כאלו ומשמש אותף אני ל"ל מרעתי תמי' ולא משעם לחרת בשם ריב"ם דמיירי כאן בדוגא לא' מהם אלא שבריאם מיירי שוען משעם מחילה וסיפא מיירי שוען אותף אני ל"ל מרעתי תמי' ולא משעם מחילה מחתב מזה מהרוח כמ"ם ורי"ם עמו' חזר כו' ע"ש וי"א דדוקא כו' דמיהו דעת הר"ר יונה ב"ל ל"ל אלא נתן תקרה אין לו חזקה בגוף הכותל אלא בלבנים והר"ר יונה מיירי נ"כ בכל בשבעה כמ"ם בהחיל ריב"ם כמ' ר"ל הכיולו כ"ו בסמוך מאלא אל דיעות יש בכל בשבעה הרב"ם ס"ל לאלן מועיל טעינת קורות לשום דבר זולת טעינת קורות הללו ולא' כתן עליו התקרה והר"מ ס"ל בטעינת קורות אלא בנותן הת קרה מזה יש ר"ל' אלא גם חלי לחבי הכותל והרמב"ם ס"ל דלא בטעינה לחוד הוה חזקה אפילו לחקים הכותל בכל בשבעה כי זהו כתו לטעינת קורות הדלה והרב"ם ס"ל דלא כלא תקרה ומעזינה הוי כתו דס"ל להר"ר בכותן התקרה דהיינו אזכה בחלי הלבני ולא בחלי החקים ולבני הרמ"ם קמ' עלי מכתב ו"ל דדוקא כו' אחת דבת הר"ר דמיירי בבל בשבעה היאך לומר בזה אם יוכה אחתילה היתה אל מכירו ובדבריו הלי לבני הרמ"ם דמיירי אחתילה היתה כמו אל אם שוען אלא אם שוען אלא אם אל מכירו אם מוכן ריאל אלומר אחתילה היתה כמו אל אם שוען לי